

Občina Makole



Makolčan

Letnik XII, številka 2

Makole, december 2018



10. OBČINSKI PRAZNIK



UVODNIK

Ne morem narediti vsega, lahko pa naredim nekaj. **(Helen Keller)**

Ljudje smo si različni, tako po zunanosti, kot značajsko, po pogledih na svet, imamo različne sposobnosti, zanimajo nas različne stvari, ene zadovoljujejo malenkosti, drugi hrepenijo po velikem, so takšni, ki vidijo in občudujejo vse okoli sebe, a so tudi takšni, ki vedno zrejo v tla in spregledajo tudi mavrico, jutranjo zarjo, zahod sonca, zvezdnato nebo ... Pa vendar je vsak izmed nas nekaj posebnega, neponovljivega, čudež ...

Vsak izmed nas pa mora prehoditi svojo življenjsko pot. Sam mora presoditi, kaj mu je bolj pri srcu, ali da jo hodi sam ali pa skupaj z drugimi. Kakorkoli že, ta pot ni brez bremena, a je na njej tudi veliko lepega.

Če se malo potrudimo in pogledamo okoli sebe, lahko vidimo veliko lepega, drobnih in velikih stvari, prav pa je, da vidimo tudi tisto, kar je trebe spremeniti, popraviti, dodelati. Prav pa je tudi, da pomagamo stvari spremeniti, ne pa kar zahtevati od drugih, da vse postorijo.

Zaželimo si veliko medsebojnega razumevanja, ljubezni, poguma, nesebičnosti, sreče ... zase in za druge.

Urednica



MAKOLČAN - GLASILO OBČINE MAKOLE

Letnik XII, številka 2
Makole, december 2018
Uradno glasilo izdaja Občina Makole
Uredniški odbor: odgovorna urednica Helena Kolar,
Marjeta Klajnšek, Milan Sternad, Franc Skledar, Matjaž Kopše
Lektorica: Helena Kolar
Fotograf: Milan Sternad (vse fotografije, pri katerih ni napisan avtor)

Oblikovanje in tisk:
Jurij Moličnik, IMPOS d.o.o.
Slovenska Bistrica
Naklada: 850 izvodov

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Velikokrat slišimo, da življenje ni praznik, življenje je delovni dan. In če je tako, moramo vsak dan vsi skupaj skrbeti, da živimo v takem delovno-bivalnem okolju, ki je prijetno in prijazno in ki omogoča tako osebni razvoj kot razvoj na vseh področjih našega življenja. In če res delujemo tako, se nam lahko delovni dan vsake toliko spremeni v praznik, ko se veselimo rezultatov svojega dela in delovanja. Praznik pa je tudi priložnost za pregled opravljenega dela v preteklosti in pogled v prihodnost.

Za nami je 10. občinski praznik Občine Makole, in to v času, ko se je iztekel tretji mandat oziroma 12 let delovanja samostojne občine. Prvi dve leti ni bilo časa za praznovanje oziroma se je občina še vzpostavljala, treba je bilo določiti in vzpostaviti simbole občine, določiti datum občinskega praznika, organizirati občinsko upravo itd., zato razlika dveh let, ki se zrcali med obstojem občine in praznovanjem občinskega praznika.

Čeprav se v slovenskem prostoru želi ustvariti vtis, da so majhne občine nebodigatreba, sam osebno z vso odgovornostjo trdim, da v nekdanji veliki občini ne bi doživeli niti približno takega razvoja. V teh 12 letih samostojne občine so bile v Makolah izvedene številne investicije na različnih področjih: športni park Ložnica in igrišče v Stopnem, izgradnja telovadnice in prizidka pri osnovni šoli, knjižnica, vrtec, travnato igrišče v Makolah, trg Makole, občinska stavba s prostori za lekarno, kanalizacijsko omrežje s tremi črpališči in čistilna naprava za naselje Makole, zgrajen primarni vodovod z ultra-filtracijo na vodnih virih Jelovec in obnovljen vodohran Gaj, energetska sanirana stari del šole in Zdravstveni dom Makole, modernizirani številni odseki cest, modernizirana najbolj prometna lokalna cesta Pečke-Slovenska Bistrica, sanirani številni plazi, zgrajeni številni odseki javne razsvetljave, pločniki in še kaj. Vprašanje, koliko od tega bi imeli, če ne bi imeli svoje občine.

Pri soočanju z ekonomsko krizo, ki jo občine še kar doživljamo v teh časih, se sam velikokrat sprašujem, kaj nam preostane, kako se lotovati stvari, kako s sodelavci in kolegi iz občinskega sveta najti pravo in najboljšo pot.

Trenutni položaj občin je najslabši v zgodovini. Upam, da bo sedanji premier Šarec, ki je bil tudi sam župan, poskrbel za boljše delovanje občin, da se bo trend nenehnega dodajanja novih obveznosti, ki gre predvsem na račun zmanjšanja naložb, končal. Še vedno je problem, ker država ne izpolnjuje svojih zakonskih obveznosti, saj bi morala biti povprečnina za občine nekaj čez 600 evrov. Zdaj je sicer nekoliko zvišana, na 573,50 evrov, a to še vedno ni po zakonu. Še nekaj bi bilo treba upoštevati, in sicer da so občine različne, velike so razlike med ravninsko gosto naseljeno in gorsko ali hribovsko manj naseljeno občino. Kaj to pomeni že samo pri stroških zimske službe in vzdrževanja cest. Glavna napaka pri povprečnini je, da je edino merilo število prebivalcev. Tako so majhne podeželske občine v marsičem prikrajšane.

Dokler smo lahko črpali evropska sredstva, se kriza še ni tako zelo poznala, danes pa jo vse bolj občutimo. V trenutni finančni perspektivi, perspektivi 2014–2020, smo občine, kot je makolska, praktično odrezane od črpanja evropskih sredstev. Verjetno pa zato ni kriva samo politika Evropske unije, ampak tudi domača politika, ki je dokumente za omenjeno perspektivo pripravljala v smeri, da imajo prednost veliki projekti, ki so naravnani tako, da se male občine nanje sploh ne moremo prijavljati.

Investicij je bilo letos v naši občini v primerjavi s preteklimi leti res manj, vendar kot že rečeno in po moji oceni še vedno več, kot bi jih bilo, če ne bi bili samostojna občina. Zavedamo se, da moramo tudi v tej situaciji poiskati priložnosti in pot za naprej, zato vas vabim h konstruktivnemu sodelovanju.

Ne glede na primež krize, s katerim se ubadamo v občinah, pa z veseljem ugotavljam, da nam je tudi v letu 2018 uspelo zagotoviti več kot za 400.000,00 evrov investicijskih sredstev, s katerimi smo izvedli naslednje projekte: v celoti smo zaključili enega izmed večjih projektov na področju cestne infrastrukture z modernizacijo več kot 3.200 metrov lokalne ceste Pečke-Slovenska Bistrica. Projekt je bil zaradi zmožnosti financiranja razdeljen v tri faze in se je izvajal v letih od 2016 do 2018.



Zraven zaključene omenjene lokalne ceste pa smo v letošnjem letu modernizirali še odseke naslednjih javnih poti: Stranske Makole-Velikonja, Sveta Ana-Lampret-Gril, M. Kodrič-Štatenberg 67, Doberšek-Krapše, Pečke-Srece, Ferlič-Zgornji Roršek-Jus, Skledar-Mohorko in Mostečno-Ravna-Vovk.

Na treh lokacijah smo zgradili kamnite zložbe za sanacijo usadov ob javnih poteh, saj so le-ti ogrožali prevoznost cest, sanirali smo kar nekaj pogreznin, na Zdravstvenem domu Makole izvedli toplotno izolacijo zunanega ovoja – fasado (za kar bomo prejeli tudi del sredstev iz Eko sklada), razširili omrežje cestne razsvetljave za dodatnih 12 svetilk na lokaciji Savinsko (kar je bil skupni projekt z Občino Majšperk) in pripravili temelje za 6 svetilk na lokaciji Štatenberg, obnovili sekundarni cevovod (razbremenilnik Dežno), sofinancirali obnovo strehe pri Sveti Ani, obnovili tla in opremili okna z notranjimi senčili v dvorani doma krajanov, pomagali s sofinanciranjem pri nakupu reševalnega vozila za nujno medicinsko pomoč ZD Slovenska Bistrica.

V Pečkah smo skupaj z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo sofinancirali izgradnjo novega mostu v vrednosti okrog 54.000,00 EUR (most predstavlja 1. fazo projekta). Za 2. fazo projekta, ki zaje-

BESEDA ŽUPANA

ma izgradnjo krožišča, pločnika z javno razsvetljavo in rekonstrukcijo ceste, so v podpis poslale kupoprodajne pogodbe za odkupe zemljišč. Realizacija projekta in njegova časovna dinamika sta odvisna od sodelovanja lastnikov zemljišč, od katerih so potrebni odkupi. Verjamem, da bodo dogovori o odkupih doseženi in se bo investicija lahko izvedla že v prihodnjem letu, saj so sredstva za investicijo zagotovljena.

Z naštetim smo glede na finančne okvirje postorili veliko. A z dvigovanjem standarda rastejo tudi stroški vzdrževanja, upravljanja z objekti. Zavedati se moramo, da ni dovolj samo zgraditi, zgrajeno je treba tudi vzdrževati.

Občina pa niso samo investicije in objekti. Občina smo predvsem ljudje, ki tu živimo in ustvarjamo. In koliko je potem vredna naša občina? Toliko, kot zanjo storimo sami! Toliko, kot jo znamo ceniti sami, saj jo sami oblikujemo in vsak od nas pušča svojo sled, svojo dediščino, kot posameznik ali z aktivnim delovanjem v skupnosti, bodisi v katerem od društev, v šoli, knjižnici, vrtcu, zdravstvenem domu, lekarni, trgovini ali kje drugje.

Veliko je bilo doseženega in narejenega. Vsega tega seveda ne bi zmogli, če ne bi po svojih močeh k temu prispevalo veliko ljudi. Zato se zahvaljujem vsem članom občinskega sveta v vseh treh manda-

tih delovanja Občine Makole, vsem delovnim telesom občinskega sveta, nadzornemu in uredniskemu odboru, vaškim odborom, vsem društvom, organizacijam in podjetnikom v občini, občinski upravi in vsem občanom in občanom za korektno sodelovanje in prispevek pri razvoju in napredku naše občine. Zahvala gre tudi vsem soslednim in prijateljskim občinam in vsem poslovnim partnerjem za dobro sodelovanje pri številnih skupnih projektih.

Izpostavil bi tudi letošnje občinske nagrajence, ki ste jih predlagatelji prepoznali kot nosilce pozitivnega, srčnega, boljšega. Prepoznali ste jih kot tiste, ki soustvarjajo društvo, našo lokalno skupnost in so ostalim v oporo, pomoč in vzor. Iskrene čestitke in zahvala vsem nagrajenkam in nagrajencem. S trudom in zagnanostjo ste svojemu okolju vtisnili prepoznaven pečat. Priznanje naj vam bo spodbuda tudi za nadaljnje delo.

Spoštovane občanke, spoštovani občani, želim Vam prijeten božično-prednovoletni čas, da Vam le-ta prinese notranji mir in družinsko srečo, ki naj traja skozi celotno leto, za leto 2019 pa vam želim veliko zdravja, osebne sreče in ljubezni.

Franc Majcen,
Vaš župan

INVESTICIJE NA PODROČJU CESTNE INFRASTRUKTURE V LETU 2018

Ob koncu leta je v navadi, da pregledamo, kaj smo skozi leto naredili, kateri cilji so bili realizirani in kaj bo potrebno še narediti. Evropska kohezijska politika 2014–2020 pridobivanja evropskih sredstev za gradnjo in obnovo cest ne omogoča, zato so bile investicije v letu 2018 na področju cestne infrastrukture financirane iz sredstev občinskega proračuna.

Obnova lokalne ceste LC 440101 Pečke–Slovenska Bistrica

V mesecu septembru je bil zaključen eden izmed večjih projektov na področju cestne infrastrukture, tj. modernizacija lokalne ceste LC 440101 Pečke–Slovenska Bistrica. Obnova ceste se je izvajala na podlagi projekta za izvedbo del, ki ga je izdelalo podjetje Trasa, d. o. o., iz Maribora in je bila glede na ocenjeno vrednost razdeljena na tri faze. Prva faza, ki se je izvajala v letu 2016, je zajemala obnovo ceste skozi naselji Pečke in Mostečno do krožišča z lokalno cesto Mostečno–Savinsko v dolžini 840 m. Druga faza obnove ceste v dolžini 1240 m je potekala v naseljih Ložnica in Mostečno in se je izvajala v letu 2017. Tretja faza, izvedena v letu 2018, je zajemala obnovo ceste v dolžini 1080 m med naseljema Mostečno in Ložnica. Obnovitvena dela so zajemala izkop obstoječega tampona in izdelavo novega, ureditev odvodnjavanja in širitev vozišča na 5,0 m oz. 5,5 m v območju pločnikov. Za izvedbo obnovitvenih del sta bili izvedeni dve javni naročili, v letu 2016 za prvo fazo in 2017 za drugo ter tretjo fazo. Podjetje Krt gradbeništvo, d. o. o., iz Slovenske Bistrice, ki je izvajalo obnovitvena dela, je bilo najugodnej-

ši ponudnik z ustreznimi priporočili in na podlagi tega izbrano za izvajalca del. Nadzor nad količino in kvaliteto vgrajenih materialov je izvajalo podjetje Proplus, d. o. o., iz Maribora. Skupna vrednost investicije je znašala 574.425,83 EUR, od tega je občina pridobila 204.785,00 EUR nepovratnih sredstev iz naslova 23. člena Zakona o financiranju občin, preostali znesek pa je financirala s sredstvi iz občinskega proračuna.

Kako uspešno in ali bo uporabna vrednost ceste v skladu s pričakovanji in potrebami bomo presodili uporabniki ceste. Zavedati pa se je potrebno, da varna vožnja ni odvisna le od stanja cest, ampak predvsem od nas samih, kako pozorni in zbrani smo kot udeleženci cestnega prometa.



Asfaltiranje po vaških odborih

V letošnjem letu je bilo asfaltiranih dobrih 1530 m javnih poti. V naselju Stranske Makole je bilo asfaltiranih 130 m javne poti JP 947061, v Dežnem pri Makolah 163 m javne poti JP 947221, na Štatenbergu 218 m javne poti JP, v Pečkeh 172 m javne poti JP946842 in 318 m javne poti JP 946841, v Starem Gradu 220 m javne poti JP 946661 in v Mostečnem 169 m javne poti JP 946686. Na javnem razpisu za izbiro izvajalcev je bilo izbrano podjetje Asfalti Ptuj, d. o. o., iz Ptuja, ki je ponudilo najnižjo ceno. Terminalni plan izvedbe asfaltiranja je bil pripravljen in usklajen skupaj s krajanom. Posebej namenimo zahvalo krajanom, ki so sami pripravili spodnji ustroj cestišča. Vrednost investicije je znašala 128.028,95 EUR in je bila v celoti financirana iz sredstev občinskega proračuna.



Sanacije zemeljskih usadov ob občinskih cestah

Usad je najpogostejši pojav plazenja pri nas, ki nastane ob zelo močnih in kratkotrajnih deževnih padavinah. V zadnjem času smo lahko pričali vse večjemu številu teh, ki na prvi pogled izgledajo dokaj enostavno in šele kasneje v fazi izvedbe zahtevajo temeljito sanacijo. V okviru razpoložljivih finančnih sredstev so bili v letu 2018 sanirani štirje usadi, ki so ogrožali prevoznost cest. V začetku leta 2018 je bil saniran usad na javni poti JP 947122, poleti usad ob LC 440521 in pozno jeseni usad ob JP 947211. Sanacija usada ob LC 440501 je bil v teku v času nastajanja tega članka. Vse usade smo sanirali v lastni režiji in na ta

Sanacija usada v Stodrežu

Sanacija usada na Dežnem (pod stolom)

način prihranili nekaj finančnih sredstev oz. tako sanirali več, kot bi dejansko lahko. Vrednost sanacije prvih treh usadov je znašala 25.589,94 EUR, o vrednosti usada ob LC 440501 pa bomo poročali v naslednji številki. Asfaltirane so bile tudi pogreznine na LC 440491, LC 440492, JP 947071, LC 440501 in JP 946681, ki so bile delno sanirane že v letu 2017. Vrednost teh del je znašala 16.881,45 EUR.

Mojca VANTUR
Foto: arhiv Občine

OBNOVA FASADE NA OBJEKTU ZDRAVSTVENEGA DOMA MAKOLE

Občina Makole se je s koncem šolskih počitnic oziroma na začetku jeseni lotila prenove fasade na Zdravstvenem domu Makole. Pri energetski sanaciji smo sledili dokumentu in končnemu poročilu iz Razširjenega energetskega pregleda za objekt Zdravstveni dom Makole, ki ga je v sklopu Energetskega upravljanja za Občino Makole pripravila Lokalna energetska agentura Spodnje Podravje. V skladu s predlogi iz omenjenega dokumenta smo že v lanskem letu (v lastni režiji) izvedli toplotno izolacijo stropov proti neogrevanemu podstrešju. V planu za leto 2018 je bila prenova fasade. Na podlagi več prejetih ponudb smo izbrali izvajalca del Fasaderstvo Kovačič, Jani Kovačič, s. p., iz Rogaške Slatine, ki je ponudil najugodnejšo ceno. Pogodbo smo z izvajalcem podpisali konec meseca maja in v njej opredelili ča-



OBČINA

sovno dinamiko oziroma terminski plan izvedbe. Dogovorjeno je bilo, da se bodo dela začela izvajati konec meseca avgusta in bodo končana konec septembra. Ob ugodnih vremenskih pogojih in z resnim pristopom izvajalca so bila dela v celoti zaključena pred dogovorjenim rokom. Končna vrednost vseh izvedenih del na fasadi znaša 20.654,84 EUR.

Stavbo Zdravstvenega doma Makole smo v mesecu marcu prijavi na Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, in sicer na JAVNI POZIV 52SUB-JS17 Nepovratne finančne spodbude za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stavb v lasti javnega sektorja. V mesecu maju smo prejeli pozitiv-

no odločbo in podpisali Pogodbo o izplačilu nepovratne finančne spodbude za naložbo v ukrep A (toplotna izolacija zunanjih sten, sten proti neogrevanim prostorom ali sten proti terenu) v višini 4.626,04 EUR. Zahtevek za izplačilo nepovratne finančne spodbude je že bil posredovan na Eko sklad, sredstva pričakujemo konec leta oziroma na začetku prihodnjega. S prenovo fasade na objektu Zdravstvenega doma so Makole pridobili še en objekt, ki krasi zunanjo podobo Makol.

Matjaž KOPŠE

Foto: M. Kopše

PO VASEH

SAVINSKO

26. oktobra 2018 je bila otvoritev javne razsvetljene ob cestišču Savinsko–Sestrže, ki razmejuje dve občini, Makole in Majšperk. Projekt, ki sta ga financirali obe občini, je bil vreden 20.800 €. V dolžini 700 metrov je nameščenih 12 luči javne razsvetljave. To je velika pridobitev za naš kraj.



Županja Majšperka dr. Darinka Fakin in župan Makol Franc Majcen sta pohvalila dobro sodelovanje med občinama na raznih projektih. Trak so prerezali župan in županja ter vaška odbornika Savinskega in Sestrž. Zbralo se je veliko domačinov ter svetnikov obeh občin. Dan je bil prijeten za druženje, zato smo dogodek proslavili ob hrani, pijači in dobri glasbi.

Odbornik Savinskega Miran TRANTURA, Foto: Vesna Vouk



ČISTA DESETKA ZA DESETI OBČINSKI PRAZNIK

Svečana akademija v počastitev občinskega praznika je potekala letos ravno 30. novembra, na andrejevo, ko naša občina praznuje občinski praznik. Polna dvorana s številnimi gosti je dokaz, da okoliški župani spoštujejo naša prizadevanja za napredek občine. Tudi državna poslanka mag. Karmen Furman se je odzvala vabilu. Občani so z zadovoljstvom opazili, da so bili na proslavi prisotni stari in novi svetniki, pa tudi celotna občinska uprava. Med gosti so bili tudi ravnateljica Vrta Otona Župančiča Stanislava Stegne, Patricija Breznik, bistriški podžupan Žarko Furman, **župan Žetal Anton Butolen** in še mnogi drugi.

Po odpeti himni nas je voditeljica in organizatorka programa **Helena Kolar** spomnila na pomembnost praznikov in praznovanja. Sledil je govor župana **Franca Majcna**, ki je predstavil izvedene projekte in naloge v preteklem letu in poudaril, da je pomemben vsak od nas, ki pušča svojo sled, ko aktivno deluje v skupnosti. **Vokalno instrumentalna skupina Osnovne šole Makole** nas je s svojim izvajanjem prijetno presenetila. Spretni Lenkini prsti na klavirju, Špelini na kitari in čisti glasovi Maje in Maše so nam dali vedeti, da se nam ni treba bati za prihodnost kulturnega dogajanja v naši občini.

Potem je župan podelil priznanja: **plaketo občine Makole** je prejelo **Turistično društvo Štatenberg**, **priznanje Občine Makole** sta dobila **Jože Vovk** in **Jožica Kolar**, **priznanje župana občine Makole** pa **Silvestra Samastur**.

Kulturni del svečane akademije so oblikovali pevci **MePZ in recitatorji Prosvetnega društva Anice Černejeve Makole**. Ponovno so nas presenetili recitatorji, ki so po domače povedali ljudsko pesem o Makolah in nas pri tem vse nasmejali. Na koncu je zapela izjemna ženska vokalna skupina **Vivere**, ki je navdušila občinstvo. Sledilo je druženje ob odlični pogostitvi **Društva gospodinj Makole**, **Društva kmetič Ložnica** in **Društva vinogradnikov Makole**. Čista desetka za deseti občinski praznik.

Marjeta KLAJNŠEK



OBČINSKI PRAZNIK

LETOŠNJI OBČINSKI NAGRAJENCI

PLAKETA OBČINE MAKOLE –
TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG

Turistično društvo Štatenberg je bilo ustanovljeno novembra 2008 z namenom druženja (izleti, družabna srečanja) in povezovanja ljudi vseh generacij. Vse od začetka delovanja skrbi društvo za urejanje vasi Štatenberg (čistilne akcije, postavitve kašipotov s cvetličnimi koriti, oglasna deska), ohranja stare običaje (pustovanje, izdelava največje butare, vaški žegen, šmarnice, kresovanje, kožuhanje, martinovanje, miklavževanje), organizira razna izobraževanja, predavanja, delavnice. V okviru društva delujeta glede na program delovanja sekcija za ohranjanje kulturne dediščine in starih običajev ter sekcija pevcev ljudskih pesmi.



Ker je število članstva iz leta v leto naraščalo, je bilo potrebno poskrbeti za društvene prostore. Leta 2010 so z lastnikom dvorca Štatenberg sklenili pogodbo, na podlagi katere so dobili v uporabo določene prostore, ki so jih s prostovoljnim delom uredili in opremili. Pri številki 10.000 ur prostovoljnega dela v dvorcu in v okolici dvorca ur niso več beležili.

Društvo izdeluje propagandni material za samopromocijo in promocijo občine, kjer posebej izstopata zloženka in film o naravni, kulturni in turistični ponudbi občine Makole. Zbirajo prijave za zlato vrtnico in s tem spodbujajo občane k urejanju svoje okolice. Organizirali in izvedli so prireditev Girpa, peko najtežjega kruha na svetu. Odprtih rok sprejemajo turiste in jim predstavljajo kulturne in naravne lepote ter kulinarične dobrote naših krajev, a tudi sami pripravljajo različne izlete ter si tako nabirajo različne ideje za še boljšo promocijo naše občine.

Projekt, ki bo zaključen prihodnje leto, je obuditev in prikaz življenja nekoč na bajtariji. V ta namen člani društva zavzeto urejajo Bernadekovo hišo in njeno okolico na Štatenbergu. Tako bo zanamcem ohranjena tipična hiša našega okoliša. V zgodbi bo prikazano življenje in delo naših prednikov, kar bo prav gotovo zanimivo tudi širši javnosti ...

Društvo je prisotno na vseh pomembnih turističnih sejmi in shodih, kjer predstavlja ponudbo društva in celotne občine. Vključeni so v Medobčinsko turistično zvezo, Štajersko turistično zvezo in Turistično zvezo Slovenije.

Občina Makole je podelila **TURISTIČNEMU DRUŠTVU ŠTATENBERG** za uspešno in požrtvovalno delo pri razvoju turizma in ohranjanju kulturne in naravne dediščine v občini **PLAKETO OBČINE MAKOLE** v prepričanju, da jim bo dala novega zagona in novih idej za nadaljnje delo.

PRIZNANJE OBČINE MAKOLE –
JOŽICA KOLAR

Planinska dejavnost Jožice Kolar sega v leto 1990, ko se je včlanila v Planinsko društvo Poljčane, kjer je aktivno delovala kot planinka, mentorica in vodnica, hkrati pa je v tem društvu vodila Planinsko sekcijo Makole od 1992 do 2011. V Planinsko društvo Makole pa je aktivno vključena vse od ustanovitve leta 2010.

Kmalu po vključitvi v poljčansko planinsko društvo je začela v vrtcu vzgajati najmlajše planince. Nato se je začela na področju planinstva izobraževati, opravila je strokovno izobraževanje za mentorico, postala vodnica A za sredogorje, vodnica B za visokogorje, vodnica D za vodenje v zimskih razmerah in zadovoljila pogojem za vodenje v tuja gorstva. Leta 2005 je diplomirala z nalogo Primernost vsebin na planinskem taboru za mlade planince, odziv predšolskih in šolskih otrok na planinske vsebine v planinskem taboru.

Makolske otroke je vodila na številnih planinskih taborih na različnih lokacijah, organizirala zanje smučarski tečaj in pritegnila v planinstvo mlade mentorice, ki nadaljujejo s planinsko vzgojo v Makolah.

Leta 2010 je sodelovala pri ustanavljanju Planinskega društva Makole, od leta 2014 je predsednica društva. Večkrat je že sodelovala v mednarodnih planinskih projektih, med drugim vodila meddruštveni projekt v tujini, pripravlja številne pohode, sodelovala je pri idejni zasnovi makolskega pohoda, ki je bil letos že 17. po vrsti in je znan po vsej Sloveniji, ob 250-letnici naše župnije je organizirala pohod, ki so se ga udeležila številna planinska društva Podravja. K prepoznavnosti občine Makole prispeva s sodelovanjem v različnih medijih s članki o delu in uspehih društva. Ne nazadnje pa je osvojila že številne vrhove v Sloveniji in tudi v tujini.

Za svoje delovanje na področju planinstva je prejela priznanja vodniške komisije ter bronasti in srebrni častni znak Planinske zveze Slovenije. Z ekipo vzgojiteljic je trikrat zaporedoma zmagala na regijskem preverjanju usposobljenosti ekip prve pomoči, civilne zaščite in rdečega križa (PP, CZ, RK) ter prejela spominsko plaketo in zlati znak RK.

Občina Makole je podelila **JOŽICI KOLAR** za vsestransko aktivnost pri organiziranju in razvoju makolskega planinstva **PRIZNANJE OBČINE MAKOLE**.



PRIZNANJE OBČINE MAKOLE – JOŽE VOVK

Jože Vovk že od svoje zgodnje mladosti z aktivnim prostovoljnim vključevanjem v družbeno življenje lokalnega okolja in širše pomembno prispeva k napredku občine Makole na različnih področjih.

Njegove aktivnosti segajo že v zgodnja osemdeseta leta, ko je bil soustanovitelj in predsednik mladinske organizacije Stari Grad, ki je izvedla številne delovne akcije, pohode in kulturne prireditve. 22 let je bil predsednik vaškega odbora Stari Grad – Reka – Dole in v tem času gonilna sila, da so se modernizirale ceste, popravljali mostovi in škarpe, čistili in urejali so okolico, še preden so se začele vseslovenske čistilne akcije. Dve mandatni obdobji je bil član sveta KS Makole in tudi njen podpredsednik.

Bil je pobudnik in soustanovitelj ter prvi predsednik Društva rejcev drobnice v času skupne občine Slov. Bistrica. Društvo deluje še danes in tako povezuje vse nekdanje skupne občine, Jože Vovk pa je ves ta čas član upravnega odbora društva. Je tudi član delovne skupine za drobnico in gojeno divjad na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije

Je član Zveze častnikov Slovenije in ima status vojnega veterana iz časa osamosvojitve Slovenije. Aktivno deluje v KUD Forma viva Makole, kjer je odgovoren za sponzorstvo in finance, je ustanovni in ves čas aktivni član Turističnega društva Makole, dejaven je tudi v Lovski družini Makole.

V Civilni iniciativi za spremembo kmetijske in gospodarske politike za Haloze deluje od samega začetka, bil je pobudnik za njen nastanek in je predsednik iniciative ter hkrati tudi član vladne delovne skupine za Haloze. Več njegovih pobud in predlogov je bilo na Ministrstvu za kmetijstvo že sprejetih. V delovni skupini za razvoj turizma v občini Makole dela kot predsednik. V Društvu Dravinjski zakladi je član upravnega odbora in podpredsednik.

Jože Vovk je pri svojem delu samostojen, preudaren, v zapletenih situacijah se zna pravilno odločati, zato tudi uspešno pomaga voditi družinsko podjetje, ki je usmerjeno k pozitivnemu razvoju turizma v občini Makole in njenemu povezovanju s kraji preko občinskih meja.

Občina Makole je podelila **JOŽETU VOVKU** za požrtvovalno delo pri razvoju turizma in kmetijstva ter ohranjanju kulturne in naravne dediščine v občini **PRIZNANJE OBČINE MAKOLE**.



PRIZNANJE ŽUPANA OBČINE MAKOLE – SILVESTRA SAMASTUR

Silvestra Samastur, profesorica zgodovine in geografije, je že dobrih 25 let zaposlena na Osnovni šoli Anice Černejeve Makole kot učiteljica geografije, zgodovine ter domovinske in državljske kulture ter etike, zadnja leta je tudi ravnateljica šole.

Kot mentorica in nato večletna vodja raziskovalnih taborov za mlade raziskovalce Podravja je skupaj s profesorjem Vilijem Podgorškom ustvarila šolsko kamninsko zbirko in odkrila na makolskem področju v Sloveniji redke fosile morske lilije. Pod njenim mentorstvom so učenci naredili devet raziskovalnih nalog iz zgodovine in geografije, ki so bile pogosto nagrajene.

Pred 18 leti je na šoli ustanovila turistični podmladek, ki z vrsto raziskovalnih nalog opozarja na turistične možnosti razvoja domačega kraja. Z državnega festivala Turizmu pomaga lastna glava se turistični podmladkarji pogosto vračajo z zlatimi priznanji. S podmladkarji se udeležuje tudi medobčinskih srečanj Tkanje prijateljstva z nitkami turizma. Tako se povsod slišijo zanimive stvari o naši občini.

Aktivno je vključena tudi v delo KUD Forma viva Makole, kjer že dolga leta uspešno vodi turistično sekcijo. Z izobraževanjem si je pridobila licenco turističnega vodnika za Štajersko. Pogosto jo srečujemo, kako z velikim navdušenjem, zavzetostjo in predanostjo vodi po makolskih gričih turiste. V času mednarodnih simpozijev društva je organizirala in vodila turistične posvete in okrogle mize, zelo odmevni sta bili Podeželje in mesto z roko v roki na Ljubljanskem gradu in Sprehod skozi čas v dvorcu Betnava. Sodelovala je pri ustvarjanju monografije društva Po poti Forma vive Makole, pri režiji dokumentarno-turističnega filma z istim naslovom in v radijskih oddajah v živo, vedno z namenom promocije in razvoja makolskega turizma.

V želji po sodelovanju KUD Forma vive Makole v projektu Parsival je skupaj z idejnim vodjem Miho Pogačnikom, in kulturnim ambasadorjem Slovenije, predstavila Terra Parsival in v priložnostni zloženki dodala svoje razmišljanje o naši deželi.

S svojim delom, znanjem in zagnanostjo je veliko prispevala k razvoju turizma in promociji občine in mednarodnega simpozija Forma viva.

Občina Makole je podelila **SILVESTRI SAMASTUR** za njen vsestranski prispevek pri razvoju turizma in kulture na območju Občine Makole **PRIZNANJE ŽUPANA OBČINE MAKOLE**.



OBČINSKI PRAZNIK

ANDREJEV SEJEM JE POTEKAL V OKVIRU PROJEKTA DOŽIVETJA MED POHORJEM IN BOČEM

Občina Slovenska Bistrica se skupaj s partnerji Občino Makole, Občino Poljčane, Zavodom za kulturo Slovenska Bistrica, Razvojno informativnim centrom Slovenska Bistrica, Centrom domače in umetnostne obrti, Rokodelsko zadrugo in socialnim podjetjem povezujejo v projektu Doživetja med Pohorjem in Bočem. V okviru LAS Dobro za nas naj bi občine s pomočjo partnerjev oblikovale skupni integralni turistični proizvod, ki bo povezoval naravne in kulturne danosti tega območja. Zadruga želi dati večji poudarek turistični ponudbi in lokalno pridelani hrani. V okviru tega projekta se je odvijal tudi letošnji Andrejev sejem v Makolah.

Pestro sejemske dogajanje je prvo nedeljo v decembru privabilo na makolski trg ogromno število ljudi, ki so uživali ob izjemni sejmski ponudbi. Takšnega obiska še nikoli ni bilo, kljub mrzlemu vremenu.



Blagoslov adventnega venca

Tudi žegnanjska maša, ki jo je daroval škof Anton Stres, je bila del praznovanja občine. Iz cerkve se je dogajanje prestavilo na makolski trg, kamor je ljudi pospremila godba na pihala KUD Janko Živko iz Poljčan. Škof je najprej blagoslovil adventni venec, ki so ga spletli člani TD Makole. Nato so zaplesali makolski folklorniki. Silvestra Samastur, ki je dogajanje povezovala, je na kratko predstavila zgodovino Makol in pomen farnega patrona svetega Andreja, občane je nagovoril župan. Sledil je razglas, ki smo ga vsi nestrpno čakali. Franci Skledar to odlično obvlada, njegove nekoliko šaljive, a v bistvu resnične besede o stanju v naši občini, so se gotovo dotaknile obiskovalce sejma. Za konec je spregovorila **predsednica TD Makole Romana Sagadin**, ki je povedala, da so letos sejem nadgradili. Poudarek so dali otrokom in mladim, ker želijo, da tudi mladi zaživijo v duhu starih navad. Povabili so še več stojničarjev in rokodelcev, ki so „zasedli“ Makole od trgovine in skoraj do krožišča.



Kulinarična delavnica

Potekale so izkustveno-ustvarjalne delavnice (etnološke, kulinarne in rokodelske) za otroke in odrasle. Pekla se je gibanica, izdelovali so se glineni izdelki, knjižničarka Mojca je imela delavnico za otroke. Izdelovali so Andrejev križ, predica gospa Vovk je ves čas predla; mnogi so prvič videli v živo, kako se prede ... V delavnice se je vključilo veliko otrok in odraslih. Napihljiva igrala v domu krajanov so razveselila najmlajše. Na ogled je bila tudi razstava Naravna in kulturna dediščina Makol, ki sta jo pripravila Vrtec Makole in TD Štatenberg. Na balkonu dvorane so razstavljali člani likovne sekcije Forma viva, dvorano pa so krasile stare in nove fotografije, ki jih je izdal fotograf Milan Sternad v knjigi Makole 2.

V župnijsko cerkev je prišel v spremstvu angelčkov Miklavž, ki je obdaril dvesto otrok, in parkelj, ki je otroke malo prestrašil.



Obložene stojnice

OBČINSKI PRAZNIK

Na stojnicah so se predstavljala domača in tudi sosednja društva, posamezniki, obrtniki, njihova ponudba je bila raznovrstna, zanimiva, mamljiva.

Društvo gospodinj Makole je pripravilo »Andrejevo župo« z lokalno pridelano zelenjavo, a v kotlu je bilo še marsikaj drugega, vse pridelano v Sloveniji. Obiskovalcem so kuharice hotele prikazati, kaj se je kuhalo včasih. Vsak izdelek makolskih gospodinj je nekaj posebnega, to pa zato, ker delajo s srcem in jim je v veselje, ko gledajo ljudi, kako uživajo ob njihovi hrani.

Vinogradniki so ponujali vino, zaradi mraza je bilo povpraševanje

predvsem po kuhanem.

Člani TD Makole s svojim požrtvovalnim delom dokazujejo, da se ne ustrašijo še tako velikih izzivov. Predvsem pa je za dogajanje zaslužen **Jože Kovačič**, brez katerega bi sejem ne bil to, kar je.

Glas harmonike, ulična glasba, kulinarčne dobrote, raznovrstna ponudba na stojnicah, množica obiskovalcev. Le kaj bi si še lahko želeli na nedeljo, ko goduje naš patron, ko smo prižgali prvo svečko na adventnem venčku? Mogoče le to, da TD Makole vztraja, da sejem ostane tradicija ...

Marjeta KLAJNŠEK



Muzikanti



OGLASI



GOSTINSTVO DVOREC
ŠTATENBERG

Vam v prazničnem šopku želja pošilja:
bele snežinke – prinašalke miru in prijateljstva;
sončne žarke – srčnosti in poguma
ter
rdeče jabolko – radost življenja.

Srečno 2019!

Vesna in Peter Kociper

Rezervacije za različna slavlja in ogled dvorca sprejemamo na: 040/870-835 ali dvorecstatenberg@gmail.com

VOLITVE 2018

OBČINSKI SVET OBČINE MAKOLE 2018-2022



Štefka Skledar,
Sašo Skledar in skupina volilcev



Andrej Gaberc,
SD



Mag. Danilo Lončarič,
SDS



Zdravko Krošl,
Ladislava Krošl in skupina
volilcev



Stanko Jančič,
SDS



Zlatka Dvoršak,
SDS



Jurij Plaznik,
Marjeta Klajnshek in skupina
volilcev



Marjan Dovar,
SDS



Franc Skledar,
Lucija Skledar in skupina
volilcev



Andrej Galun,
SDS



Diana Železnik,
SDS

Izjava podžupana Zdravka Krošla

»Zahvaljujem se vsem volivkam in volivcem, ki so me podprli v tako lepem številu. Posebej se zahvaljujem županu za imenovanje za podžupana, kar mi je zaupal tako pomembno funkcijo in obljubljam, da bom deloval v dobrobit naše občine in izkazano zaupanje tudi opravičil. To je zame izjemna čast in trudil se bom, da bom zadane naloge opravil po svojih najboljših močeh in pomagal županu pri njegovem delu. Kot podžupan si prizadevam za kakovostno, uspešno in povezovalno delovanje pri nadaljnjem razvoju naše občine in za uresničevanje zastavljenih skupnih ciljev in nalog«.

ŽUPAN BREZ KONKURENCE – FRANC MAJCEN

»Župan predstavlja in zastopa občino, izvoljen je na rednih lokalnih volitvah po večinskem volilnem sistemu. Novoizvoljeni župan nastopi mandat prvi naslednji dan po konstituiranju občinskega sveta.

Župan predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja. Župan ima izključno pristojnost predlagati občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna in akta o organizaciji občinske uprave, poleg tega pa predlaga občinskemu svetu v sprejem tudi odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta ter skrbi za izvajanje odločitev občinskega sveta. Župan skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine. Župan lahko sprejme začasne nujne ukrepe v primeru razmer, v katerih bi bilo lahko v večjem obsegu ogroženo življenje in premoženje občanov (npr. poplave, žled, plaz), občinski svet pa se ne more pravočasno sestati. Te mora predložiti v potrdi-

tev občinskemu svetu takoj, ko se ta lahko sestane.

Župan je občinski funkcionar, ki praviloma opravlja svojo funkcijo nepoklicno, lahko pa se odloči, da bo svojo funkcijo opravljal poklicno. Župan vodi in nadzira občinsko upravo ter odloča o sporih o pristojnosti med organi občinske uprave.

Župan ima najmanj enega podžupana, ki ga imenuje izmed članov občinskega sveta. Podžupan, ki nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti, v okviru svoje funkcije brez pooblastila opravlja naloge iz pristojnosti župana, če gre za tekoče naloge župana in tudi tiste, za katere je pooblaščen«.

Tako opredeljuje župana Ministrstvo za javno upravo.

Naša mala občina je imela na dan volitev 1739 volilnih upravičencev, glasovalo je le 897 volivcev, od tega je dobil Franc Majcen 837 glasov. Čestitamo! Občino bo vodil že drugi mandat. Občani mu zaupamo in verjamemo, da bo za nas naredil največ, kar se bo

dalo. Pa sem ga malo povprašala, kakšne načrte ima.

Kako komentirate izid volitev?

Volitve so praznik demokracije in tako kot se volivci odločijo, je prav. So bile pa opazne razlike po volilnih enotah glede svetniških kandidatov. Tako ponekod ni bilo pretiranega zanimanja za kandidature.

Sam tokrat nisem imel težkega dela. Je verjetno že moralo biti tako. Vsem se za izkazano podporo in zaupanje iskreno zahvaljujem.

Sestava občinskega sveta je zanimiva. Prevladuje stranka SDS. Kako bi komentirali?

Dober volilni program in predvolilne aktivnosti. Je pa na lokalnem nivoju manj strankarskega »boja«, kot dejansko na državnih ravni. Tukaj vsi zagovarjamo, da delamo dobro za vse občanke in občane. Torej moramo delovati enotno ter skupaj.

Že se govori o podžupanu. Zdravko, ki je »stari maček« v svetu, ali Jurij, ki je procentualno na vrhu, ali nič od tega? Ste ga že izbrali?

Ponavadi se o vsaki zadevi veliko govori. Prav tako ponavadi vemo o drugih tako ali tako več kot o sebi. Pomembno pa je, s kakšnim namenom govorimo in v kakšnem tonu. Drugače pa vse ob svojem času.

Pred leti ste rekli, da delo župana ni služba, pač pa poslanstvo in delo za skupno dobro. Zdaj ste upokojeni. Tako lažje nadzirate občinsko upravo in imate tudi več časa za dela in naloge župana. Vas delo župana zelo obremenjuje?

Ko sem bil še zaposlen, sem bil res obremenjen. Že sama vožnja na delovno mesto in z njega (150 km na dan ali še več) je bila utrujajoča. Dopoldan za službo, popoldan za občino. Če bi bil še sedaj delovno aktiven, sigurno ne bi vnovič kandidiral. Tako da sedaj teh težav ni. Imam več časa, čeprav je res, da ga upokojem vedno primanjkuje. Z delom občinske uprave sem zelo zadovoljen. Mlada strokovna in delovna ekipa.

Pod vašim županovanjem se je veliko vsega naredilo. Na kaj ste najbolj ponosni?

Ponosen in vesel sem že za vsako najmanjšo stvar ali zadevo, ki smo jo skupaj naredili in služi svojemu namenu. Najbolj sem pa vesel, če so zadovoljni občani in so tudi oni ponosni na svojo občino.

Obljubili ste prioritete: ureditev mrliške vežice, šolske kuhinje, dokončati krožišče v Pečkah.

Ja, to so večji projekti in še vedno tako mislim. Vse je pa zelo odvisno od finančne-

ga stanja. So pa še druge zadeve: mostovi, Dežno, Varoš, Zg. Ložnica, igrišče, energetska sanacija doma krajanov, lokalne ceste ...

Občani se sprašujejo, zakaj ravno Komunala Slovenska Bistrica diktira pluzenje in druga dela?

Ne vem, zakaj se to sprašujejo. Komunala Slovenska Bistrica nima s pluzenjem in »nekimi« drugimi deli nobene povezave. Koncesijo za tovrstna dela imamo s Cestnim podjetjem Ptuj. »In spet se govori med dobri ljudmi,« je nekoč pel Andrej Šifrer.

Vsa leta ste imeli v načrtih spodbujanje razvoja kmetijstva, turizma in podjetništva. Kaj je bilo postorjenega na teh področjih?

Verjetno manj, kot bi bilo potrebno. Ne kot lahko. Za področje kmetijstva imamo vsakoletni razpis, potem razpis za kmetijska društva, na področju turizma so letni razpisi za turistična društva, javni natečaj za izbiro projektov za spodbujanje razvoja turizma, razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje promocijskih prireditev in sponzorstva, prijavljen projekt na LAS »Makolski Lodn«, Andrejev sejem v sklopu projekta Doživetja med Pohorjem in Bočem, ustanavlja se Interesna zveza haloških občin (v začetku januarja 2019). Črna pika pa je področje podjetništva.

Kaj pa področje športa? Razpisi niso uspeli.

Žal. Za področje gradnje športnih objektov in površin za šport v naravi je Komisija za javni razpis, ki jo je imenoval izvajalec razpisa (Fundacija za šport), vključno z našo vlogo obravnavala 233 vlog. Na voljo je bilo 1.750.000,00 EUR razpisanih sredstev, skupna višina zaprosenih sredstev pa je znašala 7.503.000,00 EUR, kar pomeni, da je višina zaprosenih sredstev za 4,29-krat preseгла višino razpisanih sredstev. Pri takšnih razpisih smo manjše občine tako v čisto podrejenem položaju.

Ali menite, da so občani dovolj dobro obveščeni o dogajanju v občini?

Sam menim, da so. Čeprav bodo mnjenja deljena. Skrbimo za redna obveščanja tako preko letakov, interneta, radia.

Marsikomu ni jasno, zakaj ne zahtevate od svojih zaposlenih in od občinskih svetnikov, da se udeležujejo občinskih prireditev. Se vam to ne zdi pomembno?

Obisk številnih prireditev je različen. Zahtevati od nekoga, da se udeleži prireditve, se mi ne zdi potrebno. Vsakdo, ki ima določeno funkcijo, se mora zavedati, da sprejema s tem obveznosti. Je pa to stvar odnosa in bontona.



V kakšnem finančnem stanju boste nadaljevali svoj mandat?

Občina ni v bistvu nič bolj zadolžena kot pred štirimi leti. Ves »sposojeni denar« je namenjen za investicije. Ker sproti tudi poplačujemo kredite, nismo v dodatnem minusu.

Preselili ste se iz mesta na podeželje. Zakaj ravno v Makole?

Tako je nanoslo in ni mi žal. Pravzaprav bi si želel, da bi prišel že prej. Ko se vozim po različnih krajih naše domovine in gledam, če bi morda živel kje drugje, vedno znova ugotovim, da takšnega kraja ni. Zame so Makole, ti kraji in ljudje najlepši in najboljši.

Ali ste ob vsem vašem delu poskrbeli, da vas družina ne pogreša?

Mislim da, ker mi je družina vedno na prvem mestu. Kljub številnim obveznostim se znam »resetirati«, tako da ne pregorim. In najlažje ter najlepše je zame v družini.

Ste boljši mož, oče ali dedek?

Kot mož – to mora povedati žena Petra, kot oče – so ocenjevalci otroci, kot dedek oziroma dedi ali dedo pa ... tukaj se raznežim. 7 vnučkov (osmi je na poti) so največji zaklad. Kot sem že dejal: Družina mi pomeni vse. Dobri družinski odnosi, trdne vezi, razumevanje, druženja, prave vrednote, to je zame največji uspeh v življenju. Zdravje in družina. To je to. Več kot LOTO dobitek.

Kaj še želite povedati svojim občanom?

Še enkrat hvala, da me boste »prenašali« še štiri leta. Glejmo kljub vsemu optimistično v prihodnost. Naj beseda občina čimvečkrat zveni pozitivno in najmanjkrat negativno. Blasgoslovljene in mirne družinske praznike, v letu, ki prihaja, pa predvsem zdravja, notranjega miru in zadovoljstva. Sreča je vendarle v nas samih in želim, da jo doživljate vseh 365 dni novem letu. Na koncu je vedno vse dobro.

Hvala za pogovor in veliko uspeha še naprej pri vodenju naše občine.

Marjeta KLAJNŠEK

POSLANSKA PISARNA V OBČINI MAKOLE

Na začetku meseca junija letos so potekale državnozborske volitve. Tudi v občini Makole smo imeli možnost iti na volišča in tako izraziti svojo voljo, kateri izmed kandidatov na listi nas bi v našem glavnem mestu zastopal in se trudil predstaviti problematiko našega vsakdana. Na tej listi je bila tudi magistra Karmen Furman. Glede na to da je odraščala v sosednji občini Poljčane in tam tudi nazadnje službovala, odločitev Makolčanov in Makolčank ni bila tako težka. Dobro pozna težave, s katerimi se srečujemo v naši občini. To so težave, za katere v mestih ne vedo, oziroma se jim zdijo povsem normalne. Še vedno nimamo v vseh vaseh dostopa do interneta, avtobusnih povezav je vedno manj in še bi lahko naštevala. Na volitvah smo Furmanovi ravno zato izkazali veliko podporo, z upanjem, da se tudi o nas v prestolnici sliši. Poslanka želi prisluhniti vsem občanom in občankam, zato se je odločila v Makolah odpreti poslansko pisarno.

Slavnostna otvoritev je bila štirinajstega novembra v prostorih Občine Makole. Prišlo je veliko povabljenih gostov in seveda tistih, ki se zavedamo pomembnosti pridobitve. Gmajnarji so zapeli, lepe besede in želje, izrečene ob dobri kapljici in hrani, pa so obe-tavna popotnica za uspešno sodelovanje.

Delovanje poslancev v lokalnem okolju je izjemno pomembno, saj lahko na ta način prenesejo želje, tegobe, seveda pa tudi pozitivne stvari iz lokalnega okolja v prestolnico. Prepričana sem, da bo poslanska pisarna še dodatni člen pri povezovanju občanov in občank Občine Makole. Poslanki Slovenske demokratske stranke želimo uspešno delo v prepričanju, da se bo uresničil rek: «Kjer je volja, je tudi pot.»

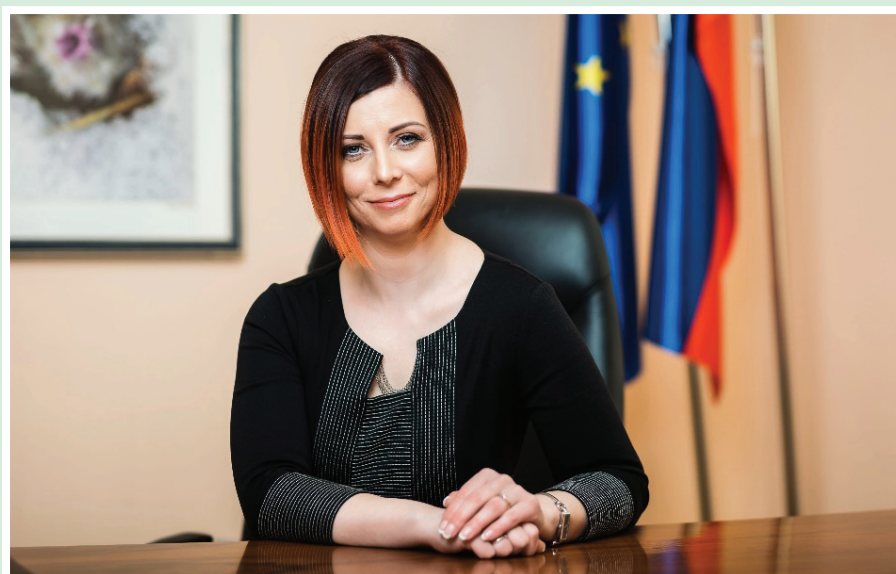
OO SDS Makole, Zlatka Dvoršak
Foto: arhiv stranke

Spoštovane občanke in občani občine Makole!

Na zadnjih državnozborskih volitvah ste mi izrazili zaupanje, da lahko zastopam glas vaših krajev v Ljubljani. In vesela sem, da je prišel ta čas, ko bomo lahko skupaj reševali probleme vašega lokalnega okolja in gradili lepšo, boljšo prihodnost naših krajev. Poslanci smo in moramo biti povezovalni člen med Ljubljano in svojim domačim okoljem, da pa lahko to svoje poslanstvo uresničujemo, je zagotovo potreben stik z občani. V mesecu novembru sem zato za vas v prostorih občine Makole odprla svojo poslansko pisarno. Menim, da nam bo slednje v pomoč pri medsebojnem komuniciranju, predvsem pa bom lahko na ta način iz prve roke izvedela za vaše stiske in težave, za probleme vašega lokalnega okolja ter jih nato poskušala, seveda v okviru svojih pristojnosti, tudi uspešno reševati. Ključ do uspeha je dogovarjanje, sporazumevanje, zato si želim dobrega sodelovanja prav z vsemi občankami in občani. Le z medsebojnim spoštovanjem in sodelovanjem lahko namreč ustvarjamo pogoje za boljši jutri in gradimo lepšo prihodnost za vse generacije. Trudila se bom, da bo poslanska pisarna dobro služila svojemu namenu, zato dobrodošli in vabljeni vsak drugi ponedeljek v mesecu v prostore Občine Makole, in sicer v času uradnih ur od 9. do 11. ure, po predhodnem dogovoru lahko tudi izven delovnega časa. Moja vrata so odprta za vse občanke in občane.

Ob prihajajočih prazničnih dneh vam želim vse dobro, da ta najlepši čas leta preživite v krogu vam najdražjih ljudi. V novem letu pa vsem skupaj in vsakemu posebej želim predvsem trdnega zdravja, osebne sreče in veliko medsebojnega razumevanja.

Poslanka Državnega zbora RS
mag. Karmen Furman



IGRAMO SE, PLEŠEMO, POJEMO, TELOVADIMO, SE UČIMO ...

Letos imamo v naš vrtec vključenih 72 otrok v štirih oddelkih. Skrbimo, da uresničujemo cilje in dejavnosti, ki so predpisani, hkrati pa vedno bolj vestno načrtujemo skupne dejavnosti, da vrtec deluje kot celota. Vse dejavnosti, ki se lahko prenesejo na prostoto, izvajamo v naravi. Uspešno sodelujemo z društvi v kraju in se vključujemo v lokalne aktivnosti.

Letos imamo obogatitveno dejavnost – ljudski plesi in igre in dodatno dejavnost – planinci, ki že pridno hodijo na izlete. Planin-

ce vodi Špela Pušaver, ki je planinska mentorica, pomagata pa ji Mateja Planinc in Majda Klajnšek, ki se pa boste v prihodnje tudi usposobili za planinski mentorici.

Naš vrtec je prepoznaven v širši javnosti, saj sodelujemo na konferencah, simpozijih in primere dobre prakse prenašamo drugim. Ohranjanje naravne in kulturne dediščine Makol pa si na plakatih lahko pogledate v domu krajanov.

Marjeta Klajnšek



Igra z listjem.



Spoznali smo poklic vojaka.



Teden mobilnosti - ulice otrokom, risanje s kredo po cesti.



Tudi mi znamo kožuhati.



Na jesenskem krosu so otroci dobili nahrbtnik s svojim imenom, ker pridno zbirajo papir.

VRTEC



Ob tednu otroka smo imeli kostanjev piknik.



Smo redni obiskovalci knjižnice.



Vzgojiteljice drugega starostnega obdobja so zaigrale otrokom igrice Zakaj je lisica zbolela.



Župan na tradicionalnem slovenskem zajtrku.



Makolski čebelarji so nam podarili med za zajtrk in nas razveselili z obiskom.



Medicinska sestra na obisku.



Razvijamo gibalne sposobnosti.



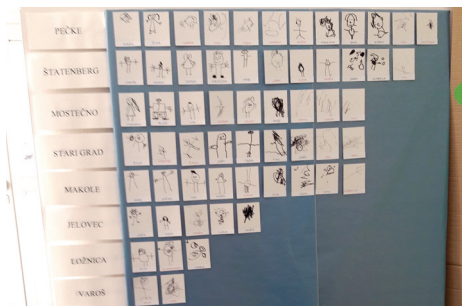
Gasilci so nas evakuirali in pogasili ogenj - za vajo.



Telovadba s kineziologinjo Niko Bertalanič.



Sreča je - srečen otrok v vrtcu!



Ugotavljali smo, iz katerih naselij prihajajo otroci v vrtec Makole.



Knjižničarka Mojca nas pogosto obišče.



Knjižnica nam je podarila igrico Polhek mali.



Občina Makole in naše hiše. Kje smo doma?



Zapeli in zaplesali smo starejšim občanom.



Vrtec postaja pravljčna dežela.



Vrtec Makole je na mednarodni konferenci predstavil tri plakate o ohranjanju naravne in kulturne dediščine Makol. Vzbudili smo veliko zanimanja.



V domu krajanov smo postavili na ogled plakat, kako smo spoznavali rudnik Šega.



Vzgojiteljice vrtca Makole igramo v pravljčnih centrih igre Jazbec in strašni vihar.



Opazovali smo adventni venček.

ŠOLA

VEDOŽELJNO IN ODGOVORNO

Vizija naše šole temelji na vedoželjnosti, strpnosti, solidarnosti, pravičnosti in odgovornosti. Verjamemo, da nas bo tudi v šolskem letu 2018/2019 vodila k uresničitvi zastavljenih ciljev. Usmerili smo jih k dopolnitvi pravil šolskega reda, razvoju vključujoče šole in doseganju znanj s pomočjo formativnega poučevanja in usmerjanja učencev. V počitnicah smo pobrusili parket v dveh učilnicah, nekaj prostorov prebelili in nabavili novo pohištvo za 1. razred. Zelo smo veseli, ko smo si lahko ogledali narejene načrte za novo kuhinjo in jedilnico. Verjetno smo ena redkih slovenskih šol, ki nima jedilnice in mora dnevno kar na hodniku v kletnih prostorih razdeliti kosilo 122 učencem, vsi učenci pa malicajo po učilnicah. Upamo, da bodo tudi na naši šoli naslednje počitnice zabrnili stroji in nam prinesli prepotrebno kuhinjo in jedilnico.

Število učencev na makolski šoli narašča. V zadnjih treh letih se je zvišalo za 11 učencev. Letos jih je 150, od tega 23 prvošolcev. Zanje smo pripravili poseben sprejem. Ob vstopu na šolsko pot jim je čestital tudi župan Občine Makole Franc Majcen. Želimo jim, da bi se pri nas dobro počutili in z veliko dobre volje zajemali znanja za življenje.



1. vrsta od leve: Nika Šoba Jančič, Miha Drosk, Taja Krivec, Olivia Križanc Stojnšek, Timon Kores, Rok Veilguni, Lina Kamenšek, 2. vrsta od leve: Luka Žunkovič, Anže Golob, Matic Justinek, Aljaž Lilek, Žiga Pliberšek, Ajda Šošter Zanič, Neli Vantur, Zoja Pišek, Iris Mohorko, Neja Ačko, 3. vrsta od leve: ravnateljica Silvestra Samastur, druga učiteljica v razredu Mišela Jeza, Erazem Kaljun, Daša Marčič, Ela Plavčak, Iva Pliberšek, Tanaja Bahtijaraj, Iza Mesarič, razredničarka Vera Kunstek

150 UČENCEV IN 9 RAZREDNIKOV

1. RAZRED (23 učencev, 9 moških + 14 žensk, razredničarka Vera Kunstek in druga učiteljica v razredu Mišela Jeza)



Učenci so izdelali preprosta zvočila – ropotulje in dežne palice. Preizkušali, primerjali in razlikovali so zvoke.

PRAZNIK OBČINE MAKOLE

Na naši šoli vsako leto obeležimo občinski praznik Občine Makole. Učenci prvega razreda so s pomočjo fotografij spoznali čudovite značilnosti našega kraja. V času OPB smo izdelali skupni grb Občine Makole iz krep papirja. Grb so učenci izdelovali teden dni, saj so morali biti pri samem ustvarjanju vztrajni, dosledni in natančni. Na izdelek smo vsi skupaj zelo ponosni, saj je vsak prispeval kanček svojega dela.



Učenci prvega razreda v oddelku podaljšanega bivanja.

2. RAZRED (21 učencev, 10 moških + 11 žensk, razredničarka Anita Koren)

V šoli nam je zelo všeč. Radi se učimo, imamo radi šport, radi hodimo na sprehode, radi računamo, beremo in pišemo. Komaj čakamo, da bomo spoznali še pisane črke. Do sošolcev in drugih ljudi na šoli smo prijazni. Še posebej uživamo na dnevih dejavnosti ... Na naravoslovnem dnevu VARNO V PROMETU smo spoznavali prometne znake, prometna sredstva, prometne poti v okolici šole in kako skrbimo za svojo varnost in varnost drugih. Izdelali smo prometne znake.

Na športnem dnevu ŠPORT ŠPAS smo se družili z našimi starši, dedki in babicami.

Spoznavali smo gozd v jeseni. V gozdu smo nabirali kostanje in druge jesenske plodove. Videli smo veliko različnih listov dreves. Nejc je našel jurčka. Poslušali smo drevesa, ki so nam pripovedovale zgodbe.



Pri književnosti radi poslušamo pravljice. Zelo radi imamo lutke, ki jih naredimo sami. Sovico Oko pisateljice Svetlane Makarovič smo dratmatizirali s senčnimi lutkami.

LJUBLJENČKI

Zjutraj, ko se zbudim,
hitro k hrčku pohitim.
Potrkam mu za dobro jutro,
ker on je moj mali Puhko.
Nato še ribico pogledam,
hitro hrano ji še dam
in ko skozi vrata grem,
pobožam Oksa, našega junaka,
ki trka nam na vrata.

(Iva Mesarič, 2. razred)

3. RAZRED (16 učencev, 9 moških + 7 žensk, razredničarka Snježana Rajakovič)

Smo vedoželjni, radi spoznavamo nove stvari, sodelujemo, izdelujemo, se še vedno igramo in smo nasploh veseli.

Pri pouku veliko delamo v skupini in v parih, do sedaj smo se veliko naučili. Letos so nas obiskale tudi številčne ocene, ki se jih veselimo, čeprav moramo za dobre ocene poslušati pri pouku in se učiti doma. Nasploh pa je naš razred zelo solidaren, rad pomaga drugim, udeleži se vseh humanitarnih akcij.

Naš razred je v letošnjem šolskem letu obiskalo nekaj zanimivih ljudi, ki so nas poučili o novih stvareh. Tako smo v mesecu novembru dve uri sodelovali z učenci iz Srednje zdravstvene in kozmetične šole Maribor. Srednješolci so izvedli uri o recikliranju plastike. Najprej so nas o recikliranju poučili, nato pa smo tudi sami delali v delavnicah, kjer smo iz odpadne embalaže naredili nov izde-

lek. Bili smo zelo uspešni pri nalogi in izdelke smo tudi razstavili v avli šole.



Zapisali tretješolci z razredničarko

4. RAZRED (22 učencev, 12 moških + 10 žensk, razredničarka Diana Slaček)

SLOVENSKI TRADICIONALNI ZAJTRK

Na naši šoli smo 16. 11. 2018 imeli poseben dan. Obležili smo slovenski tradicionalni zajtrk, ki smo ga povezali z naravoslovnim dnevom. Učence 4. in 5. razreda je družilo medrazredno sodelovanje.

Jutro smo pričeli s tradicionalnim slovenskim zajtrkom, pri katerem so bili prisotni tudi gostje. Pogovarjali smo se o pomenu takšnega zajtrka in kako pomembna je zdrava prehrana za organizem. Sledil je ogled tržnice in pokušanje dobrot, ki so jih pripravili lokalni dobavitelji naše šole. Nato je petošolka Maja Hajšek na zelo zanimiv način predstavila delo in pomen čebelarstva. Z zanimanjem smo ji prisluhnili in se veliko naučili.

Končno smo zavihali rokave, saj so sledile ustvarjalne delavnice – slikanje panjskih končnic, odtis satja, oblikovanje plakatov, sestava čebelnjaka ... Ob ustvarjanju smo izražali zadovoljstvo in veselje. Med seboj smo si pomagali in drug drugega navdihovali z idejami. Izdelke smo ponosno razstavili po šolskih hodnikih.

Ta dan nam bo ostal v lepem spominu, saj smo vsi odšli domov z nekaj znanja več, še posebej pa nam je bilo všeč sodelovanje s petim razredom.



Učenci 4. razreda

ŠOLA



5. RAZRED (10 učencev, 4 moški + 6 žensk, razredničarka Klementina Mlaker)

»JAZ ČEBELARKA IN UČITELJICA«

Bilo mi je v veliko veselje, da sem lahko svoje znanje o čebelarstvu prenesla na učence naše šole. Doma imamo namreč čebelarstvo dejavnost, pri kateri rada pomagam. Pred množico učencev sem se počutila odlično, kot prava učiteljica, saj so me vsi zavzeto poslušali. Presenetili so me s svojim znanjem o čebelah. Uspešno so sodelovali v kvizu, ki sem ga pripravila za konec. Med govornim nastopom me ni bilo strah, saj o čebelah veliko vem. To je bila zame lepa izkušnja. Menim, da so osnovnošolcem bili naši izdelki všeč, saj je bila stojnica dobro obiskana. Zelo uživam pri delu s čebelami. Rada preizkušam nove, sladke okuse. Upam, da bom svoje znanje še kdaj podelila s svojimi vrstniki.

Maja Hajšek, 5. r.



6. RAZRED (13 učencev, 7 moških + 6 žensk, razredničarka Andreja Obrul)

ČISTA TRINAJSTKA
GREGOR JE ZA NOGOMET,
ALJAŽ OBVLADA VSE ZA PET.
LUCIJA RADA KNJIGE BERE,
KNJIŽNI MOLJ JO RAD POŽERE.
JURE JE ZA TRAKTORJE,
GAL PA ZA RAČUNSKÉ FAKTORJE.
ANEA KONJIČKE OBOŽUJE
IN NAS S POZITIVO RAZVESELJUJE.
SARA RADA MUCKE BOŽA,
NIK FINŠGAR PA FRIZURO BROŽA.
MATEVŽ ZA VOJSKO JE,

S SALUTIRANJEM DAN PRIČNE.
NAJA NA ODRU ZABLESTI,
ALINI VSE SMEŠNO SE ZDI.
DRUGI NIK ČUFTE OBOŽUJE
IN JIH ZA KOSILO POTREBUJE.
NAŠA NOVA URŠKA IMA ČOPKA DVA,
NAŠA UČITELJICA ANDREJA RADA NAS IMA.
TO SMO MI – 6.

(Aljaž Golob, Alina Kegl, Naja Simrajh, Lucija Tolič)



Učenci 6. razreda z razredničarko

7. RAZRED (17 učencev, 10 moških + 7 žensk, razrednik Boštjan Stražišar)



Učenci 7. razreda z razrednikom

OGLED NOGOMETNE TEKME V LJUDSKEM VRTU

Moje najljubše doživetje v letošnjem šolskem letu je bil ogled nogometne tekme med Mariborom in Domžalami. Tekmo smo si ogledali v okvirju izbirnega predmeta šport za sprostitev. Za nekatere od nas je bil to prvi obisk stadiona Ljudski vrt. Vid Robar 7.r



8. RAZRED (15 učencev, 10 moških + 5 žensk, razredničarka Anja Črešnar)

DEJSTVA O NAS

Letos smo prestopili v 8. razred, kar pomeni, da smo že drugi najstarejši na šoli.

V našem razredu je samo pet punc in deset fantov.

V razredu imamo dobre odnose, za še boljše pa poskrbijo šaljivci, ki jih je v našem razredu veliko.

Smo veseli in vedno poskrbimo za zabavo.

Radi se kličemo po vzdevkih.

Radi se tudi družimo v prostem času in igramo karte, gremo na igrišče ...



Učenci 8. razreda

9. RAZRED (13 učencev, 3 moški + 10 žensk, razredničarka Nataša Kosajnc)

Lepe misli, ki navdihujejo naše devetošolce:

Živa Mlakar: "Create your own sunshine."

Nika Sagadin: "Whatever you are, be a good one."

Nik Simrajh: "When you can't find the sunshine, be the sunshine!"

Eva Šibanc: "You are somebody's reason to smile."

Sebastjan Plavčak: "Good vibes!"

Anja Godec: "The truth may hurt for a little while, but a lie hurts forever."

Ines Krček: "Let yourself be a beginner, no one starts being excellent."

Neža Rojs: "Make your life a masterpiece, imagine no limitations on what you can be, have or do."

Matevž Koren: "Don't give up."

Kaja Dolenc: "Learn from yesterday, live for today, hope for tomorrow."

Iza Ritonja: "When you start seeing your worth you will find it harder to stay around people who don't."

Anja Lončarič: "Keep your face always toward the sunshine and shadows will fall behind you."

Lara Zupanc: "Shoot for the moon. Even if you miss, you'll land among the stars."

Razredničarka Nataša Kosajnc: "Education is the most powerful weapon which you can use to change the world" (N. Mandela) "I hear and I forget. I see and I remember. I do and I understand. (Confucius)



Učenci 9. razreda

NAŠI UTRINKI OD SEPTEMBRA DO DECEMBRA

ŠPORTNI DAN OB TEDNU PROMETNE VARNOSTI

Ob Tednu prometne varnosti so se na makolski šoli odvijale številne prometne aktivnosti. Najbolj se mi je v spomin vtisnil športni dan.

Zjutraj smo se vsi učenci zbrali pred šolo in se odpravili olepšati makolsko cestišče, saj smo sodelovali v preventivni akciji »Ulice otrokom«. Nato smo učenci 4. in 5. razreda na igrišču pripravili spretnostni poligon, kjer smo preizkusili svoje sposobnosti na kolesu med ovirami. Svojo moč, spretnost, hitrost in sodelovanje smo krepili z igro »med dvema ognjema«, kjer je vedno zelo napeto vzdušje. Po malici smo se odpravili na krajši pohod v okolico šole, kjer smo bili še posebej pozorni na prometno urejenost našega kraja. Svoje želje in potrebe smo zapisali. Peticijo smo uspešno predstavili in predali županu Občine Makole.

Na športnem dnevu sem zelo uživala, najbolj na spretnostnem poligonu.

Lenka Rojs, 5. r.



Igra in spretnostni poligon

ŠOLA

**Obisk pri gospodu županu****PREVAJALCI NA DAN JEZIKOV**

V okviru dneva jezikov, ki ga vsako leto obeležujemo 26. septembra, nas je obiskal predavatelj Peter Jakša, ki nam je predstavil dejavnosti za spodbujanje večjezičnosti, ki jih izvaja Generalni direktorat za prevajanje. Izvedel je predavanje o večjezičnosti, sledila pa je delavnica, v kateri smo se preizkusili kot prevajalci. Prevajali smo besedilo iz angleščine ali nemščine v slovenščino. Naše delo je potekalo s pomočjo računalnikov, v skupinah po dva ali trije.

Ugotovili smo, da prevajanje sploh ni mačji kašelj! Čeprav smo imeli občutek, da besedilo, ki smo ga dobili v tujem jeziku, popolnoma razumemo, se je izkazalo, da so pri izražanju v slovenščini nastale manjše težave, ki pa smo jih s skupnim delom uspešno rešili. Veseli smo, da smo se imeli priložnost preizkusiti kot prevajalci. Izkušnja nam je omogočila čisto drug pogled na jezike in spoznali smo, da je prevajanje pravzaprav zelo težko delo. V prihodnosti bomo zagotovo znali ceniti ta poklic.

Udeleženci prevajalske delavnice**DAN NAJLEPŠIH SANJ**

Vsak človek ima kakšno skrito željo. In dan, ko se mu ta želja uresniči, je njegov dan najlepših sanj. Lepo je videti, ko se človeku taka želja izpolni, v očeh se zalesketajo solze sreče, polno je objemov, nasmeškov in stiskov rok.

Z izbirnim predmetom Vzgoja za medije, ki ga poučuje učiteljica Nataša Kosajnč, smo se odpravili v Ljubljano, na ogled oddaje Dan najlepših sanj. Vsi vznemirjeni in v pričakovanju smo se odpravili na avtobus, saj smo vedeli, da bomo spoznali voditelja Petra Poleša in si oddajo ogledali v živo.

Ko smo stopili v studio, so se luči prižgale in iz ozadja sta nas prišla pozdraviti Blaž in Peter. Zagotovo vas zanima kdo je Blaž. Blaž je animator, ki gledalcem pove, kdaj ploskati in podobno. Zelo nam je bila všeč tudi dekoracija v studiu. Na snemanju oddaje smo videli izpolnitev treh želja: srečanje dveh sester po 45 letih, podaritev sanjskega kurenta in ure solo petja pri vzorniku, enem največjih mojstrov solo petja v Sloveniji.

Prvo željo so izpolnili fantu, ki si je že od nekdaj želel, da bi postal lastnik kurentove oprave. V studio so prišli člani Društva Kurent, ki so mu podarili članstvo v društvu in opravo. V očeh so se mu nabrale solze sreče in tudi gledalci smo bili ganjeni.

Drugo željo so izpolnili gospodični, ki je študirala operno petje, vendar ji je življenje prekrizalo načrte. V studiu je prelepo zapela, v zaodrju pa jo je poslušal njen največji vzornik in mojster opernega petja Matjaž Robavs. Podarili so ji ure solo petja pri njem.

Tretjo željo pa so izpolnili gospe, ki se je s svojo sestro objela po 45 letih. Ker živita vsaka na svojem koncu sveta, ena v Ameriki in druga v Sloveniji, in so letalske karte zelo drage, se vsa ta leta nista videli. Dolgo niti stikov nista imeli. Ko sta se zagledali, sta si padli v objem in jokali od sreče.

Bilo je zelo zanimivo in obiskati bi želela še več takšnih oddaj.

Iva Plavec



KOSTANJEV PIKNIK

Učenci devetega razreda z razredničarko smo v petek, 5. 10. 2018, organizirali kostanjev piknik. Vzdušje je bilo prijetno in ob odlični glasbi smo preživeli lepo popoldne. Čeprav smo imeli v dopoldanskem času veliko dela, smo bili veseli, da se je vse tako dobro izšlo. Z vseh strani smo dobili obilo spodbudnih besed in odzivov, pridobili povsem nove izkušnje ter motivacijo za naslednji podobni dogodek.

Radi bi se zahvalili našim staršem, razredničarki, ravnateljici, učiteljem ter vsem tistim, ki so nam kakorkoli priskočili na pomoč, nenazadnje vsakemu izmed nas. Uspeh našega dogodka potrjuje pregovor, ki pravi: »Kjer se moči združijo, se pokaže uspeh. Vsi za enega, eden za vse!«

Iza, Ines in Anja G.



MIDSUMMER NIGHT'S DREAM

Štirinajst učencev iz 9. in 8. razreda smo si v petek, 9. 11. 2018, ponovno ogledali predstavo, muzikal *Sen kresne noči Midsummer Night's Dream*, v angleškem jeziku v izvedbi English Student Theatre, dijakov II. gimnazije Maribor.

V avli gimnazije smo si razdelili vstopnice, nato pa se navdušeni odpravili v dvorano. Zavese so se odpre, mi pa smo napeli ušesa in oči ter uživali ob predstavi, ki je bila zares prava paša za oči in ušesa. Na koncu smo vsem nastopajočim namenili bučen aplavz.

Muzikal je odlično uspel, mi pa smo neizmerno uživali in se tudi nasmejali. Malce utrujeni, pa vendar zelo veseli, smo se zvečer odpravili nazaj proti Makolam, v mislih zadovoljni in hvaležni za čudovito izkušnjo.

Blažka Fišer



Ogled muzikala *Midsummer Night's Dream*, EST II. gimnazije Maribor

ICANKAR V LJUBLJANI



V Cankarjevem domu v Ljubljani so si učenci od 6. do 9. razreda ogledali gledališko predstavo i Cankar in s tem obeležili Cankarjevo leto. Po dolgem času smo znova obiskali naše glavno mesto.

NAŠI USPEŠNI ŠPORTNIKI (uspehe zbral in uredil učitelj Boštjan Stražišar)

MEDOBČINSKO TEKMOVANJE V KROSU

Osnovna šola Poljčane je bila gostiteljica medobčinskega tekmovanja v krosu. Tekmovanje je bilo v petek, 28. 9. 2018. Tekmovali so učenci iz osnovnih šol občin Makole, Oplotnica, Slovenska Bistrica in Poljčane. Skupaj je tekmovalo več kot 200 dečkov in deklic. Dečki in deklice letnik 2008 so tekli na 500 m; tek je bil netekmovalnega značaja. Dečki in deklice od letnika 2007 do letnika 2004 pa so tekli na 1000 m za rezultate posamezno in ekipno. Tekmovanja se je udeležilo tudi 28 učencev naše šole od 4. do 9. razreda.

Anja Lončarič je v kategoriji učenek 9. razreda osvojila **1. mesto** in postala medobčinska prvakinja v krosu.



ŠOLA



MEDOBČINSKO TEKMOVANJE V MALEM NOGOMETU ZA STAREJŠE UČENCE

Zadnji teden v septembru je v Slovenski Bistrici potekalo medobčinsko tekmovanje v malem nogometu za starejše učence, letnik 2004 in mlajši. Tekmovanja se je udeležilo 9 osnovnih šol. Učenci OŠ Makole smo tekmovanje zaključili z eno zmago, enim neodločenim izidom in dvema porazoma, kar je bilo na koncu dovolj za 6. mesto. Kot zanimivost: najboljša igralka naše ekipe je bila učenka Anja Lončarič.

Našo ekipo so zastopali Anja Lončarič, Jan Veilguni, Matevž Koren, Nik Simrajh, Lan Mesarič, Aljaž Mesarič in Vid Lončarič.



ATLETSKA OLIMPIJADA

V četrtek, 4. oktobra, je na atletskem stadionu v Slovenski Bistrici potekala že tradicionalna atletska olimpijada. Na tekmovanju so nastopili učenci in učenke iz osnovnih šol občin Slovenska Bistrica, Poljčane, Oplotnica in Makole. Mladi atleti in atletinje so se pomerili v skoku v daljino, v tekih, skoku v višino in v metu vortexa. Slovesno odprtje je popestril Martin Milec, nogometaš NK Maribora, ki je mladim športnikom zaupal, kaj je pomembno, da postaneš vrhunski športnik.

Našo šolo je zastopalo 18 atletov od 5. do 9. razreda. Dosegli so nekaj lepih rezultatov in domov prinesli 5 medalj.

Mlajši učenci

Lan Mesarič: 1. mesto, skok v višino

Žiljen Topolšek: 3. mesto, tek 60 m

Starejši učenci

Anja Godec: 3. mesto, skok v višino

Anja Lončarič: 3. mesto, tek 1000 m

Jan Veilguni: 3. mesto, skok v daljino



MEDOBČINSKO TEKMOVANJE V KOŠARKI ZA STAREJŠE UČENKE

V petek, 30. 11. 2018, je na OŠ Pohorskega bataljona v Oplotnici potekalo medobčinsko tekmovanje v košarki za deklice letnik 2004 in mlajše. Med seboj so se pomerile štiri ekipe: ekipa OŠ Pohorskega odreda Slov. Bistrica, ekipa OŠ Pohorskega bataljona Oplotnica, OŠ Kajetana Koviča Poljčane in ekipa naše šole. Vzdušje v dvorani je bilo navijaško, ozračje napeto, za kar so poskrbeli neutrudni domači navijači.

Gledali smo zelo borbene tekme, na koncu pa so se na parketu najbolj izkazale **učenke naše šole in osvojile prvo mesto**. Predvsem prva tekma med našo ekipo in favorizirano ekipo iz OŠ Pohorskega odreda je bila izredno napeta. Prav v zadnji sekundi je naša učenka Anja Lončarič dosegla koš za zmago 20:18. S to zmago smo si zagotovili nastop v finalu. V finalu smo imeli nekoliko manj dela z nasprotnicami iz Poljčan, ki smo jih premagali 18:10. S tem smo se uvrstili na področno tekmovanje, ki bo potekalo v Poljčanah.



ZAKLJUČEK

Spoštovani bralci glasila Makolčan!

Bližajo se božični in novoletni prazniki, ki bodo na šoli trajali od 22. decembra do 2. januarja. Pričetek pouka bo v četrtek, 3. 1. 2019. Zadnji decembrski dnevi nas vedno napolnijo s pričakovanjem. Kaj je najboljše, kar si lahko damo? Otrokom dober zgled. Staršem in učiteljem spoštovanje. Prijateljem srce. Vsem ljudem pa razumevanje.

Mirne in vesele božične praznike ter srečno in uspešno leto 2019.

Ravnateljica Silvestra Samastur

DVOREC ŠTATENBERG V SOJU LUČI NINA PUŠLAR – KONCERT POD ZVEZDAMI

V Zavodu Ma-kole smo se odločili, da bomo organizirali koncerte na dvorcu Štatenberg in za začetek smo 15. junija na dvorcu gostili Nino Pušlar z bendom. Pevka ima serijo koncertov po gradovih in dvorcih po Sloveniji. Kakor je nam bilo v veselje jo gostiti, je tudi ona dejala, da se je počutila fantastično, in to se je tudi videlo na odru. S svojo energijo, karizmo je od prve do zadnje minute navduševala občinstvo. Med koncertom je odšla med občinstvo in si vzela nekaj minut za svoje oboževalce. Tudi po koncertu je ostala več kot uro in delila avtograme ter se slikala s svojimi feni. Pevka ima zelo rada stik z občinstvom in se mu tudi posveti, seveda občinstvo jo zato nagradi z obiskom koncerta in aplavzi. Poskrbeli smo, da je bilo ozvočenje in osvetlitev dvorca na nivoju, saj smo želeli dvorec prikazati v vsej njegovi lepoti in uspelo nam je. Bil je nepozaben koncert. Trudili se bomo, da bo naša organizacija profesionalna in do dvorca spoštljiva, zato v mesecu septembru, natančneje 14. septembra, ob 20.30 gostimo skupino **Sam's fever**, ki igra glasbo Elvise Presleya, zraven pa pripeljejo 40 članski orkester. To bo koncert za dušo in telo. Vabljeni!

Za na konec bi rad osebno dodal stavek ali dva. Društva, klubi, aktivni, sekcije, zavodi ..., ki se trudijo in organizirajo razne dogodke, proslave, delavnice, veselice, koncerte, dajte jih podpreti pri njihovem delu s tem, da se udeležite dogodkov, ki jih prireajo. Z vašo podporo in obiskom bodo in bomo lažje delovali in organizacija je lažja. Za vas kakor za nas pa bo življenje bolj polno in bolj pestro.



Hvala vsem, ki ste nas podprli in ste se v petek, 15. junija, udeležili koncerta. Z obiskom ste nam pomagali, da lažje delamo, in pokazali, da delamo pravilno ter da smo na pravi poti. HVALA.

Beno TOPLAK

Ta članek ponovno objavljamo in se avtorju hkrati opravičujemo, ker smo prispevek v prejšnji številki objavili v okrnjeni obliki.

Uredništvo Makolčana

MIKLAVŽEVANJE V ŽUPNIJSKI CERKVI



Makolska cerkev je bila prvo nedeljo v decembru že navsezgodaj – ob deveti uri polna otrok. Nekateri so sedeli v klopih zelo odločno in brez strahu, drugi so se stiskali k staršem, babicam, dedkom ali pa sploh niso želeli vstopiti. V pričakovanju prvega dobrega moža so otroci obnemeli, ko so v cerkev vstopili angelčki, za njimi Miklavž in še parkelj. Najprej je Miklavž nagovoril vse navzoče. Položil jim je na srce, naj bodo dobri in naj drug drugemu pomagajo. Preveril je, če znajo molitev Sveti angel, in jih poučil, da naj zvečer molijo, da bodo lepše spali. Predsednica TD Štatenberg je brala imena otrok, Miklavž jim je delil darila, parkelj pa šibe.

Miklavž je v cerkev privabil več kot dvesto otrok in nihče ni ostal brez darila. Župnija Makole se je resnično potrudila pri organizaciji miklavževanja, pri katerem je sodelovalo tudi TD Štatenberg. **Zahvala gre predvsem sponzorju, družini Gajser in skupini GT 243, za ključno vlogo za prihod Miklavža in brezplačno obdarovanje otrok**

župnije oziroma **občine Makole**. Zahvaliti se moramo tudi Nataši Galun, ki je vsa darila v imenu Miklavža nakupila in spakirala. Pri tem ji je pomagala Marjanca Orešič, tudi njej hvala. Darila so bila izjemno bogata in uporabna.

Včasih so otroci veliko bolj v spoštljivem duhu in polni pričakovanj pričakali sv. Miklavža, saj je bil to zanje eden izmed najbolj pričakovanih trenutkov v letu. V Makolah je bila navada, da sta Miklavž in parkelj hodila po hišah in obdarovala otroke. Otroci so se najbolj bali zvoka verige. Takrat so molili in obljubljali, da bodo bolj pridni. Molitev se je otrokom zatikala. V papirnati vrečki so bile domače dobrrote, kot so orehi, jabolka, kakšen kos peciva, mogoče rokavice ali nogavice ali kapa, vse to so otroci cenili. Danes so pričakovanja otrok malo drugačna, pričakujejo velika in bogata darila. Če bomo svoje otroke naučili skromnosti, se nam ni treba bati za njihovo prihodnost. Naši otroci naj nadzirajo lastne želje in naj ne dovolijo, da bi želje upravljale z njimi. Ne vemo, kaj prinaša bodočnost, vemo pa, da se skromni lahko privadijo na boljše, neskomni pa zelo težko na pomanjkanje.

Marjeta KLAJNŠEK

DOGODKI

KONCERT, KOT GA ŠE NI BILO

Drugi Martinov koncert v Kavklerjevi kleti je bil balzam za dušo. Gostitelji Tamburaši Kavkler in njihovi glasbeni prijatelji Tamburaška skupina iz Rogatca so izvedli koncert, ki nas je navdušil.

Tamburaši Kavkler – Tomaž, Aleš, Joža, Sandi in Matjaž igrajo zadnji dve leti pod budnim ušesom umetniškega vodje Ignaca Pančiča. Skupaj vztrajajo že dvajset let in so ponosni na dosežke na svoji glasbeni poti. So soustvarjalci pesmi Ribičeve sanje skupaj z Modrijani, kar predstavlja prelomnico v njihovem ustvarjanju. Izvedli so mnogo koncertov in nastopov in povsod navdušili. Sandijev čudoviti glas seže do srca. Poslušalci obnemijo, ko sozvočno zaigrajo tamburice, melodije, ki prihajajo izpod spretnih prstov tamburašev v poslušalcih vzbudijo čustva ugodja in nenavadnega miru. Njihov repertoar zajema priredbe slovenskih in tujih pesmi.

Tudi njihovi glasbeni prijatelji, Tamburaška skupina iz Rogatca, ni kar tako. Odlični so. Trenutno snemajo svojo prvo zgoščenko in se ponašajo z zlato plaketo lanskega regijskega srečanja tamburašev, imajo pa s teh tekmovanj tudi srebrno in bronasto plaketo.

Sledil je folklorni krst vina, ki ga je opravil Franci Skledar skupaj s tamburaši Kavkler. Priljubljen običaj, ki ga spremljajo številne domisljice, nas je vse nasmejal. Franci to odlično obvlada.

Po stari kmečki navadi po opravljenem delu sledi še »likof«. Gospodarica Sonja in gospodar Sandi sta dala na mizo najboljše, kar hiša ponuja. Kulinaričnih dobrot kar ni bilo konca. Ob odlični hrani pa še odlično vino. Tri vrste muškata, ki je zlato rumene barve, z mehurčki. Prevladuje muškatajni vonj. Izurjeni nosovi zaznajo tudi svežino limone, vonj vrtnic, breskve, so povedali poznavalci. Vino je polnejše z odlično bunko in klobaso. In vse to še bolj tekne, če je zraven glasba, narodno zabavne viže, skladbe hrvaškega Zagorja in dalmatinske pesmi.

In ko smo vsi prisotni v prekrasni Kavklerjevi kleti dvignili kozarce in zapeli Kolkor kapljic, tolko let, je bil večer popoln.

Hvala tamburašem in hvala družini Kavkler.

Marjeta KLAJNŠEK



BREZ SODELOVANJA NE GRE!

Attemsov baročni dvorec Štatenberg, katerega lastnik je danes družba Štatenberg, d. o. o. (hčerinska firma v 100% lasti podjetja Impol 2000, d. d.), je v zadnjih letih postal prepoznavna turistična destinacija v občini Makole in širše na področju Dravinjske doline in Haloz.

Naj navedem le nekaj teh „mejniov“ iz zadnjih desetletij dvorca:

1989 – lastnik dvorca postane družba Štatenberg, d. o. o.

2001 – Društvo vinogradnikov Makole uredi grajsko klet.

2010 – Turistično društvo Štatenberg začne z urejanjem društevskih in drugih prostorov ter okolja dvorca.

2011 – Samostojni podjetnik Peter Kociper sklone najemno pogodbo za gostinski del dvorca; uredi se etnološko zbirka.

2012– 2013 – Moto klub Grofje Attemsi uredi društvene prosto-

re; člani TD Štatenberg in tujci (udeleženci mednarodnega gibanja „Art of hosting“, katerega pobudnik je svetovno znani violonist Miha Pogačnik, kulturni ambasador RS) očistijo dvorno kapele; odpre se turistično informacijska pisarna na dvorcu in začne z vodenimi ogledi dvorca; začnejo se urejati sobe za prenočevanje.

2014 – Člani TD Štatenberg postavijo veliko peč za peko kruha v naravi in pripravijo odmevno prireditev „Girpa 2014“ (pečejo najtežji kruh za Guinnessovo knjigo rekordov).

2015, avgust – Na dvorec prideta „grofica in grof“, Tanja Šubelj in Florjan Sušnik, iz Ljubljane, ki v prvem nadstropju s svojim pohištvom začneta urejati in opremljati slavnostno dvorano in 4 salone desno.

2016 – Šubeljeva in Sušnik uredita in opremita še salone levo od slavnostne dvorane ter povezovalni hodnik (razstava baročnih obeliskov, lekarna 19. stoletja, Attemsova galerija), ob njem pa še 4 sobe

(2 spominski sobi o zgodovini podjetja Impol, soba tajnice, soba fotografije); v pritličju uredita „trgovino iz šestdesetih let“, ob kapeli še staro tiskarno.

2017 – Šubelj in Sušnik obnovita dvorno kapelo in klet pod njo ter grajski ribnik; uredita in opremita še ostale 4 sobe v prvem nadstropju (skrita „egipčanska knjižnica“, soba družine von Dyhrn, soba presenečenja in „ruska“ soba); v pritličju desno ob kapeli uredita sobo „resnice in laži“; decembra postavijo člani TD Štatenberg dvorne jaslice v kleti pod kapelo.

2018 – Šubelj in Sušnik uredita „rusko sobo“, na dvorec povabita Zavod Ma-kole, da izvaja vodene ogleds in organizira prireditve; septembra se (zaradi odločbe inšpektorja!) odstrani mostovž, ograja in gredice z rastlinami okrog mlake v grajskem parku.

Z namenom, da se dvorec Štatenberg še naprej oživlja in ohranja, je direktor družbe Štatenberg, d.o.o., Vladimir Leskovar, 9. novembra 2018 sklical sestanek vseh akterjev na dvorcu Štatenberg. Udeležili so se ga vsi predstavniki najemnikov in souporabnikov prostorov ter Tanja Šubelj.

U uvodu je pojasnil, da brez sodelovanja, pomoči in prostovoljnega dela ne vidi možnosti nadaljnjega delovanja na dvorcu. Impol kot lastnik ne pričakuje ekonomskih učinkov od najemnikov in souporabnikov na dvorcu. Zaradi tega je poslovanje družbe Štatenberg vedno nekje okrog pozitivne ničle. To se rešuje samo iz prihodkov od prodanega lesa iz gozda okrog dvorca in od najemnine gostin-

ca, ki je na dvorcu. Delovanje ostalih na dvorcu, ki s prostovoljnim delom zadovoljujejo svoje društvene ali osebne potrebe in zato izvajajo obnovitvena dela ter organizirajo razne prireditve, je namenjeno oživiljanju dvorca in njegovi promociji.

Direktor je večkrat poudaril, da je sodelovanje nujno potrebno za funkcioniranje takega objekta. Na žalost pa zavod Ma-kole ni pokazal dovolj pripravljenosti za sodelovanje in mu zaradi tega ni podaljšal pogodbe za delovanje na dvorcu. Po njegovem mnenju tukaj ni in ne more biti šefa, gre samo za koordinacijo, dogovarjanje in sodelovanje. V bodoče bo koordinacijo vseh aktivnosti opravljala ustanova Fundacija Štatenberg, ki je bila kot neprofitna ustanova registrirana s soglasjem Ministrstva za kulturo z namenom ohranitve in oživitve dvorca. Vse odločitve, ki zadevajo uporabo sredstev dvorca, pa normalno sprejema lastnik dvorca, to je družba Štatenberg. Fundacija tudi izvaja vodenje ogledov s pomočjo turističnih vodnikov Turističnega društva Štatenberg. Za vse prireditve na dvorcu pa je potrebno z družbo Štatenberg, d. o. o., pravočasno urediti rezervacijo prostora.

Pri družbi Štatenberg se je formiral poseben sklad, v katerem se zbirajo sredstva za vzdrževanje in obnovo dvorca. Iz njega se bodo financirale tiste zadeve, ki bodo nujno potrebne za vzdrževanje dvorca in za varnost ter boljše počutje gostov in obiskovalcev.

Nadalje je povedal, da je Impol zelo hvaležen, da sta Tanja Šubelj in Florjan Sušnik prišla pred tremi leti na dvorec, ga opremila s svo-

V DVORCU JE ŽIVAHNO »Štajerska naveza« na Štatenbergu

V začetku oktobra sta se na dvorcu Štatenberg predstavila Matjaž Javšnik in Martina Ipša s komedijo »Štajerska naveza« in nam dobro razgibala trebušne mišice. Občinstvo je bilo tako deležno kar dvojne doze smeha. Na dvorcu se je zbralo lepo število ljudi, saj smo predstavo popolnoma razprodali. Obiskovalcem bi se radi zahvalili za vso podporo. Nad občinstvom pa sta bila navdušena tudi Martina in Matjaž, ki sta se po zaključku komedije zahvalila za odličen večer in dejala, da ni lepšega občutka kot to, da občinstvo diha s tabo in požira vsako tvojo besedo. Matjaž nam je celo zaupal, da je na dvorcu Štatenberg pred približno dvajsetimi leti celo »kelnarik« in po zaključku komedije pozdravil tudi svojega takratnega »pajdaša v akciji« Vinka Koresa, ki mu je na dan dogodka prinesel pečene kostanje.

Predstavo je organizirala Fundacija za ohranitev dvorca Štatenberg, ki je bila ustanovljena z namenom, da se začnejo pripravljati projekti, zbirati sredstva in material za ohranitev in oživitev enega najlepših baročnih dvorcev v Sloveniji – dvorca Štatenberg. Ves izkupiček prireditve je šel v Fundacijo, zato bi se radi zahvalili sponzorjem, ki so nam pomagali pri uresnitvi tega projekta: Gostinstvo Dvorec Štatenberg, Impol, d. o. o., Štajerski val, Tednik Panorama in Komunala Slovenska Bistrica. Hvala!

Fundacija za ohranitev dvorca Štatenberg



DOGODKI

Prizorišča dogodkov v dvorcu



Poročno slavlje na grajskem dvorišču,



... v šotoru,



... v slavnostni dvorani



Civilni poročni obred v grajskem parku



Cerkveni poročni obred v dvorni kapeli (Foto: M. Sternad)

jim pohištvo in drugo opremo, naredila veliko prostovoljnih ur in mu dodala zgodbo „grofa in grofice“. Izkazala sta izredno skrb za ohranitev kulturne dediščine, kar ta dvorec tudi je. Interes Impola je, da Tanja in Florjan ter njuno pohištvo in oprema ostanejo na dvorcu, da skupaj ohranjamo in širimo njuno zgodbo.

Tanja Šubelj je povedala, da imata ona in Florjan Sušnik načrte za opremo in obnovo še drugih gradov in dvorcev. Na Štatenbergu sta opravila glavna dela (ostala je še nedokončana pristava, pa grajska pekarna, vodnjak ...), vse sta opremila s svojim pohištvo in ostalo opremo in to ostaja na dvorcu Štatenberg. Sem bosta prihajala v bodoče za posebne priložnosti, na dvorne dneve, prireditve ... Poudarila je, da pričakuje, da se bo z njunim pohištvo in opremo ravnalo skrbno in odgovorno, kot dober gospodar. Še nadalje bosta delala reklamo za dvorec in še kaj pripeljala. V Lukovici je že pripravljen mehanizem, star več kot 600 let, za obnovo ure na Štatenbergu.

Na koncu sestanka je Vladimir Leskovar poudaril, da je vesel tega, da se programi in prireditve na dvorcu Štatenberg peljejo naprej in da jih je vsako leto več. V bodoče se bodo vse zadeve glede obnove dvorca in urejanja njegove okolice izvajale na podlagi pridobljenih soglasij pristojnih ustanov, da se prepreči plačevanje nepotrebnih kazni inšpekcijskih služb.

V vseh teh letih, od leta 2010, so člani Turističnega društva Štatenberg, skupaj z „dvorskim gostincem“, skrbeli za redno vzdrževanje in urejanje okolice dvorca. Bilo je opravljeno nešteto prostovoljnih ur z veseljem in ponosom, da smo lahko del „časovnega mozaika“ tega več kot 320 let starega baročnega objekta.

Skrb za kulturno dediščino je dolžnost vseh nas, ne glede na trenutnega lastnika. To smo dobili od svojih prednikov in to smo dolžni vzdrževati ter ohranjati za prihodnje rodove.

Vabljeni na dvorec Štatenberg!

Franc KOCIPER

Vabljeni na dvorec Štatenberg!

V. in P. Kociper

Foto: arhiv V. in P. Kociper

PRENOVA TRGOVINE MERCATOR V MAKOLAH

Mercator je največje slovensko podjetje, ki potrošnikom nudi dnevne akcije, trajne popuste in znano lastno blagovno znamko. Trgovke z žarom v očeh skrbijo za pravo razpoloženje in zadovoljstvo potrošnikov. Zadovoljen potrošnik prepozna **Mercator** kot trgovca, ki ponuja vse, kar potrebujemo za gospodinjstvo.

»Obiščite najboljšega sosedo!« Da je Mercator najboljši sosed, že vemo. Še posebno v Makolah, kjer je »najboljši sosed« naša edina trgovina. Makole so majhna občina, z 2020 prebivalci. Imamo šolo, vrtec, cerkev, zdravstveni dom, pošto ... in trgovino Mercator.

V času dopustov je v naši trgovini nastopila dela in naloge poslovodkinja **Marija Leskovar**, ki ve, kaj hoče. Za Makole hoče najboljše. Pristala je, da prevzame poslovodstvo z enim samim pogojem, da bodo trgovino posodobili. Poslovodkinja Marija je začela s spremembami. To smo zlahka zaznali tisti, ki se dnevno vračamo v našo trgovino. Police so postale bolj založene, košare so čiste ali celo nove, trgovke nasmejane ... Z veseljem vstopaš v takšno trgovino.



Bila sta potrebna le noč in dan in vstopili smo v prenovljeno trgovino. Nova postavitve, nove police, nova peč, nove blagajne ... Naložba, vredna več kot 30 000 €. Za Makole, ker »zapravljamo«, več kot je povprečje, saj smo po prometu na vrhu malih Mercatorjevih trgovin. Za Makole, ker si to zaslužimo.

Trgovke v makolski trgovini so dobile nova delovna oblačila in verjeli ali ne – vedno nasmejane, ustrežljive in strpne, si to tudi zaslužijo. Če danes česa ne najdeš na polici, je jutri že na svojem mestu.

Mercator je najboljši sosed, če ima v svoji trgovini ljudi, kot so v Makolah. In šefico, kot »se šika«, bi v Makolah rekli.

Verjamem, da bomo še rajši nakupovali v naši edini trgovini, ker je dobro založena, bolj pregledna in lažje dostopna. In prijazna! To pa največ šteje ...

Marjeta KLAJNŠEK

NAJ PRODAJALKA 2018 MARJANA MOTALN

V mesecu marcu je potekal natečaj v vseh prodajalnah Mercator, kjer so kupci lahko glasovali za naj prodajalca. V Sloveniji je 20 000 delavcev v trgovini Mercator in le 35 jih je dobilo naziv »Naj prodajalec 2018«. Makolčani smo izbrali **Marjano Motaln**. Ta laskav naziv je sprejela na slavnostni prireditvi v Festivalni dvorani v Ljubljani.

Ni naključje, da je bila izbrana prav Marjana. Ker je Makolčanka in v trgovini zaposlena že vrsto let, ve, kako se ljudem streže. Vedno nasmejana in prijazna, ustrežljiva in hitra – to je Marjana. Z nasmeškom zlaaga artikla na police, pa nikoli ne zgreši ljudi, ki vstopijo v prodajalno. Za vsakega ima prijazen pozdrav in kakšno lepo besedo. Nikoli ji ni težko poiskati željenega artikla, vso negotovost potrošnikov sprejema s humorjem.

Ustrežljiva in pridna, preprosta in vendar profesionalna do kupcev, to je Marjana. Za naziv ji iskreno čestitamo. Ponosni smo, da imamo tudi v Makolah »Naj prodajalko«.

Marjeta KLAJNŠEK

Foto: arhiv M. M.



HOSTEL STRUG GOSTIL MLADE ROMUNSKÉ UMETNIKE

Strug je vasica nedaleč od Makol, kjer se srečuje ta umetnost in turizem. V neokrnjeni naravi sredi gričev je l. 2010 kupila staro razpadajočo hiško **Mizyal Karabiber Nacaroglu**, turška umetnica, ki ji je bilo v teh krajih všeč. Na tem mestu je zgradila prijeten hostel, kamor prihajajo ljudje, ki imajo radi naravo in tišino in ta točka jim je izhodišče za obiske drugih slovenskih mest in znamenitosti.

Gospa Mizyal večkrat gosti likovnike, ki prihajajo in tudi ustvarjajo v tem zelenem raju. Letos je že tretjič povabila enajst otrok iz Romunije v otroško likovno kolonijo (nekateri med njimi so tako v Sloveniji že drugič, nekateri celo tretjič). Ti otroci so že sodelovali na razpisih v Turčiji, in ker so bili zelo uspešni (na take razpise pride na stotine likovnih del iz različnih držav), jih je Mizyal povabila v svojo likovno kolonijo na Strug. Ko sem prišla, me je pozdravil vesel živ žav v senci pod drevesi; eni so ležali na blazinah, drugi so se gugalni na gugalnicah. Zelo hitro smo se zapletli v pogovor, saj vsi otroci govorijo angleško. Pripovedovali so mi, da so bili na izletu na Bledu, navdušil jih je razgled na jezero z Blejskega gradu, lepo so se imeli v



Ljubljani, kjer so jedli in si ogledali nekatere znamenitosti. Štefan, Aleksija, Darja, Teodora, Adelin in Maja je le nekaj imen od vseh; fanta in dekleta so mi pripovedovali, kako jim je tu lepo. Prišli so v spremstvu staršev, slikali so, se družili in se igrali.

Kot strokovna vodja jih je spremljala profesorica umetnosti **Elena Stoica**. Otroci so prišli iz treh mest, to so Bukarešta, Curtea de Arges in Pitesti. Slikali so štiri dni in na koncu vsa dela razstavili. Ko so postavljali razstavo, je deklica Anastasia še slikala. Likovna dela teh nadarjeni otrok so nekaj posebnega, z veliko potrpežljivostjo so vsi dokončali svoje motive – zelo dodelane slike, veliko je naslikanih drobnarij, elementov, ki skupaj tvorijo celoto, gledalca pa zaposlijo, da si mora vzeti več časa za ogled. Otroci so naslikali tudi motive iz okolice Struga, z izleta po Sloveniji, veliko motivov pa je bilo s poudarkom na tradicionalni romunski motiviki, tudi na nošah. Prave male umetnine so napolnile steno poslopja, kjer so iznajdljivi starši postavili razstavo.

Ob razstavi so se otroci oblekli v oblačila z narodnimi vezeninami, še posebej deklice so bile očarljive v belih bluzicah z ročno vezeni mi ornamentami. Čeprav se je vse dogajalo na navaden poletni dan, sredi haloških gričev, je bil zaključek otroške kolonije nadvse svečan, saj sta bila prisotna kar dva tuja ambasadorja: prišel je **romunski ambasador g. Anton Niculescu** in **pooblaščen vodja turške ambasade g. Mahmut Niyazi Sezgin** – oba iz Ljubljane. Vsi so bili zadovoljni z bivanjem na Strugu in v Sloveniji. Čakala jih je pot proti domu, svoje počitniške vtise pa bodo gotovo pripovedovali prijateljem.

Erna FERJANIČ



VESELI SMO VSAKEGA OBISKOVALCA

V četrtek, 30. avgusta 2018, smo na pobudo gospe Jelke Lovrenčič v hostlu na Strugu pozdravili člane društva Zakladi Dravinjske doline. Tukaj je bila izhodiščna točka njihovega krajšega izleta po krajih občin Makole in Majšperk. Z željo, da bolje spoznajo turistično in kulinarčno ponudbo na domačem terenu, smo gostom z veseljem predstavili delovanje, projekte in jih povabili k ogledu notranjih prostorov z devetimi sobami. Ob prijetnem druženju in klepetu smo spoznali, da nekateri gostje niso vedeli, da se v njihovi bližnji okolici nahaja objekt s tolikšnimi prenočitvenimi zmožljivostmi.



Foto: Lidija Bezjak

Sklenili smo, da si bomo medsebojno pomagali pri povezovanju, informiranosti in se tako trudili za boljšo prepoznavnost.



Foto: Katarina Lepej

V hostlu pa je prespala skupina pohodnikov iz Avstrije, ki so bili namenjeni na Ptujsko Goro. Od nas so se poslovili s pozitivnimi vtisi in nam obljubili, da nas bodo priporočili svojim prijateljem in znancem.

Počasčeni smo bili, da nas je obiskala tudi gospa Esen Altug, veleposlanica Republike Turčije v Sloveniji.

Katarina LEPEJ



Foto: Drago Kodrič

OGLASI

KOZMETIČNI SALON BOS (tel.: 030 655 716)

BOS, d. o. o., KPC, Majšperk 39,
2322 Majšperk nudi ...

PEDIKURE – delamo s profesionalno kozmetiko ALLPRESAN.

NEGO OBRAZA – delamo s profesionalno kozmetiko AFRODITA.

MASAŽE – celega telesa, delno, refleksno masažo stopal.

DEPILACIJO – skoraj vse dela telesa!

MANIKIRO in **LIČENJE**

in **FRIZERSKI ATELJE BRICO**
(tel.: 070 713 137)

**NA VOLJO TUDI DARILNI
BONI!**



MAKOLSKI GASILCI IMAJO VELIKO ŽELJO: DA DOBIJO NOV AVTO, NE ZASE, ZA NAS

Makolski gasilci odlično sodelujejo s krajem. Se kdaj vprašamo, kaj bi brez njih. Pokličemo 112 in gasilci so tu. V nesreči nikoli nismo sami.

V letošnjem letu so posredovali kar desetkrat. Največji požar so pogasili 1. septembra pri Mlakarjevih na Ložnici. Zagorelo je v kuhinji in požar se je hitro razširil na celo spodnjo etažo, ki je v celoti uničena. Pri tem je bila poškodovana gospodinja, ki so jo zaradi opeklin odpeljali v UKC Maribor. Naši gasilci so na pomoč poklicali tudi PGD Laporje, saj so se bali, da bi se požar razširil. Še isti teden so posredovali pri Žunkovičevih v Stopnem, kjer je prišlo do dimniškega požara. Hiša je bila zadimljena in zagorelo je

v predsobi. Požar so ukrotili, hišo prezračili, nato pa sedli na avtobus za Pivko, saj so imeli ta dan izlet. V oktobru so pomagali pri prenosu poškodovane osebe do helikopterja in samo gasilec gre zahvala, da je gospa ostala živa. Gasilci so jo namreč do prihoda helikopterja oživljali, saj so nekateri izmed njih usposobljeni za nudenje prve pomoči. Tudi streho, ki jo je odkril veter, so pomagali sanirati gasilci. Posredovali so pri prometnih nesrečah, občini pomagajo pri čiščenju kanalov, s posebno motorno žago obrezujejo drevje, ki ogrožajo objekte ali ljudi. Podrta drevesa, ki onemogočajo prevoz po cesti, prav tako odstranijo gasilci. Za Anino žegnanje poskrbijo za jeda-

čo in pijačo. Prvi teden v septembru čuvajo šolarje in skrbijo za njihovo varnost. Ob tednu mobilnosti, ko je akcija »Peš v šolo in v vrtec«, spremljajo otroke v vrtec in šolo. Ne mine nobena velika prireditel v Makolah, da ne bi bilo zraven gasilcev, ki skrbijo za pravilno parkiranje in za red. Ob dnevu spomina na mrtve obiščejo grobove umrlih članov, ob smrti člana PGD pripravijo žalno sejo. Gasilsko dvorano radi volje dajo v uporabo tistim, ki jo potrebujejo. Zaradi vsega tega so bili začudeni, ker svetniki niso potrdili nakup novega vozila. Njihov avto je star dvajset let. Če bi imeli modernejši avto in sodobnejšo opremo, bi bili bolj učinkoviti. To si verjetno vsi želimo. Nikoli ne vemo, kdaj jih bomo potrebovali.

Na svečanosti ob otvoritvi novega prizidka so se zelo potrudili in pogostili vse navzoče. Tudi zahvala vsem, ki so bili zaslужni pri izgradnji, je dobro dela.

Vzgajajo nove generacije gasilcev. Imajo kar dve ekipi mladih, ki jih urijo v spretnostih, ki jih gasilci morajo imeti; to so mladi gasilci (7–11 let) in mladinci (11–16 let). Veseli so, da postajajo vedno bolj aktivne tudi ženske – gasilke.

V mesecu oktobru, ko je mesec požarne varnosti, so makolski gasilci izvedli kar dve veliki vaji. Prva je bila v vrtcu Makole, druga pa v njegovi neposredni bližini. Evakuacijska vaja, ki je bila v vrtcu, je za otroke pomenila posebno izkušnjo, saj so gasilci pripravili zadimljenje hišice in požar ob njej. Ob zvoku alarma so otroci in



(Foto: arhiv vrtca)



delavke vrtca nemudoma zapustili vrtec in se zbrali na zbirnem mestu. Ko pa so se oglasile sirene, so opazovali prihod gasilcev z vozili in gašenje z vodo in z gasilnimi aparati. Gasilke in gasilci so bili oblečeni v posebna oblačila, opremljeni so bili z maskami in še potem, ko so sneli opremo, nekateri otroci niso prepoznali svojih staršev. Sodelovalo je petnajst gasilk in gasilcev.



Druga vaja je bila v sodelovanju z gasilci iz Laporja, Videža in Poljčan. To so štiri gasilska društva, ki so bila v času, ko smo še spadali pod občino Slovenska Bistrica, združena v sektor. Ohranili so sodelovanje, kljub temu da sedaj spadajo društva v različne občine. Vsako leto pripravi vajo drugo društvo, kjer urijo svoje sposobnosti, pregledajo opremo in krepijo medsebojno sodelovanje.

V Makolah je bila vaja, kako ravnati v primeru potresa, prometne nesreče in tudi požara. Evakuacija udeležencev je bila uspešna, saj so gasilci posredovali hitro in enotno. Tudi gašenje jim ni delalo težav, saj so izurjeni in spretni. Več kot sedemdeset udeležencev vaje je Makolčanom pokazalo, da je ob nesreči potrebno takoj poklicati 112 in pomoč bo prišla v najkrajšem možnem času.

Predsednik Vinko Kunej, podpredsednik Anton Mesarič, poveljnik Vlado Kolar, namestnik poveljnika in vodja CZ Tilen Kopše ter podpoveljnik Dominik Gajser odlično krmarijo društvo. Vodilni predstavniki društva se zavedajo, da imajo za sabo člane, ki so zelo požrtvovalni in delavni, zato so tudi uspešni. Ko rešujejo življenja in imetje, ne mislijo na sebe, mislijo na druge. Opravljajo plemenito delo, zato jih moramo podpirati in se jim večkrat zahvaliti.

Marjeta KLAJNŠEK

OGLASI

1Zanka
d.o.o.

PRVA ZANKA d.o.o. Makole 91, 2321 Makole

070 778 331

e-mail:prva.zanka@gmail.com

**AVTOVLEKA
AVTOSERVIS**

hitri, udobni, kakovostni

**SANITETNI PREVOZI PACIENTOV
APOLONIJA**

Polonca Doberšek, s.p.

Makole 91, 2321 Makole

GSM 040 465 965

e-pošta info@apolonija.si splet www.apolonija.si

PRIREDITVE, DRUŠTVA

TRADICIONALNO SREČANJE STAREJŠIH OBČANOV

V Makolah je 289 ljudi starih več kot sedemdeset let. To je kar 15% vseh prebivalcev. In kar 130 izmed njih se je odločilo, da bodo skupaj preživel nedeljski popoldan.

Dom krajanov v Makolah se je sredi oktobra spremenil v prostor, ki je kar vabil ljudi, da sedejo za mize. Postavljene so bile tako kot na poroki: snežno beli prtji, lep pribor, rdeči pogrinjki, jesenska dekoracija. Mrzel dan ljudi ni odvrnil od srečanja, saj se mnogi vidijo vsako leto samo na tem srečanju in jim je vedno lepo.

Srečanje vsako leto organizira **KO RK Makole**, ki že vrsto let uspešno deluje. Člani so **prostovoljci**, ki svoj prosti čas namenijo ljudem, ki potrebujejo stisk roke, toplo besedo, morda oblačila ali hrano. To je kvaliteta, ki je nima vsak izmed nas. To zmorejo le izjemni ljudje. In v Makolah je k sreči dovolj ljudi, ki znajo pomagati drugim.

Srečanje je povezovala knjižničarka **Mojca Plaznik Plavec**, ki je v spremni besedi opisala čudovite barve jeseni in jesenske dobrote ter poudarila, da je tudi jesen življenja lahko lepa.

Zapeli so **pevci ljudskih pesmi Turističnega društva Štatenberg** in **Gmajnarji Etnološkega društva Ložnica**, zaplesali so otroci iz vrtca – **folklorna skupina pod mentorstvom Špele Pušaver in Majde Klajnšek**, ki so mnoge izjemno navdušili.

Zbrane je nagovoril župan Franc Majcen, pozdravila jih je predsednica **KO RK Makole Sonja Plaznik**, ki je pobudnica, da starejši preživijo nedeljo v tako prijetnem vzdušju, in **Marija Bračič**, sekretarka Območnega združenja Rdečega križa Slovenska Bistrica,



ki je povabila ljudi, da naj brez zadržkov povedo, ko potrebujejo pomoč. Še vedno se je pomoč našla.

Ob dobri hrani, ki jo je kot najboljši ponudnik v Makole pripeljal **Gastro** iz Ptuja, in dobri kapljici **makolskih vinogradnikov** se je srečanje nadaljevalo v nedeljsko popoldne. Hvala Občini Makole, nastopajočim, prostovoljkam in predsednici KO RK, da ste stopili skupaj in pripravili tako prijetno srečanje.

Zadovoljni in srečni so udeleženci odhajali domov. Stisk roke, objem in zaobljuba, da se naslednje leto zopet vidimo.

Marjeta KLAJNŠEK

TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG V ZNAMENJU 10. OBLETNICE DELOVANJA

Turistično društvo Štatenberg nikoli ne počiva in tako je bilo tudi v drugi polovici leta. Še posebej zato, ker letos obeležujemo deseto leto delovanja, ob katerem smo izpeljali osrednjo prireditev s svečano podelitvijo priznanj.

Pa se sprehodimo po pretekli polovici leta. V poletnih mesecih v našem društvu nikoli ne počivamo in v juliju smo kot vsako leto za člane organizirali kopalni izlet na obalo. V čudovito sončni soboti smo se odpeljali do Simonovega zaliva, kjer smo preživeli poletni dan na obali v prijetni družbi in toplem morju.



Tudi naše delo na Bernadekovi domačiji ni počivalo. Vseskozi smo skrbeli za urejenost okolice, pridno pobrali in spravili pridelke z vrta ter njive in s prijetnim druženjem zaključili delovno sezono.





Naši člani so se udeležili tudi delovnih akcij, urejanja okolice na dvorcu Štatenberg, ves čas skrbeli za promocijo in se med drugim predstavili v nakupovalnem centru Qlandia v Mariboru s stojnico ter prikazom predenja in pletenja.



V avgustu in septembru smo zbirali predloge za zlato vrtnico in se udeležili podelitev priznanj, ki je potekalo v organizaciji Medobčinske turistične zveze Slovenska Bistrica na Tinju. Naši prijavitelji kandidati so prejeli eno veliko zlato vrtnico, tri zlate vrtnice, dve srebrni in eno bronasto, na kar smo izredno ponosni.



Septembra smo se predstavili na sejmu turističnih društev v Slovenskih Konjicah, kjer smo promovirali našo občino ter sodelovali v kulturnem programu, kjer so nastopili naši društveni pevci ljudskih pesmi.



V dvorani na dvorcu Štatenberg je bila v septembru na ogled likovna razstava makolskih ljubiteljskih slikarjev.



V oktobru smo s kulturnim programom sodelovali na prireditvi »Prekmurje se predstavi« v organizaciji Zavoda Ma-kole na dvorcu Štatenberg. Na stojnici smo predstavili naše dejavnosti, promocijski material ter sodelovali pri izvedbi glasbenega dela prireditve z organizacijo predstavitev starega haloškega petja in muziciranja, v katerem so se predstavili ljudski pevci in godci, vključno z našimi. 8. oktobra 2018 smo se udeležili srečanja članov Turistične zveze Slovenije v Portorožu. Predstavljeno je bilo trenutno stanje v slovenskem turizmu z najpomembnejšimi *trendi* in izzivi, pomembnost prostovoljskega dela s poudarkom na mladih in vzgajanju mladine v duhu prostovoljnosti in dela v turističnih društvih ter spodbujanju mladih in društev za medsebojno sodelovanje v prid razvoja in bogatenja turizma. Ogledali smo si še bogato razstavo dijakov gostinskih šol.

Kulturni program je bil namenjen tudi podelitvi priznanj za najprostovoljca leta 2019, med katerimi je prejela priznanje tudi Štefka Skledar, predsednica našega društva.

DRUŠTVA

NAŠIH 10 LET

November je potekal v znamenju praznovanja 10. obletnice delovanja društva. Po temeljitih pripravah smo si razdelili naloge ter zadolžitve in pripravili slavnostno prireditev, kot se ob takšnem jubileju spodobi.

V goste smo povabili vse občane naše občine ter vabljeni od drugod. Največje presenečenje je bil obisk predsednika Turistične zveze Slovenije Petra Misje, ki pa je prišel z razlogom. V nagovoru je poudaril dosežke in požrtvovalno delo našega društva ter čestital ob jubileju in nam svečano predal plaketo Turistične zveze Slovenije.



Z nami je bila tudi predsednica Medobčinske turistične zveze Slovenska Bistrica Brigita Koren, ki je društvu podelila bronasto plaketo MTZ Slovenska Bistrica, in čestitala našim zaslužnim članom, ki že vseh deset let opravljajo prostovoljsko delo v društvu ter so s svojim znanjem in sposobnostmi veliko doprinesli k uspešnosti ter prepoznavnosti društva. Priznanja z bronastim znakom so prejeli Štefan Pepelnak, Janja Skledar in Anton Pušnik.



Bogat kulturni glasbeni program je pohvalno pripravil ter povezoval Branko Sternad. V uvodnem delu so se predstavili bratje Emeršič s Štatenberga, Kristjan, Benjamin in Aleksander. Za glasbeno popestritev je z ljudsko pesmijo poskrbela naša sekcija pevci ljudskih pesmi, na citre je zaigrala Andreja Grosek ter zapela v duetu s hčerko, zaigrali so tudi Tamburaši Kavkler, v narodne vode pa nas je popeljal mlad ansambel Odštekan muzikanti. V društvu smo pripravili projekcijo našega dela skozi deset let, kar smo ponos-

no prikazali, za zaključek pa predstavili še naš letošnji promocijski izdelek, ki je nastal izključno s prostovoljnim delom naših članov, predstavitveni film *Dobrodošli v Makolah*, s katerim promoviramo celotno turistično in gostinsko ponudbo in kulturne ter naravne znamenitosti v občini Makole. Obiskovalci so si ob prihodu lahko ogledali manjšo predstavitveno razstavo o delu društva in čudovite grafike starih kmečkih hiš naše okolice, delo akademskega slikarja Ervina Kralja, postavljeno v njegov spomin. Vsak je prejel naš zadnji izvirni izdelek, čudovito razglednico s podobo dvorca Štatenberg in Makol.



Po uradnem delu smo se vsi skupaj povsneli ob bogati pogostitvi in žlahtni domači kapljici. Za pomoč pri izvedbi prireditve so nam pomagali člani Gasilskega društva Makole, Društvo vinogradnikov Makole, Turistično društvo Makole, Gostinstvo Dvorec Štatenberg, Turistična kmetija Ačko, Mesarija Lah, glasbene skupine in seveda naši dragi člani, za kar iskrena zahvala vsem.

V decembru smo pripravili tradicionalno miklavževanje, ki je tudi tokrat potekalo na dvorcu Štatenberg. Pripravljamo postavitev jaslavic pod grajsko kapelo ter skupaj s Fundacijo Štatenberg božični sejem na dvorcu, ki bo 22. in 23. 12. 2018. Vabljeni na obisk in ogled.

**V LETU, KI JE PRED NAMI, VAM VOŠČIMO OBILO
ZDRAVJA, OSEBNE SREČE IN USPEHOV.**



**Turistično društvo Štatenberg
s predsednico društva Štefko Skledar**

**Štefka SKLEDAR, Janja SKLEDAR
Foto: arhiv društva**

Božični sejem na dvorcu Štatenberg

Letos Fundacija za ohranitev dvorca Štatenberg ter TD Štatenberg organizirata božični sejem, ki bo potekal

v soboto, 22. 12. 2018, in v nedeljo, 23. 12. 2018, od 14. do 18. ure na notranjem dvorišču dvorca Štatenberg.

V zraku bo čutiti poseben adventni čar ob božičnih melodijah v soju bakel, pričakale vas bodo z ljubeznijo okrašene božične hišice, kjer vam bodo ponujali domačo umetnostno obrt in proizvode iz okoliških domačij. Povsod se bo širil vonj po božičnem drobnem pecivu ter vonj po cimetu, ki bo vel iz toplih božičnih skodelic.

Ogledali si boste lahko jaslice, ki bodo nameščene pod grajsko kapelo, božični čas nam bodo s pesmimi pričarali otroci, na voljo bodo tudi posebne poslikave otrok, del programa pa bo tudi pravljična kočija z Božičkom in gospo Božičkovo ter poseben premični dvorec.

Priložnost, ki je ne smete zamuditi, zato vljudno vabljeni!

Ustanova Fundacija za ohranitev dvorca Štatenberg in Turistično društvo Štatenberg

IDI NA MAKOLE

Turistično društvo Makole vedno znova dokazuje, da želi ohraniti naravno in kulturno dediščino Makol in združevati ljudi. To jim odlično uspeva. Tako je ponovno združilo občino Makole in Poljčane.

Oktobrsko nedeljo po drugi maši je vlakec Makolčan kar dvakrat peljal iz Makol v Šego, kjer je bila uradna otvoritev skulpture rudarja, avtorja Srečka Ornika, in rudarjeve hiške. Na otvoritvi je spregovoril župan Občine Poljčane Stane Kovačič, saj je hiško sofinancirala občina Poljčane, ker stoji na njenem ozemlju. TDM se zahvaljuje družini Mavrič, ki je dovolila skulpturo postaviti na njihovi zemlji. Spregovorili sta Romana Sagadin, predsednica Turističnega društva Makole, in Silva Samastur, ki je predstavila zgodovino rudnika. Župnik Toni Kmet je novo pridobitev društva blagoslovil, Danijela Dacinger pa je dala piko na i s svojimi pesmimi in uradni del se je končal.

Nadaljevanje je sledilo na makolskem trgu, kjer so člani TDM pripravljali kulinarične dobrote. Ste že slišali za zaljubljena jajčka, pujsov vrat na zelenjavnih rezancih ali pa za knapovske svedre? Pekli so tudi kostanje, poskušalo se je mlado vino. Če bi prišli na Makole, bi vse to lahko tudi poskusili. Hrana je bila več kot odlična. Ob izbrani glasbi učencev Glasbene šole, ki jih je v Makole pripeljala Ajda Pušaver, občasno se jim je pridružil še Boštjan Pušaver, vodja skupine Gemaj, se je na makolskem trgu pelo in plesalo do jutra.

Na Makolah so bili vsi – župan, svetniki, župnik, občani – vsi, ki čutijo, da pripadajo naši majhni občini, ki je majhna po obsegu, pa velika po srcu.

Marjeta KLAJNŠEK



DRUŠTVA

19. GRAJSKO OCENJEVANJE VIN IN POSTAVITEV KLOPOTCA

Vino je enkratno, zelo plemenito in imeniten pridelek. V njem odsevajo naravne danosti od porekla, zemlje, rastišča, lege, naklona, vremenskih razmer in sortnih značilnosti. Pa tudi ves trud in delo, ki ga opravi vinogradnik v vinogradu, od rezi do trgatve. Nenazadnje je tu še kletar – enolog, ki poskrbi za vsa dela v kleti, od mošta pa vse do dozorelega vina.

Za pridelavo dobrega vina je treba vložiti ogromno energije in naporov. Pomembno je, koliko znamo to ceniti.

Pisalo se je leto 2000, ko smo v Makolah s pomočjo občine priredili prvo Grajsko ocenjevanje vin v gradu Štatenberg. Na prvem ocenjevanju prereza letnika, kot ga tudi poimenujemo, so sodelovala tri društva (Makole, Poljčane in Slovenska Bistrica). Leta 2002 so se pridružili vinogradniki iz Oplotnice ter leta 2004 iz Slovenskih Konjic in Studenic. Na letošnjem ocenjevanju so se nam pridružili še majšperski vinogradniki.

Gre za ocenjevanje, kamor so povabljeni vinogradniki s strani posameznega društva. Na dosedanjih ocenjevanjih je bilo največ vzorcev prinesenih leta 2010 v Studenice in sicer 107. Najviš-

je ocenjeno vino je bil laški rizling suhi jagodni izbor vinogradnika Franca Kolarja z oceno 19,84 točke leta 2005. Leto 2012 pa se ponša z najvišjo povprečno oceno, ki je znašala 18,64 točke.

Letos smo v Makolah s pomočjo občine priredili 19. ocenjevanje v gradu Štatenberg. Prineseno je bilo 78 vzorcev, in sicer 60 normalne trgatve in 18 predikatov. Komisija v sestavi **Anton Vodovnik, Darja Bovha, Anja Hohler, Jože Jesenek, Edi Jug, Janko Polajžer in Beno Zager** je ocenila vse vzorce. Ocenjevanje je prineslo **5 velikih zlatih, 68 zlatih in 5 srebrnih diplom**. Povprečna ocena ocenjevanja je bila 18,41 točke, povprečna ocena normalnih trgatvev 18,24 točke in povprečna ocena predikatov 18,95 točke. **Najvišjo oceno je prejelo vino laški rizling SJI Vinogradništva Kolar, in sicer 19,68 točke.** Na nasmejanih obrazih se je videlo zadovoljstvo vinogradnic in vinogradnikov, ki smo na koncu prisluhnili povzetku ocenjevanja predsednika komisije Antona Vodovnika in župana občine Makole Franca Majcna.



Predsednik DVM Ivan Skledar, župan Franc Majcen in odlični vinogradniki ter kletarji Andraž Kolar, Dragica Rak in Jože Rak



Društvo vinogradnikov Makole je podelilo diplome z društvene in grajskega ocenjevanja vin na dan, ko so postavljali društveni klopotec v bližini dvorca Štatenberg.

Hinko PUŠAVER

TRGATEV POTOMKE 400 LETNE TRTE



Franc, Franci in Franček nazdravljajo

V nedeljo, 23. septembra, se je začela po maši v cerkvi sv. Lenarta trgatve potomke 400-letne trte z Lenta, ki raste v zavetju cerkvice. Trgatev sta pripravila **Občina Makole** in **Društvo vinogradnikov Makole**.

Povezovalka dogajanja **Jelka Kolar** je obiskovalce prireditve v uvodu spomnila na stare običaje ob trgatvi. Župnik s Ptujске Gore je pridelek blagoslovil, nato pa je začela z delom **folklorna skupina Prosvetnega društva**. **Franci Skledar** je povabil župana Makol, ki je gospodar trte, in skrbnika trte **Franca Kolarja**, da sta utrgala prvi grozd, s trgatvijo pa so nadaljevali folklorniki.

Za kulinarčne dobrote so poskrbele članice **Društva kmetič Ložnica**, ki ob vsaki priložnosti dokažejo, da se odlično spoznajo na pogostitve. Društvo vinogradnikov Makole je z odlično kapljico poskrbelo, da smo vztrajali do konca trgatve, saj nas je po popitem kozarčku ali dveh kar nehalo zebsti. Shakespeare je zapisal, da

je »dobro vino najboljši prijatelj«. V Makolah pa velja, da se ob dobrem vinu, ki ga makolski vinogradniki vsako leto pridelajo, sklepa prijateljstva, nove ideje in še kaj.

Jesenski čas je tisti, ki se ga vinogradniki veselijo celo leto, žal pa nam je letos toča malo pokvarila željeni pridelek. Franček Kolar verjame, da nam bo v naslednjih letih vreme bolj naklonjeno. Predsednik društva vinogradnikov **Ivan Skledar** je zadovoljen in ponosen, ker ima ob sebi ekipo, ki bo poskrbela, da bo tudi letos dozorelo odlično županovo vino iz grozdja, ki obrodi na Lenartu.

Makolski vinogradniki tudi v svojih kletih postrežejo z odličnimi vini, ki jih sami pridelajo. Tisti, ki so spoznali makolska vina, se vedno znova vračajo v naše kraje. Na kozarček ali dva ...

Pa še za konec iskriva misel papeža Janeza XXIII: »Ljudje so kot vino – nekateri se skisajo, najboljši pa z leti še pridobijo na kakovosti«.

Marjeta KLAJNŠEK



KRST MOŠTA V MAKOLAH

Društvo vinogradnikov Makole že vrsto let prireja v Makolah krst mošta. Ta običaj je v Makolah že tradicija, kot je tradicija, da na predvečer goda sv. Martina pazijo v kletih na mošt, da jim ga kdo ne ukrade.

„Vem, da se pridnosti, ustvarjalnosti, znoja, solz ljudi, ki ostajajo med haloškimi griči, ne da izmeriti. To so dokazovali nekoč in to dokazujejo še danes. Če ne bi bilo znoja in solz še danes, bi bili haloški griči že čisto zaraščeni. Če ne bi bili ustvarjalni še danes, ne bi bilo po strminah toliko lepih vinogradov, urejenih in predvsem polnih sodov žlahtne kapljice v prijaznih urejenih kletih. Če ne bi bilo te pridnosti, vztrajnosti, veselja v vas, drage vinogradnice, vinogradniki, danes ne bi bili zbrani tu na našem trgu, da pospremimo negodnega otroka, ki mu je ime mošt, v svet odraslosti, ko spremeni ime v vino.“ Tako je pričela **Helena Kolar** prireditelj Krst mošta in nadaljevala: „Danes goduje sv. Martin. Kdo je bil sv. Martin? Življenje sv. Martina, rojenega 316 v Savariji, dananjem Sombatelu na Madžarskem, spremljata dve pripovedi. Prva govori o tem, da so ga goske izdale, kam se je skrila, ko so ga hoteli postaviti za škofa. Čeprav je izvirno legenda plod ljudske domišljije, pa vendarle govori o Martinovi skromnosti. Pripoved o dogodku pred krajem Amiens v Franciji, ko je Martin kot vojak razpolovil svoj plašč in z njim ogrnil prezeblega berača, pa štejemo za res-

ničen zgodovinski dogodek. O njem je pisal Martinov prvi življenjepisec Sulpicij Severij in to še v času Martinovega življenja, ko se o njegovem življenju še niso mogle razviti legende. Martin je revežu podaril samo polovico plašča, kar govori o njegovi poštenosti, saj je druga polovica pripadala cesarju; vojak je smel podariti drugim le to, kar je bilo resnično njegovo. S tem dejanjem je postal Martin pojem vzajemne delitve in tudi krščanske ljubezni, sočutja in pravičnosti. Gre za obrat zagledanosti vase k obličju drugega. Zato je martinovo praznik hvaležnosti, veselja, pa tudi bratske skupnosti, ko med seboj delimo, kar imamo. Za ta praznik velja, da nihče ne sme biti lačen in žejen.“

Župnik iz Zgornje Polskave je nato blagoslovil mošt v mlado vino. Folklorniki so zaplesali poskočen splet plesov okoli polne majolike, nakar so na zabaven način v prisotnosti župana **Franca Majcna**, botra mladega vina, in kletarja **Frančka Kolarja** pregnali iz mošta vse hude duhove.

Nazadnje pa smo vsi zbrani nazdravili z mladim vinom, ki so ga ponujali naši vinogradniki, članice Društva gospodinje Makole so postregle s prigrizki, sledilo je prijetno druženje ...

Marjeta KLAJNŠEK



Folklorni „krst mošta“



Blagoslov vina

DRUŠTVA

GOSPODINJE PRAVIJO: SODELOVANJE NAS ZDRUŽUJE IN DELA MOČNEJŠE.

Ena izmed osnovnih nalog, ki si jih je zadalo Društvo gospodinj Makole, je sodelovanje z drugimi društvi in z občani nasploh, ker so člani društva prepričani, da le tako prispeva-jo k napredku svojega okolja. Tako skoraj ni društva v občini, s katerim gospodinje ne bi delale z roko v roki.

Zadnje čase najbolj aktivno sodelujejo z Lovsko družino Makole. Začelo se je s slikarsko kolonijo Forma vive na temo Narava – lov in divjad, ki jo je vzela v svoje okrilje LD in se je odvijala v lovskem domu in njegovi okolici. Na željo makolskih lovcev so članice DGM po-magale pri pogostitvi. Za slikarje so pripravile obilen zajtrk in jim ga tudi postregle, za ko-silo so ponudile enolončnico in domači kruh, zvečer pa so vse presenetile z razkošno ve-čerjo, ki so jo tudi odlično postregle. Ves dan pa so slikarje razvajale z domačim pecivom.

Sodelovanje z LD se je nadaljevalo, ko so lovci praznovali 70-letnico delovanja. Ko se je končala slavnostna prireditev, so gospodinje vsem prisotnim postregle s srno v omaki, kruhovimi rezinami, z domačim kruhom in raznovrstnim pecivom. Lovci pa so poskrbeli, da so bile enotno oblečene v majice in predpasnike z lovskim motivom.

Vsa leta so član in članice društva prisotni tudi na Andrejevem sejmu, ki ga pripravlja Tu-ristično društvo Makole. Vsako leto skuhamo jed na žlico, skoraj vedno drugačno (kislo ze-lje z žganci, gobova juha, bograč, zelenjavno-mesna enolončnica itd.). Letos pa so skuha-le enolončnico, ki so jo poimenovali kar Andrejeva župa in jo ponudile obiskovalcem sej-ma. Tisti, ki so si župo privoščili, vedo, da je bila odlična. Na stojnici pa so se obiskovalci lahko prepričali, kaj vse še znajo pripraviti naše pridne gospodinje.

Prav gotovo bo Društvo gospodinj Makole tudi naslednje leto presenečalo s svojimi dob-rotami, člani se bojo še naprej izobraževali na področju kulinarike. Mogoče pa jim bo us-pelo izbrskati še kakšno že skoraj pozabljeno domačo jed, ki jo bojo obiskovalci naših kra-jev z veseljem poskusili.

Helena KOLAR

Foto: Kristina Jančič



ANDREJEVA ŽUPA

Sestavine:

240 g svinjskega mesa,
žlička svinjske masti,
1 čebula,
50 g pora,
1 rdeča paprika,
100 g krompirja,
50 g korenčka,
50 g graha,
50 g cvetače,
30 g kolerabe,
50 g svežega zelja,
30 g svežih gob,
malo zelene,
strok česna,
30 g ješprenja,
50 g fižola,
1 žlička moke,
sol, poper,
lovorov list, timijan,
šetraj, mleta kumina,
bazilika, zelen peteršilj

Na maščobi prepražimo na drobno seseklano čebulo, da zarumeni. Dodamo na kocke narezano svinjsko meso in ga popražimo. Nato dodamo se-sekljan česen, na kocke nare-zano zelenjavo, prevrete gobe, zalijemo z vročo vodo, dodamo začimbe in kuhamo. Posebej skuhamo namočen ješprenj in fižol. Vse skupaj zmešamo. Na koncu pripravimo podmet iz moke in vode, ga dodamo juhi in še pokuhamo. Pred servira-njem dodamo sesekljan peteršilj.

NAJ NAS PESEM POVEZUJE

„Slovenci smo peli svoje ljudske pesmi davno prej, preden je prvi slovenski pesnik zapisal svoje misli in čustva v obliki verzov za objavo v tisku. Naša ljudska pesem tudi ni utihnila ob nastanku umetne poezije, ker je ni mogla nadomestiti umetna pesem. Ta se ne poje, v ljudski pesmi pa je melodija nenadomestljiva sestavina,“ je zapisala naša etnomuzikologinja dr. Zmaga Kumer, ki se je ukvarjala z zbiranjem, zapisovanjem, analiziranjem in posredovanjem slovenske ljudske pesmi. Tako je začela prireditev **Naj nas pesem povezuje** povezovalka programa **Jelka Kolar**.

Gostitelji prireditve, ki je bila v začetku novembra v domu krajanov, so bili kot že vrsto let poprej **Gmajnarji Etnološkega društva Ložnica**, ki jih vodi neutrudni **Darko Lončarič** že celih 13 let. Za uvod so zapeli prav oni. Nadaljevale so **Podeželske mladence**. Tudi njih združuje petje 13 let in prav toliko let jih vodi **Andreja Lončarič**. Rade zapojejo ljudske pesmi, a največkrat v večglasni priredbi. Sledili so **godci ljudskih viž folklorne skupine PD Makole**, ki so poskrbeli, da so nas zasrbele pete. Dekle in fantje, ki jih vodi **Vili Mesarič**, so že pravi izkušeni mački, kar se tiče nastopanja, tako doma, kot tudi širom po Sloveniji in Evropi. Zapela je **vokalna skupina Kulturnega društva Košuta Pokošje**, pa **pevke ljudskih pesmi ED Ložnica**, ki jih vodi vsestranska **Cvetka Pepelnak**, zaigrali so **Fantje z Gmajne**, ki jih priložnostno spravi skupaj **Stane Žerak**, zapele so pevke ljudskih pesmi **Stežice**, ki jih vodi **Sonja Godler**, zagodla je glasbena skupina **Veseli prijatelji Umetniškega društva Ustvarjalec Majšperk**, ki jih vodi **Jožef Novak**, **pevci ljudskih pesmi Studenček** iz Ivančne Gorice, ki jih vodi **Renata Laznik**, so zapeli, zagodli in zavriskali, **Ljudski godci iz Hajdoš** so veselo zagodli, za-



peli so tudi **pevci ljudskih pesmi PD Makole**, ki jih vodi **Franci Skledar**, dve klepetulji **Turističnega društva Podlehnik** sta spravili dvorano v smeh, zaigral je **Ansambel Car**, ki ga vodi **Milan Stojnšek**, končali pa so **Gmajnarji**.

Predsednik ED Ložnica **Franc Žrjav** se je vsem nastopajočim zahvalil za sodelovanje, potem pa so zapeli vsi nastopajoči skupaj z obiskovalci prireditve **Pojdem na Štajersko**.

Tako je v Makolah. Vedno se kaj dogaja, in če je povezano s pesmijo, je toliko lepše. »Kdor poje, zlo ne misli«, pravi pregovor. Zato si raje zapojmo, kot da bi bili negativno razpoloženi. In življenje bo lepše.

Marjeta KLAJNŠEK



DRUŠTVA

FORMA VIVA MAKOLE SE JE OD 5. DO 14. SEPTEMBRA ŽE 16. USPEŠNO PREDSTAVILA LJUBITELJEM KULTURE IN UMETNOSTI

Uspešen zaključek 16. mednarodnega kiparsko slikarskega simpozija Forma viva Makole 2018 se je tokrat odvijal v Kulturnem centru in Mestni galeriji v Rogaški Slatini.

Podelitev priznanj in nagrad 25 slikarjem in 15 kiparjem ter čudovit kulturni program, ki so ga izvedli mladi folklorniki iz Osnovne šole Anice Černejeve Makole, etno skupina Nojek, Moški pevski zbor Korena, pesnica Danijele Dacinger in gledališki igralec Silvo Safran, je prežehl številno občinstvo s toplino in pozitivno energijo. Prav posebno noto vsemu temu je dodala še Darinka Čobec, ki je s svojim žametnim glasom povezovala program.

Prisotne umetnike in goste je uvodoma pozdravil župan Občine Makole Franc Majcen. Skupaj s predsednikom organizacijskega odbora mednarodnega simpozija Ivanom Dvoršakom sta umetnikom podelila priznanja. Nagrado strokovne komisije in kristalne plakete so dobili slikarji **Silvija Verovnik, Tone Vodusek in Alojz Kreuh**. Med kiparji je bila podeljena ena nagrada in kristalna plaketa, ki jo je prejela **Špela Šedivy**.

Najboljša dela je izbrala in podala razlago strokovna komisija – prof. Alen Krajnc, mag. Irena Čuk in dr. Matjaž Duh.

Tudi 16. mednarodni kiparsko slikarski simpozij, ki je potekal v novi organizacijski obliki, saj so kiparji ustvarjali malo plastiko, le Franci Černelč je ustvarjal skulpturo večjih dimenzij, je doživel mednarodno zasedbo umetnikov iz treh držav.

Vsa nastala umetniška dela so bila na ogled v mestni galeriji Rogaška Slatina še ves naslednji mesec in požela velik obisk ljubiteljev umetnosti.

Organizator tega velikega mednarodnega kulturnega dogodka **KUD Forma viva Makole**, ki je letos zajel poleg **Občine Makole še Občino Rogatec, Občino Majšperk in Občino Rogaška Slatina**, se je odločil, da tudi v bodoče obdrži sedanjo novo organizacijsko obliko, ko se umetniki kiparji predstavljajo v mali plastiki in v ustvarjanju skulptur večjih dimenzij po drugih sosednjih ali bolj oddaljenih slovenskih občinah. Že letos se bo podpisala pogodba o sodelovanju tudi z **Občino Sveta Trojica** in tamkajšnjim **Kulturnim društvom**

Ernest Golob – Peter. V Sveti Trojici bomo tako v letu 2019 v okviru 17. mednarodnega kiparsko slikarskega simpozija Forma viva Makole 2019 postavili skulpturo večjih dimenzij v spomin na pisatelja Ivana Cankarja. Cankar je v Sveti Trojici kar nekaj časa bival in tam tudi napisal dramo Lepa Vida.

Na podlagi neumornega 16-letnega dela je v Makolah nastala najdaljša umetniška pot na svetu. Dolga je kar 10 km in jo krasi 160 skulptur, največ jih je v Parku skulptur na Dežnem, 41 skulptur pa je postavljenih po drugih slovenskih občinah. Na Dežnem si je moč ogledati tudi stalno zbirko skulptur iz varjenega železa kiparja Ivana Dvoršaka. Najbolj smo ponosni na skulpturo Lipicanec kiparja Francija Černelča, ki je postavljena v Sežani v krožišču za Lipico. Kipar Franci Černelč pa je tudi avtor številnih skulptur v Majšperku, ki so nastale ob večletnem sodelovanju Občine Majšperk in KUD Forma viva Makole v času mednarodnih kiparsko slikarskih simpozijev. V dvorani Kulturno poslovnega centra Občine Majšperk se je letos 5. septembra tudi uradno pričel 16. mednarodni kipar-



Slikarji 2018



Nagrajeni slikarji: Tone, Silvija, Alojz

sko slikarski simpozij Forma viva Makole 2018 z otvoritvijo kar treh razstav in nagovorom županje dr. Darinke Fakin. Nedvomno je makolska forma viva z mednarodnim simpozijem veliko prispevala k razvoju kulture, umetnosti in posledično tudi turizma. Ob tolikem pojavljanju po drugih slovenskih občinah in v želji po ohranitvi simpozija smo uspeli pridobiti ugledno blagovno znamko, s katero promoviramo sebe in občino Makole. Povsod smo zaželeni in spoštovani. Člani



Kiparji 2018

**VABIMO VAS NA 16. TRADICIONALNI
BOŽIČNO-NOVOLETNI POHOD
Z BAKLAMI PO POTI FORMA VIVE MAKOLE
Zborna mesto bo na trgu v Makolah
v soboto, 22. 12. 2018, ob 17. uri!**

* Vse skulpture v centru Forma vive v Parku skulptur Dežno bodo osvetljene.

* Na zbornem mestu na sredini poti in na cilju pohoda vas čaka kuhano vino in topel čaj.

* Na cilju pohoda v Parku skulptur Dežno pri galeriji Dvoršak bo poskrbljeno za zabavo in prijetno druženje.

* Najmlajše pohodnike bo pred z lučkami osvetljeno veliko smreko pozdravil in obdaril Božiček v spremstvu palčkov in živalic.

* Bogat darilni srečelov – dobitki umetniške slike slikarjev simpozija in KUD Forma viva Makole.

* Po poti vas bodo spremljali vodniki: Silvestra Samastur, Danijela Dacinger in Marjan Verovnik.

V programu sodelujejo: člani dramsko-recitacijske sekcije KUD Forma viva Makole: Tajda in Emina Dvoršak, Danijela Dacinger, Silvo Safran, Karmen Dvoršak, Natalija Harb, ljudski pevci in godci Veseli prijatelji ... Najmlajši se bodo lahko pokazali v deklamiranju, plesu, pevskem ali glasbenem nastopu in risanju.

S SEBOJ PRINESITE DOBRO VOLJO IN BAKLE. ZA VSE OSTALO BOMO POSKRBELI MI. PRIDITE IN DOŽIVITE, NE BO VAM ŽAL!

**ŽELIMO VAM LEP BOŽIČ IN
SREČNO NOVO LETO 2019!**

Donatorji: KUD Forma viva Makole, člani likovne sekcije KUD Forma viva Makole, Galerija Dvoršak in trgovina Plod, d. o. o.

in članice KUD Forma viva Makole, ki smo s svojim garaškim prostovoljnim delom vse to ustvarili, si želimo nadaljevati začrtano poslanstvo vsaj do 20. izvedbe simpozija. Morda se bodo do takrat našla tudi kakšna finančna sredstva, ki bi omogočila izdajo monografije. Po poti forma vive in s tem v zgodovino zapisan pregled skozi 20 let ustvarjanja KUD Forma viva Makole. Tako bi se vsaj delno zahvalili tistim, ki so



Nagrajenka Špela Šedivy

sodelovali v tem, lahko mirno rečemo, zgodovinskem projektu za občino Makole in njene občane. Zaloge prve izdaje monografije ob 10. obletnici so pošle. Knjiga je na razpolago v nekaterih knjižnicah po Sloveniji in je pomembno gradivo dijakom in študentom, saj je napisanih kar nekaj seminarskih, diplomskih in drugih nalog prav s podatki iz njene vsebine. Takratnemu županu Alojzu Gorčenkmu, ki je bil poleg pokojnega Bojana Siniča tudi glavni pobudnik za njeno izdajo, smo še danes hvaležni.

Vsem občankam in občanom naše male, vendar po srcu velike občine želimo lepe božične praznike ter srečno, zdravo in zadovoljno novo leto.

KUD FORMA VIVA MAKOLE

OGLASI

AVTO VIP

AVTO VZORŽEVANJE IN POSREDNIŠTVO

**SERVISIRANJE IN POPRAVILA
VSEH VRST MOTORNIH VOZIL**

RAČUNALNIŠKA DIAGNOSTIKA

ZVONE PEPELNAK s.p.

Štatenberg 54a, 2321 Makole
GSM: 041 549 177, 040 585 620

Tel. & Fax: 02 / 80 30 192

e-mail: avto.vip@siol.net

FOLKLORNA SKUPINA PONOVRNO GOSTOVALA V TUJINI

Mednarodni folklorni festival Ilidža v Sarajevu (7.–9. 7. 2018)

Folklorna skupina Prosvetnega društva Anice Černejeve Makole je ponovno predstavila slovensko kulturo v tujini. Skupaj s folklorno skupino Kulturno prosvetnega društva Stoperc smo bili od 7. do 9. julija 2018 na gostovanju v Sarajevu v Bosni in Hercegovini na Mednarodnem folklornem festivalu Ilidža. Folklorniki iz Stoperc so se povezali z Makolami, ker niso imeli godcev in dovolj plesalcev za gostovanje, zato smo se združili in se skupaj pripravljali za nastop. Za Stoperc je bilo to prvo gostovanje v tujini, zato so jim prišle naše izkušnje še kako prav.

Z avtobusom smo se iz Stoperc navsezgodaj odpravili do mejnega prehoda v Dobovcu, nato nadaljevali pot mimo Zagreba do Slavonskega Broda, kjer smo prečkali mejo za Bosno. Ko smo prestopili mejo, smo imeli daljši postanek za malico. Na mizi se je zvrstilo polno dobrot iz Makol in Stoperc, tako smo se še bolj povezali in sproščeno nadaljevali pot. V popoldanskih urah smo prispele v Sarajevo, kjer nas je čakal Vedo Polovina, organizator Folklornega festivala Ilidža. Dobili smo dve vodnici, ki sta skrbeli za nas v času festivala. Najprej smo se namestili v hotelu BM Business Center, kjer smo imeli kosilo še z drugimi tujimi skupinami. Sledila so navodila za program festivala in priprave za prvi večerni nastop, ki se je odvijal v veliki dvorani Ilidža. Najprej je bila predstavitev vseh osmih sodelujočih skupin, izmenjava daril in nato otvoritev festivala. Naš nastop je naredil pravo vzdušje, zato nas je občinstvo nagradilo z bučnim aplavzom. Po prireditvi je bilo druženje vseh sodelujočih folklornih skupin. Zaigrali so tudi naši godci. Veselo vzdušje je trajalo pozno v noč.



Drugi dan so bile priprave na drugi večerni nastop. Ker smo bili do večera prosti, smo čas izkoristili za ogled znamenitosti mesta. Najprej smo se z avtobusom napotili na veliko tržnico na prostem, kjer je bil sejem, potem smo imeli panoramsko vožnjo z avtobusom in si ogledali kulturne in zgodovinske znamenitosti mesta. V zadnjem obdobju je zraslo veliko modernih stavb, ki so jih zgradili zunanji vlagatelji. Na eno najvišjih smo se povzpeli z dvigalom tudi mi, od tam je čudovit razgled na celo Sarajevo. Potem smo se odpeljali do starega dela mesta in se sprehodili po barviti Baščar-

šiji, si ogledali znameniti vodnjak, tržnico, džamije in se okrepčali s pravimi bosanskimi čevapčiči in pravo kavo. Kupili smo še nekaj spominkov in si ogledali še sarajevsko pivovarno, kjer smo se odžejali s pravim pivom. Bližal se je čas nastopa, zato smo se odpravili v hotel, kjer smo se pripravili na nastop, ki je potekal na prostem. Z nastopom smo gledalce ponovno navdušili in dobili velik aplavz. Sledilo je zaključno druženje vseh sodelujočih folklornih skupin. Plesali smo na vse zvrsti glasbe, tudi naši godci so imeli delo, saj so folklorniki hoteli plesati tudi na slovensko muziko. Bilo je zelo veselo, zato je tudi tokrat druženje trajalo pozno v noč.

Naslednji dan smo se poslovili od gostiteljev in se odpravili proti domu. Med potjo smo se ustavili v Travniku in si ogledali izvir Plave vode in ribe, ki živijo ob izviru. Nato nas je pot vodila do Jajca, kjer smo imeli daljši postanek za ogled mesta in muzeja drugega zasedanja Avnoja. Po malici smo nadaljevali pot po kanjonu reke Vrbas in občudovali naravo. Prišli smo do reke Save in mejnega prehoda v Slavonskem Brodu, kjer so nas dobro pregledali. Po dobri uri smo krenili proti Zagrebu. Čeprav smo bili utrujeni od festivala in potovanja, dobre volje ni manjkalo, zato nam je čas hitro minil. Do mejnega prehoda Lupinjak smo prispele v poznih večernih urah. Razšli smo se polni lepih doživetij in spominov na gostovanje.

Mednarodni folklorni festival v Koprivnici na Hrvaškem (21. 7. 2018)

Ni še minilo veliko časa od gostovanja v Sarajevu, že je bilo na vrsti drugo. 21. julija smo ponesli našo kulturo na mednarodni folklorni festival v Koprivnico na Hrvaškem. S sabo smo povabili tudi nekaj folklornikov iz Stoperc, da smo imeli bolj poln oder. Zgodaj zjutraj smo krenili na pot iz Makol proti Koprivnici. Ko smo prispele, nas je že čakal vodnik. Najprej smo se namestili v domu koprivniške folklorne skupine, kjer smo imeli prostor za preoblačenje in pripravo na festival. Nato smo predstavniki skupin, vodja in en par v narodni noši, šli v mestno hišo na sprejem k županu Koprivničko-Križevačke županije, ki združuje 20 občin. Po dobrodošlici je sledila izmenjava daril. Mi smo izročili promocijska darila naše občine, nato je bilo še skupinsko fotografiranje. Enak protokol je bil še v občinski stavbi pri županu občine Koprivnica. Istotčasno so imeli ostali folklorniki predstaviten nastop na glavnem trgu mesta.

Ko smo opravili formalnosti, so nas gostitelji peljali na ogled muzeja Podravke, kjer hranijo še prve primerke proizvodov in prvih strojev. Tam smo imeli po ogledu kosilo. Potem smo imeli prosto za ogled mesta in nato priprave na večerni nastop. V tem času sta se po dva para od vsake folklorne skupine morala udeležiti skupne vaje za otvoritev festivala, ki je potekal v Kulturnem domu Koprivnica. Po kratkem sprehodu po mestu smo že morali na generalko na oder, kjer se je odvijal festival. Otvoritev festivala je bila zelo zanimiva. Plesalci, ki so bili na skupni vaji, so otvorili festival s plesom tako, da so se prepletale med sabo različne narodne noše, kar je pomenilo združevanje narodov. Ob njih so plesalci domače folklorne skupine nosili državne zastave sodelujočih folklornih skupin. Ko je med plesom igrala značilna melodija naroda, je

zastavonoša postavil zastavo v skupno stojalo na odru. Ko so bile zastave postavljene, so se začeli nastopi. Makolska folklorna skupina je nastopila dvakrat. Predstavili smo Vasovanje in Coprnice. Gledalce smo obakrat zelo navdušili in nasmejali, zato so nas nagradili z zelo dolgim in bučnim aplavzom. Bili smo ponosni in veseli. Predstavilo se je devet folklornih skupin, nekatere tudi dvakrat.



Na zaključku festivala je bila podelitev zahval za sodelovanje in vabilo na skupno večerjo in druženje. Večerja je bila v hotelu, kjer se je tudi igralo in plesalo. Na druženju smo se učili plesati kolo in nekaj madžarskih plesov. Pravijo, ko je najlepše, moraš domov. Tako se nam je zgodilo, da smo že pred jutrom prispeli v Makole. Čeprav je bilo naporno, nam je bilo lepo in gostovanje nam je ostalo v lepem spominu.

Kulinarične Haloze tisočerih gričev, gostišče Pod Goro pod Donačko goro, celovečerni nastop (11.10.2018)

Po haloških gostiščih letos potekajo promocijske prireditve in predstavitve kulinarike Haloz po projektu za razvoj turizma pod naslovom Kulinarične Haloze tisočerih gričev. Pri tej promociji sodelujejo haloški gostinci s ponudbo značilnih haloških dobrot iz lokalno pridelane hrane. V projektu razvoja turizma sodelujemo tudi haloške folklorne skupine. Naša folklorna skupina je sodelovala s celovečernim nastopom v gostišču Pod goro pod Donačko goro. V nošah smo z godci pričakali goste. Po dobrodošlici z aperitivom smo jih povabili za rezervirane mize. Sledila je predstavitev dogodka in večerja. Na meniju je bila predjed, juha, glavna jed in sladica. Večerjo so stregli v haloških nošah, kar je dalo kulinariki celostni videz. Med vsakim hodom je bila predstavitev hrane, kratek nastop folklorne skupine s plesom, pesmijo, anekdotami, raznimi pripovedkami in legendami iz Haloz, predstavitev navad ob slavih, skratka vse, kar je združevalo in utrjevalo haloškega človeka. Kulturni program je bil seveda šaljive narave, tako da so se gosti ob tem prijetno zabavali. Da je bilo bolj živahno, so ob vsakem hodu hrane ponudili primerno sorto domačega vina s predstavitvijo pridelovalca. Po večerji smo k raznim spretnostnim igram povabili tudi goste. Sledil je zaključek s plesom in nato slovo v poznih urah. Čeprav smo bili vpeti v program ves večer, smo bili skupaj z gostitelji veseli, da so gosti odšli domov zadovoljni.

Nastopamo tudi doma

Seveda je folklorna skupina bila dejavna tudi doma. Vinogradnikom smo pomagali potrgati grozdje potomke stare trte pri cerkvi sv. Lenarta, sodelovali na prireditvi Naj nas pesem povezuje, po-

tem smo krstili mošt na trgu Makol in bili na preži pri bivšem plesalcu Renatu Korezu in njegovi izbranki Saši. Tudi Andrejevega sejma se vsako leto tradicionalno udeležimo, da pokažemo oblačilno preteklost v Makolah in okolici, prireditev popestrimo z ljudsko glasbo, plesom in razglasom, ko povemo, da za nas velja malo obrnjen pregovor: Slab glas seže v deveto vas, **dober pa v deveto deželo.**



Strokovni vodja FS Franc SKLEDAR

Foto: arhiv FS

PETJE NE POZNA STAROSTNIH RAZLIK

MePZ deluje pod okriljem Prosvetnega društva Anice Černejeve Makole. Druži jih veselje do petja, zato se veselijo tako vaj kot nastopov. So kot velika družina treh, štirih generacij. Ravno zato ker so v zboru tudi dijaki in študenti, so morali vaje predstaviti na nedeljo, kajti samo tako lahko zbor deluje še naprej.



Foto: arhiv JSKD

Nastopajo na proslavah v občini, na reviji pevskih zborov, sodelujejo na pevskem taboru v Stični, pojejo na obletnicah in gostovanjih. Vse od začetka sta njihova mentorja in pevovodja Irena in Mladen Ravnika, vse od leta 2008, se pravi, da zbor deluje že 10. leto. Veselijo se koncerta ob 10. obletnici, ki ga bodo proslavili z raznimi gosti. Zelo veseli bodo vsakega obiskovalca prireditve, ki bo najbrž februarja prihodnje leto.

Lojzka JUS

DRUŠTVA

MAK

Pri nas se malo mladih odloči, da svoj prosti čas namenijo petju v zboru ali glasbeni skupini. Praviloma se za to odločijo tisti, ki jim ljubezen do petja pomeni način življenja. In taka je tudi skupina Mak.

Vokalno instrumentalna skupina Mak je začela svojo pot kot župnijski mladinski zborček duhovnih pesmi, kasneje so postali sekcija Prosvetnega društva Anice Černejeve Makole, a so še vedno trdno povezani s svojimi začetki. Vaje imajo enkrat tedensko, od septembra je na vajah z njimi tudi profesorica glasbe Eva Kovačič Ivanko, ki njihovo petje strokovno dopolnjuje.

Pojejo duhovne in pastoralne pesmi, pa tudi ljudske pesmi in popevke. Njihovo petje dopolnjujejo instrumenti kahon, klavir, kitara, bas kitara in občasno violina. Mak je skupina, ki je s svojo odlično pevsko interpretacijo vedno bolj priljubljena in zaželena ob različnih priložnostih.

Prvo nedeljo v mesecu pojejo pri pozni sveti maši, sicer pa na proslavah, prireditvah, krstih, porokah in še kje. Ljudje jim radi prisluhnejo, ker so nekaj posebnega. Priredbe svetovnih in domačih »zimzelenih« skladb v klasični preobleki interpretirajo na svoj edinstven način in z njimi sežejo do srca. Glasbeni skupini Mak čestitamo ob petletnici delovanja z željo, da so še naprej tako ustvarjalni in delavni, kot so bili do sedaj.



Najlepša ženina in nevesta z najboljšo skupino Mak (Foto: arhiv skupine)

Marjeta KLAJNŠEK

PLANINSKO DRUŠTVO JE ZELO AKTIVNO

Planinska sezona se je za makolske planince skozi leto 2018 hitro odvijala. Bili smo zelo aktivni, predstavili vam bomo samo del naših dejavnosti, ki so se vrstile druga za drugo.

MAKOLSKI PLANINCI NAVDUŠILI



Značilnost pohodov veteranov Podravja je, da vsak vodnik predstavi lepote in poti v okolju kraja, kjer je njegovo planinsko društvo in ki je poznano samo domačinom. To je uspelo Jožici Kolar, ki nas je popeljala po gričih Ložniške doline. Na pohodu je bilo kar 54 planincev, kar je največja letošnja udeležba.

Zbrali smo se v kraju Pečke pri Baru Miha, kjer smo pustili jeklene konjičke in jo mahnili v bližnje Mostečno. Tu smo sredi kraja zavili preko mostu in ob desnem bregu potoka Ložnica nadaljevali pot do naj-

večje makolske kmetije Hajšek, ki smo jo obiskali. Pot smo nadaljevali ob Ložnici navzgor, jo prečkali in se ustavili pri Stanki Žnidar – sestri našega planinca Alojza Kolarja, njen brat je tudi znan makolski vinogradnik Franc Kolar. Stanka nam je pripravila presenečenje s pogostitvijo in še kavico po vrhu. Povzpeli smo se do gozda in po grebenu nadaljevali pot, sledil je spust in že smo bili pri ribniku Farovec. Tu nas je pričakal lastnik Marjan Krajnc, kjer smo se ob malici tudi odžejali. Pravi užitek si je privoščiti malico sredi ribnika. Od ribnika smo se vrnili na greben in po gozdu hodili vse do Mostečnega, kjer smo stopili na asfalt in se spustili skozi naselje Sreče (v bližini je Saganova domačija). Na poti skozi gozd smo pod daljnovodom slišali hrumenje motorja in stekel je pogovor o slovitem domačinu Gajserju. Potem smo prišli do Gajserjeve domačije, kjer nas je prijazno pričakal Tim in se z nami pogovarjal. To je bilo veselje in takoj smo napravili posnetek, da se bodo mnogi lahko pohvalili, da osebno poznajo slovitega šampiona Tima Gajserja. Pa še ni bilo konec Jožičinih presenečenj. Ustavili smo se pri njeni svakinji Erni Skušek, ki je bila z možem Stankom z nami na pohodu. Tudi tu smo bili pogoščeni. Kar nekaj pa jih je obstalo pod njihovo slivo s sladkimi sadeži. Kaj še ne bo konec pogostitev? se je nekdo pošalil. Kaj hočeš, tako gostoljubni so pač Makolčani. Sledil je še spust v dolino do avtomobilov, od tod pa na malico v gostilno Lesjak sredi Makol. Vsi smo bili več kot zadovoljni z dobrim vodenjem Jožice in Edija, kajti hodili smo po poteh, ki jih poznavalci teh krajev še nismo poznali. Z nami je hodil kot vedno tudi makolski župan Franc Majcen. To pa doživite samo v Makolah! Kolega Jože s Hajdine je predlagal, da bi pohod še ponovili.

Marjan MALLY

AMERINGKOGL (2160 M) – AVSTRIJA – 7. 7. 2018

Velika planinska družina na Ameringkoglu v Avstriji. (Foto: M. Mally)

V sodelovanju s tednikom Panoramo in planinskimi društvi je bil to uspešen meddruštveni in mednarodni projekt. Izlet na dvatisočaka Ameringkogel, ki se dviga nad Labotsko dolino v Avstriji, smo organizirali: PD Makole, PD Poljčane in PD Slovenska Bistrica. Z avtobusom smo potovali preko Dravograda po Labotski dolini mimo Wolfsberga in Obdacha do planinske koče na sedlu Hirschegger (1543 m). Od tu smo se povzpeli po travnati poti na Speikkogel (1993m) in dalje na drugi vrh Hofalmkogel (2040 m) ter na vrh Ameringkogla (2160 m). Potem smo se spustili v dolino proti Obdachu. Dan je bil primeren, pohod je bil dobro organiziran.

Jožica KOLAR

OJSTRICA (2350 M) – KAMNIŠKO-SAVINJSKE ALPE – 14. 7. 2018

Naša vodnica Polonca Doberšek je bila navdušena nad številom prijavljenih na turo. Na izhodišče v Logarsko smo se peljali z dvema avtomobiloma.



Jasmina Kolar, Mira Sagadin, Nada Marguč, Jožica Kolar, Polonca Doberšek, Franc Skale, Jože Sagadin in Edvard Kolar (Foto: P. Doberšek)

Pogled na Ojstrico nas je nagovarjal, da čimprej pričnemo s turo. Vodnica je dala še nekaj navodil in krenili smo. Prva jutranja mali-

ca je bila na počivališču pred Klemenčo jamo. Nekateri smo bili kar neučakani in že kmalu pripravljeni za nadaljevanje poti. Na razpotju v zadnjem delu gozda smo zavili na levo na Kopinškovo zahtevno, a označeno pot. Na Škrbini se nam je na levem boku ponujala Krofička in nas spominjala na naš lanski vzpon nanjo. Nadaljevali smo po desnem robu in premagovali zahtevno pot. Pri zadnjem vzponu so se jeklenice postavile kar navpično, splezati smo morali tudi skozi ozko grlo, ki je delalo največ preglavic močnejšim in manjšim. Še nekaj dodatnih moči in že smo stali zadovoljni na vrhu Ojstrice. Naša vodnica pa presenečena, da nam je podvig tako kmalu in brez ovir uspel. Spust je potekal čez Škarje proti razpotju, kjer smo zjutraj krenili na Kopinškovo pot. V prvi polovici spusta smo se ozirali, da bi zagledali ostanke pogorišča Kocbekovega doma na Korošici, vendar nam je del Ojstrice zakrival pogled na pogorišče. Zadnji del spusta proti Klemenči jami je pričelo deževati in do avtomobilov smo bili ravno prav mokri, da se je splačalo preobleči. Pohod je bil uspešno zaključen z analizo ob kavi v Mozirju.

Jožica KOLAR

TRIGLAV (2864 M) – DVODNEVNA TURA, JULIJSKE ALPE, 29. IN 30. 7. 2018

Pokljuka, Planika, vrh Triglava, Dolič, Triglavsko jezero, Komarča – 10 udeležencev. Glavni vodnik Edvard Kolar. Kljub našim zrelim letom smo si privoščili pot, ki jo nekateri premagajo v treh dneh, nam je uspelo zmagati v dveh dneh. Zgodaj zjutraj smo jo mahinili s Pokljuke, mimo Vodnikovega doma do Planike, tam smo se povzpeli na Mali Triglav in na vrh Triglava, se spustili do Triglavске škrbine in do Doliča, kjer smo prespali. Naslednje jutro smo se povzpeli na Hribarice, do Prehodavcev, nadaljevali pot po dolini Triglavskih jezer, vse do Črnega jezera, kjer smo se spustili po Komarči do Bohinja in s kombijem do Pokljuke, do naših avtomobilov.



Na vrhu Triglava

DRUŠTVA

**V čudoviti Dolini Triglavskih jezer**

Naši mlajši planinci in dva, ki sta prvič zakorakala proti Triglavu, so si tokrat pridno nabirali gorniške izkušnje. Proti vrhu nam je kar dobro šlo, hitro smo napredovali. Tudi narava nam je priskočila na pomoč in nas z oblaki obvarovala sončne pripeke. Motivacija za osvojitve vrha je bila močna. Namrščeno vreme je pregnalo vse turiste s Triglava, tako da smo bili osamljeni jezdec pri premagovanju grebena, pri zadnjem vzponu ni bilo nobenih težav s srečevanjem planincev, naš vzpon je bil tako dosti bolj varen kot običajno, ko je na Triglavu gneča. Na vrhu nas je sprejel Aljažev stolp in še dežurni Triglavčan, ki redno prinaša pijačo na vrh. Ravno ob našem prihodu na vrh je izza oblakov prikukalo tudi sonce. V miru smo lahko doživljali našo »sveto goro«, se posvetili planinskemu krstu, se orientirali in se spominsko fotografirali. Opravili smo tri krste: Ivo in Anej, ki sta bila prvič na vrhu, in posebni krst naše vodnice Polonce za vodenje po zahtevnih poteh.

Lepote naše poti bodo ostale planincem v trajnem spominu, pozabili pa ne bomo tudi prenočevanja, saj bi bilo v kateri koli drugi koči bolj udobno. No, tudi to moramo izkusiti, je menil nekdo iz skupine. Zanimiva je bila ponudba polpenzionarja, ki pa ni vključevala nikakršne vode. Prav poseben je bil prizor zvečer in zjutraj, kako smo si obiskovalci zunaj na severni strani koč na travni preprogi sredi gorskega raja vsak s svojo vodo iz plastenke in z zobno krtačo v drugi roki drgnili po zobeh.

Jožica KOLAR**JALOVEC (2645 M) – JULIJSKE ALPE – 12. 8. 2018**

Osem pohodnikov z vodnikom Edvardom Kolarjem se je odločilo za vzpon na Jalovec. Obveščeni smo bili, da pot skozi Škrbino zaradi snežišča ni prehodna. Imeli pa smo željo prehoditi celotno krožno pot Jalovca, zato smo že popoldan prispeli do Tamarja. Ploha z nalivom nam je preprečila takojšen odhod na ogled do snežišča, nestrpnost smo čakali, kdaj bo boljše vreme. Šele ko se je znilo, je lahko naš vodnik odšel do snežišča in ocenil dejansko stanje na terenu. Drugi dan smo se povzpeli proti vstopu v Škrbino, ki prihaja iz Ozebnika. Odločili smo se, da prečimo snežišče. Glavnega snežišča smo se izognili, kar pa je zahtevalo nekaj plezanja s pomočjo vravnega varovanja vodnika. Premagali smo oviro in višje prišli na varovano pot, ki vodi iz Trente. Na vrhu smo si dodobra ogledali snežni in poledeneli Ozebnik. Povzpeli smo se na vrh Jalovca, kjer smo se pozdravili s številnimi planinci, ki so se na vrh povzpeli z druge smeri. Sledil je spust proti Kotovemu sedlu, čez razdrapana pobočja Malega Jalovca; ta del poti je zelo strm in iz-

postavljen. Pred Kotovim sedlom je bila hoja po strmih pobočjih prav naporna. S sedla smo se spustili proti dolini Tamar in Planici. Pohod je bil naporen, a čudovit, nepozaben in še srečo z vremenom smo imeli.

**Vrvno varovanje na robu snežišča****Osvojili so Jalovec****Jožica KOLAR****PRISOJNIK (PRISANK) (2547 M) – JULIJSKE ALPE – 18. IN 19. 8. 2018****Jasmina, Mira, Jožica, Edi in Nada so se povzpeli po zahtevni Hanzovi poti**

Na Prisojnik se je povzpelo pet pohodnikov z vodnikom Edvardom Kolarjem. Hanzova pot na Prisank velja za najtežjo in najdaljšo zavarovano slovensko pot. Kar hitro smo mimo obnovljene vršiške serpentine zavili mimo table z napisom Hanzova pot, ki nas je opozarjala, da vstopamo na zelo zahtevno zavarovano pot. Že po prvih klinih in po prvem večjem ovinku je naredil naš vodnik dodatno varovanje Hudičevega grabna, da smo se hitreje in varneje spustili pod slapom na drugo stran slapa. Hitro smo napredovali in srečali gornika, ki se je vračal. Pred snežiščem se je obrnil in se tako pravilno odločil, saj ni imel primerne zimske opreme. Pred vstopom v snežišče smo se opremili z derezami in cepinom ter se lotili prečenja snežišča, ki pa je bilo precej poledenelo. Prečenje nam je vzelo kar nekaj časa in energije. Ob vrhu Hudičevega stebra nas je čakala navpična stena s skrinjico in z vpisno knjigo, ki razodeva, da so tu obiskovalci res zelo redki. Stena je bila zelo dobro opremljena z varovali, kljub temu je zahtevala moč v rokah in pogum. Končno smo po napornem vzponu zasluženo dosegli cilj. Spust je potekal po grebenu do Prednjega okna. Naše želje so bile velike, skoraj prevelike, doživeti Prisojnik v vsej njegovi veličini, zato smo se spustili skozi Prednje okno na Kopiščarjevo pot. Spust skozi okno je zahteval veliko previdnosti in spretnosti. Pogled nazaj nam je pričaral vso veličino ogromnega okna z razgledom na drugo stran Prisojnika. Ob izstopu iz okna nas je poživila ploha, a na našo srečo je naliv hitro prenehal, še dež se nas je ustrašil. Kopiščarjeva pot je speljana zelo drzno, a je dobro zavarovana. Speljana je po strmih, ozkih policah, na nekaterih mestih celo previsna, ponekod smo jo morali premagovati po trebuhu in boku. Moči so počasi usihale, a vsako nadaljnje gibanje je zahtevalo nove in nove izzive in napore, zbranost je bilo potrebno vzdrževati do izstopa s stene. Težko je bilo, a se je bilo vredno potruditi. Ob prihodu na Vršič nas je že pričakala tema. Po končani turi smo bili vsi izdelani in iztrošeni, a bili smo izredno zadovoljni, da smo premagali vse ovire in pasti, ki nam jih je gora Prisojnik ponujala. Tura je bila nekaj posebnega, doživetje na poti ob osvajanju gore je bilo nepozabno, neponovljivo, vrhunsko. Drugi dan smo si od daleč ogledali našo krožno pot na Prisank.

Jožica KOLAR

OLTAR (2621 M) – BREZPOTJE – JULIJSKE ALPE – 9. 9. 2018



Na Oltarju – težko prigraran vrh po zelo zahtevnem brezpotju (Mira, Edvard in Jožica)

V okviru makolskega planinskega društva smo se trije pohodniki prvič organizirano z vsemi pooblastili lotili brezpotja pod strokovnim vodstvom Edvarda Kolarja. Planinski sladokusci smo se uspešno povzpeli po brezpotju na Oltar, za ta namen smo se posebej pripravljali. Že v dolini Vrat moraš točno vedeti, kje in pri katerem kamnu boš štartal. Na začetku je bila kolovozna pot, ki se v gozdu s polno križišči spremeni v nekakšno lovsko pot. Ta pot ni označena s Knafeljčevo markacijo, lahko si zelo srečen, če ti je predhodnik napravil ali pustil kamnitega možica – to so prve označbe v planinstvu. Pristop do našega prvega cilja, Bivak II, ki je nov, je bil naporen in zanimiv, od tu naprej so orientacijske težave še večje, svet je tu zelo samotnen in prvobiten. Oltar (2621 m) je osrednji in najvišji vrh Martuljkove skupine, ker je nekoliko v ozadju, ni dobro viden v panorami Martuljka. Naši skupini je raziskovanje poti in plezalni vzpon uspel. Dan je bil čudovit in pogled z vrha je bil vreden truda, čeravno ga je iz enega konca zastirala megla. Zanimiv in hiter je bil tudi spust po melišču.

Jožica KOLAR

TRIGLAV (2864 M) – DVODNEVNA TURA – 11. IN 12. 9. 2018



Na vrhu Triglava z rezervnim Aljaževim stolpom

Vodnika Edvard in Jožica Kolar iz PD Makole sta že nekajkrat sodelovala pri vzponu mladih planincev oziroma skupine učencev 9. razreda OŠ Tabor I v Mariboru pod vodstvom športnega pedagoga Hermana Novaka. Pri zadnjih vzponih je še posebej vztrajno sodeloval Edvard Kolar. Pohod na Triglav smo z učenci in učenkami 9. razredov opravili v torek, 11. 9., in v sredo, 12. 9. 2018. To je bil zaključek pohodništva za generacijo 2004, ki je do 8. razreda imela v okviru dodatnega športnega programa vsako šolsko leto najmanj en pohod na vrhove po Sloveniji. Izkušnje, pridobljene na taborjenju v Bohinju in na pohodu na Ojstrico v 7. razredu, so jim na zahtevnem pohodu iz doline Vrat po Tominškovi poti in naslednji dan na naš najvišji vrh Triglav prišle prav na vsakem koraku. Hojo po zavarovanih poteh so opravili z odliko. Tudi kondicijsko ni bilo nikakršnih težav. Zagotovo jih bo ta pohod spremljal vse življenje in se ga bodo zelo radi spominjali. Z vrha smo se spustili do Planike in čez Konjsko sedlo v dolino Krme, kjer nas je čakal kombi. Predvsem velja zahvala odličnima vodnikoma Ediju in Jožici Kolar iz Planinskega društva Makole, ki spremljata naše otroke v zadnjih letih. Čestitke za vztrajnost in dobro voljo!

Herman NOVAK

DRUŠTVA

BEGUNJŠČICA (2060 M) – KARAVANKE – 16. 9. 2018 – 5 pohodnikov. Zgodaj zjutraj smo se pripeljali v Ljubelj in z lučkami krenili na pot.

TRIGLAV (2864 M) – V ENEM DNEVU ZA PD – 30. 9. 2018 – Še v temi zgodnjega jutra so se pohodniki odpravili po Tominškovi poti na vrh Triglava. Vrnili so se po poti Za Cmirom.

STORŽIČ (2132 M) – KARAVANKE – 13.10. 2018 – 9 pohodnikov.



ŠPORT – ŠPAS – 05.10.2018 – druženje in pohod treh generacij v okolici Makol – v okrilju OŠ Anice Černejeve Makole ob vodenju PD Makole.



32. POPOTOVANJE PO LEVSTIKOVI POTI OD LITIJE DO ČATEŽA – 10. 11. 2018

Tradicionalni pohod – 4 udeleženci iz PD Makole. Naše društvo je bilo letos zraven na popotovanju po Levstikovi poti od Litije do Čateža. Na Martinovo soboto se je splečalo potruditi in peš prepotovati 24 km, saj nam je bilo poleg vsega drugega tudi vreme naklonjeno. Kljub množici pohodnikov smo uživali ob lepotah dolenske pokrajine. Bili smo navdušeni nad izbiro pohoda. Sproščujoče je bilo tudi na vlaku. Zagotovo se še kdaj vidimo na tem vseslovenskem druženju pohodnikov in ljubiteljev lepe slovenske besede.

Jožica KOLAR

Foto: J. in E. Kolar

PORTRETI

BERNARDINA PAJ – NEDA

Le kdo v Makolah je ne pozna? Če ne pozna nje osebno, pa zagotovo pozna njena likovna dela. Rojena je bila 10. aprila 1937 v Podložah na Ptujski Gori. Še vedno aktivna in ustvarjalna mi je zaupala svojo življenjsko zgodbo za Makolčana. Z mano je delila svoje izkušnje, poglede in razkrila manj znane zanimivosti iz svojega življenja. Bila sem njena učenka, zato sem vedela, da jo je delo z učenci neizmerno veselilo in da je bila ustvarjanju otrok v celoti predana. Takole je povedala:

»Leto 1956 je bilo leto sprememb v mojem življenju. Po opravljeni maturi me je čakala služba, pa nisem mogla vedeti, kje. Da sem prišla v Makole, se mi je zdel čudež. Kasneje sem izvedela, da me je ravnatelj Benu Brumnu priporočal majšperski ravnatelj Predan, ki me je učil v gimnaziji. Na prvi konferenci sem izvedela, da bom učila 4.b razred in stanovala skupaj z učiteljicami nad zadrugo. Prvo leto službe težko pozabiš. V razredu je bilo kar nekaj ponavljalcev – repetentov. Ko so pripravljali razre-

de za novo šolsko leto, je učiteljica Olga Uršič rekla, naj ima ponavljalce kar učiteljica, ki pride na novo. In to sem bila jaz. Po težavah z disciplino je posredoval ravnatelj in polovico ponavljalcev dal nazaj v 4.a razred. Rada sem učila in kmalu učilnico opremila z učnimi slikami, ki sem jih sama naslikala. Večkrat se sprašujem, kako bi se današnji učitelji, ki imajo na razpolago nešteto AV sredstev, znašli v takratnih razmerah. Odnos z učenci in starši je bil drugačen. Starši so ti otroka zaupali in ti si moral to zupanje prislužiti in ga opravičiti. V četrtem razredu sem učila štiri leta, nato sem bila prestavljena v 3. razred. Potem sem prevzela drugi razred, ki sem ga učila kar nekaj let. Ko je sin Matjaž začel obiskovati 5. razred, sem sprejela delo v 1. razredu. Prvošolčki so mi ostali še posebej v spominu. Spomnim se, da sem prosila ravnatelja Julija Lončariča, da prva dva meseca ne ocenjujem s številčnimi ocenami, saj mi srce ni dalo, da bi jim dala negativno oceno, raje sem jim natiskala sličice. Pozneje sem po-



stala razredničarka 5. razreda in učila tudi likovno vzgojo na višji stopnji v vseh razredih. Delo je bilo čudovito. Po razgovoru z akademskim slikarjem in grafikom Bojanom Goljo me je pot vodila na Pedagoško akademijo, kjer sem diplomirala iz likovne vzgoje leta 1980. Delo likovnika je bilo zanimivo in pestro, polno prese-

nečenj in mnogih uspehov doma in v tujini. Spominjam se sodelovanja v občini, regiji, številnih mestih nekdanje Jugoslavije, na Poljskem, v Turčiji, Indiji, Argentini in še kje. Delala sem več kot drugi, pa zato nisem bila dodatno plačana. Veselje in sreča otrok je bilo moje plačilo. Za svoje delo sem prejela občinsko priznanje in priznanje republike Jugoslavije v Novem Sadu. Leta so hitro minevala. Upokojila sem se in pogrešala delo z učenci. Ko je likovna pedagoginja v šoli zbolela, sem jo za nekaj časa nadomeščala. V šoli sem našla uničen tiskarski stroj, peč za glino ni bila več uporabna. To me je zelo razžalostilo, še posebno zato, ker sem imela sama do pripomočkov poseben odnos.

Prosti čas sem začela namenjati pohodništvu in slikanju. Sodelujem s številnimi sekcijami: v Slovenski Bistrici, pri Angelu Besednjaku v Mariboru ... Dobila sem certifikate, nagrade in številna priznanja v likovnih kolonijah na Štatenbergu, v Lenartu, Žetalah, Majšperku, na Kogu, v delavnicah Generala Maistra v vojašnici v Mariboru. Od začetka sodelujem na festivalu Forma viva, kjer sem dobila tri priznanja za najboljšo sliko. Več let sodelujem na razstavah Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD). Imela sem 42 samostojnih razstav in 190 skupinskih. Še vedno se izobražujem. Že nekaj let sodelujem v likovni sekciji KUD Majolika v Slovenski Bistrici, ki dela pod vodstvom akademskega slikarja Dušana Fišerja, in v KUD Ustvarjalec iz Majšperka. Še vedno rada hodim v naravo. V njej najdem motive za realistično ali abstraktno delo. Moja slika, to sem jaz. Potrebno je nenehno izobraževanje in delo.

Med uspehi mi največ pomenijo: razstava v gradu Slovenska Bistrica, v Graslovem stolpu v Slovenski Bistrici, trije certifikati na

republiških razstavah ZLATA PALETA, 1. nagrada na bienalu v Trbovljah, Gran prix v koloniji na Zgornji Poljskavi, razstavljanje na republiških razstavah JSKD ter priznanja na Forma vivi v Makolah.

Izrazno sredstvo Bernardine Paj – Nede je barva. Njena velika ljubezen pa grafika – monotipija. Za izhodišče ustvarjanja ji služi narava. Slika v hladno-toplih oziroma komplementarnih kontrastih. Polaganje tople poteze barve s čopičem ob hladni ali komplementarni barvi medsebojno učinkuje in ustvarja ekspresionistično liričnost. Slika z debelejším čopičem, kar ji omogoča pristnejše slikarsko izražanje.

Krajine, tihožitja, portreti..., risbe s kreda in ogljem, monotipija, kolaž, olje in akril na platnu. Tudi linorez in kombinirane tehnike je ustvarjala in jih še vedno ustvarja. Dosledno in natančno, takšno kot je sama, je tudi njeno likovno ustvarjanje.

Prejela je tudi priznanje župana leta 2010 za prispevek pri promociji naše občine skozi umetniško ustvarjanje.

Vedno je pripravljena svetovati ali izvesti brezplačno delavnico v vrtcu ali šoli. Vključena je v družabno življenje v kraju in obišče večino prireditev. Nikoli pa ne manjka na proslavah.

Neda je žena možu Ivanu, mama sinu Matjažu, babica Petju in Bri- ni, tašča snahi Jožici. Je dobra sosedka, ki nikoli ne opravlja, saj za to tudi nima časa. V ljudeh vedno išče pozitivne stvari.

Neda je umetnica v pravem pomenu besede. Zanima jo globina stvari, ne le njena površinska lepota. Vsaka slika je del nje same, njena izpoved. Med svojimi kolegi likovniki je spoštovana in cenjena. Spoštovana in cenjena je tudi med nami Makolčani.

Marjeta KLAJNŠEK

OGLASI

TESARSTVO - KROVSTVO

Franc KAMENŠEK

Izdelava ostrešij, pokrivanje, tegola, eternit, opeka

Dežno 29, Stoperce

Tel./fax: 02/803 03 35, mob/gsm: 050/031 621-788



TONDACH
GLEINSTATTEN



Rigips



CREATON
NARAVNO "VODILNO"



isola
Suh in zdrav dom



BRAMAC
RECI STREHI PREPROSTO BRAMAC.



VELUX



Izdelava ostrešij: hiše, gospodarska poslopja, odprte garaže

Pokrivanje z atestom in garancijo: Tondach, Creton, Bogner, Esal, Canadese, Iko

Pločevina s posipom: Isola, Gerar

Kleparska dela

Vgradnja stavbnega pohištva, stešnih oken: Velux, Roto

Oblaganje sten – izdelava mansard: Knauf, Rigips

Pridite s predračunom, poskusili bomo narediti nižjega.

Cenejši material v izvedbo, kot v trgovini 9,5% DDV

PORTRETI

GEMAJ IN BOŠTJAN PUŠAVER

Predstavljamo skupino Gemaj. Glede na odlično predstavitev skupine na Večeru šansona, balade in kantavtorske glasbe v Viteški dvorani gradu Slovenska Bistrica konec oktobra, bom uporabila besede Dejana Kalana, ki je program povezoval.



»Glasbene skupine GeMaj Bistričanom in okoličanom zagotovo ni treba posebej podrobno predstavljati. Izvrstni glasbeniki že dolga leta zabavajo svoje poslušalce na številnih priložnostnih nastopih – tudi izven meja nekdanje največje nemestne občine v Sloveniji. Slovenijo so že zdavnaj prejadrali po dolgem in počez.

Pisan repertoar svoje glasbene zakladnice pogosto prilagodijo najrazličnejšim željam zaključenih družb, ki jih vabijo na praznovanja, obletnice ali pa kar tako, da z ubranim petjem in muziciranjem med ljudi prinesejo dobro voljo in predvsem velik del srčne kulture.

Tiste kulture, ki jo glasba – kot univerzalno sredstvo komunikacije – vedno znova prinaša s sabo. Večer šansona, balad in kantavtorskih skladb so izbrali z eno samo željo, namreč, da se vam predstavijo – ne zgolj kot zabavljaki muzikantje, ki vse prepogosto odigrajo tudi vloga glasbenega avtomata – pač pa predvsem kot resni, v veliki večini šolani glasbeniki, ki jim je še kako mar, s kakšnimi vtisi bodo poslušalci zapustili njihov nastop.

Sam sem namreč prepričan, da ravno na ta način vzgajajo svojo publiko in s svojim žlahtnim muziciranjem skrbijo za srčnost kulturnega poslanstva, ki ga nosijo s seboj». Tako o Gemaju Dejan Kalan.

Nabito polna viteška dvorana jim je dala potrditev, da so na pravi poti. Koncert brez vstopnine je privabil ljubitelje dobre glasbe, ki so z bučnim aplavzom podaljševali njihov nastop.

Skupino Gemaj sestavljajo: **Mladen Ravnikar** (kontrabas, vokal), **Marjan Krajnc** (mandolina, vokal), **Aleksander Dovar** (solo kita-

ra, vokal), **Peter Skrbiš** (harmonika) in **Boštjan Pušaver** (ritem kitara, vokal), ki je tudi vodja skupine. Z njim sem se pogovarjala o poti skupine Gemaj.

Z Boštjanom se je veselje pogovarjati. Vedno dobre volje, nasmejan in s pridihom humorja pove to, kar čuti.

Boštjan, ko sva bila še mlada, sva bila sosed. Takrat si dnevno vadil kitaro in pel ... in jaz sem ti na drugi strani potoka Jelovščica pripevala. Tega seveda nisi slišal ... Kdaj je že to bilo?

No, da je kdo prepeval z mano, ko sem v svoji sobi pri odprtem oknu »doživljal prve velike nastope«, do danes nisem vedel. Res pa je, da sem moral verjetno kar mučilno vplivati na okolico in sosedo, saj sem vadil kot samouk, ki je tu in tam kakšno znanje pridobil od kakega prijatelja, potem pa doma z veliko volje in še več želje samoustrvarjal prve zvoke, ki sem jih uspel izvabiti iz svoje prve, prevelike kitare. Upam, da se je z leti kaj spremenilo in da se je kljub vsemu dalo tudi kaj mrmljati z mano, če se me je že slišalo (smeh).

Od takrat je minilo že vsaj 30 let. Ustanovil si skupino Gemaj. Takrat ste bili v skupini ti, Sandi Kavkler, Mladen Ravnikar in Sandi Dovar. Bili ste odlični. Prepotovali ste Slovenjo, Turčijo in še in še..... Kako boš komentiral?

Ko se je končalo moje prvo poglavje v svetu glasbe, ko smo zaključili 17-letno pot ansambla 7. raj, sem bil prepričan, da sem z glasbo v svojem življenju opravil. Želel sem pozabiti na vse skupaj (vaje, snemanja, veselice, obletnice, radijske postaje, tv oddaje, mala nesoglasja v ansamblu ...). Prodaj sem vso opremo in le malo je manjkalo, da bi od hiše odšla tudi kitara. K sreči in na ženino prigovarjanje sem jo obdržal.

In ni trajalo dolgo, po treh mesecih sem že začel iskati njeno družbo. Sam ne vem, kje sem se srečal z zvokom tamburice ali mandoline. Vem samo to, da me je neke nedelje prešinilo, da bi rad slišal, kako zveni takšna kombinacija. Kitara in tamburica. Sandi Kavkler je bil prvi sosed, ki je tamburico igral. Obiskal sem ga in po prvem kozarčku in po nekaj udarcih po strunah je pesem zazvenela in ideja po ustanovitvi skupine je dobila krila. Seveda vse ni bilo tako preprosto, ampak začelo se je. Ko je bila skupina sestavljena, smo si vzeli skoraj leto, da smo zvalili nekaj pesmi in potem prvi nastop.

Navdušenje popolno ali pač velika vzpodbuda. Nimam pojma, vem le to, da so se začeli vrstiti nastopi drug za drugim. Ko smo bili na nekem vrhuncu, smo letno zabeležili več kot 150 nastopov, kar je za takšno skupino ogromno. Nastopi po naših krajih, koncerti od Vranskega do Murske Sobote. Logistika je morala biti na višku, saj smo v enem večeru odigrali in odpeli tudi po 4 nastope. Na cesti in z uro smo morali biti profesionalci. Da se kaj ne zgodi in da se na nastop ne zamudi. Morali smo zdržati tudi vokalno, saj skupina je in še vedno nastopa večinoma brez ozvočenja.

Igrali smo v Turčiji, mislim da kar štiri leta zapovrstjo. Nora izkušnja. Naučili smo se nekaj pravih turških pesmi z besedilom vred.

Ko smo imeli nastop na univerzi v Ankari, smo se na nastop z juga velike Turčije jutraj odpeljali z letalom in zvečer zopet nazaj v Gaziantep, kjer smo bivali. Imeli smo občutek, da na svoje nastope odhajajo z letalom le veliki bandi. (smeh) Seveda je vse organizirala zdaj že vsem poznana makolska Turkinja Mizyal.

Ste skupina, brez katere ni dobre obletnice, praznika ... Se spomniš, na koliko obletnicah ste igrali? Na koliko proslavah?

Če bi zdaj potegnil črto pod vsemi nastopi, bi mirno lahko zapisal, da smo v 11 letih stali pred ljudmi okoli 1000 krat.

Tolikokrat je treba imeti zlikano srajco, čistiti čevlje, iti prej iz služ-



Mladen, Marjan, Boštjan, Peter, Sandi

be, oprati lase in biti dobre volje in dati ljudem del sebe, ker to upravičeno pričakujejo.

Koliko pa je bilo koncertov?

Nimam narejene statistike, ker tudi na naša igranja gledam drugače kot tisti, ki na ta svet gledajo od zunaj. Mi, ki igramo in pojemo, štejemo vse samo v letih.

Dekle, ženska, mati. Koncert, ki se dotakne še tako brezčutnega človeka. Vi ste oparili to brez težav. Kolikokrat? Kaj se vas je posebej dotaknilo?

Sam sem izredno ponosen na ta naš »izdelek«. Začelo se je kot letni koncert naše skupine, potem je dobil tudi to znamenito in zelo pomljivo ime Dekle, ženska, mati. Marca 2019 nas čaka 11. zaporedna izvedba. Na teh koncertih se je zvrstilo mnogo velikih imen. Oto Pestner, Adi Smolar, Tereza Kesovija, Mi2 ... Imeli smo čast stati z njimi na odru, jim biti glasbena podlaga, spremljevalni vokal. Imeli smo jih v naših malih Makolah. Očarljivo! Za žensko leta smo izbrali kar nekaj velikih žena iz Makol in verjetno tudi katero ne hote spustili. Vse po vrsti pa so tako skromno sprejele to našo lovoriko, kot znajo to le ženske.

Danes igrate šansone, balade, kantavtorsko glasbo ... Od kod navdih?

Ko se je od nas poslovil Sandi Kavkler, sta v skupino prišla Marjan Krajnc (mandolina) in Peter Skrbuš (harmonika), a naša osnovna ideja je ostala ista. Igramo slovensko popevko, pesmi raznih slovenskih izvajalcev, dalmatinske romance, starogradske uspešnice, temperamentne ciganske songe in ruske poskočnice. Z Iztokom Mlakarjem smo se spogledovali že prej, zdaj samo še dodajamo. Ježka, Balaševića, Predina, Dediča ...

Upam, da nam končno uspe in napišemo kakšno pesem tudi sami.

Fran Milčinski – Ježek in kdo še so vaši skriti aduti. Kaj boš rekel?

Kako naj jaz komentiram delo velikanov, kot je Ježek in drugi. V glasbo so vrhunsko vpleli besedo in tako virtuosno zaključevali svoj krog ustvarjanja. Mi te pesmi danes samo preoblečemo v Gemajevo srajco in potem to vse skupaj zveni tako po naše.

In ko zapojete: »Družo Tito, mi ti ...« Kaj čutiš? Provokacija? Iskrenost? Nostalgija? Povej!

Mi smo otroci nekega preteklega časa, ki je na nas, takrat otrocih, pustil pečat. Takrat so se pele »močne, težke« domoljubne pesmi, kar v današnjem »nedomoljubnem« času pogrešam. Ko včasih zjutraj vstanem in pogledam jutranji TV program pri naših južnih sosedih, ga vsi začno s himno in zastavo preko celotnega zaslona. Za nas še vedno ne vem, ali se svoje domovine sramujemo, se je ne zavedamo ali nam je pač zanj vseeno. Nas so v prejšnji državi vzgajali veliko bolj ponosne do svoje domovine.

Ne vem, ali nam kapital in denar res tako hitro polni vse pore naših dvomov, da nam domovina ne pomeni prav veliko. Če je tako, potem jaz mislim, da to ni prav. Domovina ni sama po sebi umevna, naši predniki so jo velikokrat branili s krvjo.

Od prejšnje države do danes se je marsikaj spremenilo, ampak ni odšlo v pozabo. Pesmi pojemo kot spomin in opomin na lepo preteklost. Pesmi, ki smo jih vsi morali prepevati, a smo jih prepeval s ponosom.



Gemajevci ste Makole ponesli v svet. Prepoznavni ste. Prepoznavne so Makole. Si ponosen? Vesel? Kaj čutiš?

Ne predstavljam si, da bi moja skupina odprla vrata našemu biseru Makolam v svet. Mi smo samo kamenček, ki potuje iz kraja v kraj in tam na veliko in s ponosom govori o svojem kraju, ki ga vsi po našem nastopu kar naenkrat želijo poznati ali pa imajo nekoga, ki je bil ali je delček našega raja pod Bočem. Kadar koli odhajam, je najlepši del poti pripekljati se nazaj preko lepote Dravinje, ki nam je začrtala mejo in nas postavila na obronke haloških gričev, ki me v meglicah ali v soncu, morda dežju ali v zimskem objemu, v jenski barvni simfoniji kot kralji pričakajo v vsej svoji lepoti. Živimo v enem lepših krajev na svetu, zato je prav, da odhajamo v svet, da spoznamo, da je veliko resnice v »obrabljenem stavku«: »Doma je najlepše.«

Gledali smo Slovenski pozdrav, zato ne morem mimo družinske vezi, ki vas drži skupaj.

Ja, Slovenski pozdrav je še ena glasbena izkušnja (smeh). Ponosen sam, da smo se pokazali tudi kot družina. Da sva celo dve družini iz neposredne bližine prišli do 1. velikega finala oddaje Slovenski pozdrav! In nam je uspelo prinesiti domov čudovito stvaritev steklarjev

iz Rogaške Slatine, ki je simbol velike zmage. A vse ni bilo tako enostavno in preprosto. Ustvarjalci oddaje so odločitve prepuščali našim odločitvam in s tem veliko obvezo in iznajdljivost pri izbiri pesmi, predstavitvi družine, kraja, zahtevali pa so veliko profesionalnost pri izvedbi vsega tega. Še dobro, da imamo nekaj izkušenj. Ko so se oddaje začele vrtneti na malih zaslonih, pa se je začelo. Ljudje so nas pozdravljali v trgovini, otroke v šoli, na družinskem kopanju, na cesti ... Zanimivo in včasih naporno, ker tega pač nisi naveden. A vsaka nova izkušnja naredi človeka bogatejšega in močnejšega za vse, kar še pride v življenju.

Tako smo se spoznali z ekipo na RTV Slovenija, ki je prišla s svojimi snemalci k nam domov. Peljali smo jih po naših lepotah (hribih), v jamo Balojačo ... Med snemanji, potovanja in pripravi je bilo v hiši velikokrat glasno. Kaj in kako bomo peli, kakšne bodo frizure, obleke. Takrat je bil naš dom kot haloška pokrajina. Vsak član družine na svojem griču. Ko pa so ugasnile kamere in luči, smo se domov peljali kot zmagovalci, ki jim je uspelo, ker smo bili na nastopu enotni. Sicer smo pa običajna makolska družina, z velikimi radostmi in majhnimi težavami. (smeh)

Zakaj jih ne povabiš k svoji skupini?

Težko je in bi bilo usklajevati. Otroci so v šoli in imajo veliko obveznosti tudi v popoldanskem času, vikendi so namenjeni učenju in vaji. Šolanje, prosti čas in učenje, vse to zahteva veliko resnega pristopa in dela.

Čas za nastope in medijske izzive še prihaja, če bodo dekleta le želele, zdaj pa najprej vse drugo, da bo potem z obilico znanja na odru lažje in manj stresno.

Kako bi strnil najin klepet?

Ko pogledam nazaj na svojo pot s kitaro v roki, lahko rečem, da mi je dala vse, kar imam in me dela zadovoljnega.

Pri igranju sva se spoznala z ženo Stanko. Takoj je videla, kakšen sem in me takega tudi sprejela. Po poroki so se nama rodile tri deklice: Klara, Ajda in najmlajša Iza. S pomočjo staršev, brata, ženine sestre, prijateljev in ljudi, ki sem jih spoznal preko glasbe, smo si zgradili dom, kjer so zdaj pesem in glasba doma.

Vse tri punce so obiskovale ali obiskujejo glasbeno šolo in družinske zabave so vedno polne petja, smeha in veselja.

Velikokrat je bilo potrebno zapustiti dom in oditi na igranje, tudi ko bi bil raje doma, ampak, to je tisto, kar ti pomaga spoznati, kaj je na tem svetu najlepše. Priti nazaj domov in najti nekoga, ki te je pogrešal!

Hvala, Boštjan.

Marjeta KLAJNŠEK

Foto: arhiv B. P.

PORTRETI

CVETLIČARKA TINKA IZ MAKOL

Cvetličarka Kristina Trefalt, bolj poznana kot Tinka, je končala Šolo za hortikulturo in vizualne umetnosti in ima prepoznaven slog izdelave šopkov, aranžmajev ..., ki so nekaj posebnega, tako kot je posebna tudi ona sama. Polna pozitivne energije in življenjskega optimizma je dosegla zaupanje strank, s svojo strokovnostjo in kreativnostjo vedno doseže zadovoljstvo kupcev.

Všeč so ji naravni materiali, v svojih kompozicijah rada izhaja iz narave, ki je njen največji navdih za ustvarjanje. Že nekaj časa je poznana kot poročna floristka v bližnji in daljni okolici, tudi čez mejo.

V Makolah živi dve leti, kjer ima tudi sedež podjetja. Cvetličarno pa ima Slovenski Bistrici na Trgu svobode, kjer že sedem let lahko občudujemo njene vrhunske kreacije. Budno spremlja novosti in modne značilnosti, zato se nenehno izobražuje, ne le v Sloveniji, tudi v tujini. Tako vedno znova odkriva nove možnosti izražanja s cvetjem.

Navdih za ustvarjanje dobi v zgodnjih jutranjih urah, ko je najbolj storilna in polna idej. Če ji le čas dopušča, se rada zjutraj sprehodi čez cvetoče travnike in spleta rožice v šopek, tako kot tekoč, ko je bila še majhna deklica. Rada ima vse rože, vendar ji je najbolj pri srcu drobno cvetje. Iz preprostih travniških cvetlic naredi čudovit šopek. En tak cvetoč travnik je naredila tudi makolskim lovcom ob 70. letnici LD Makole.

V veliko veselje ji je sodelovati z makolskim vrtcem, prav tako z gasilci, vedno več Makolčanov zaide v njeno cvetličarno in vsakega je nadvse vesela. Makolčani izkoristimo tudi možnost dostave na dom, saj nam naročeno pripelje v Makole, ko se vrača z dela.

V Panorami so jo predstavili kot energično »cvetlico« iz centra, niso pa napisali, da je Makolčanka. Mi smo veseli, da je naša.

Marjeta KLAJNŠEK

Foto: arhiv K. T.



ŠPORT

PIKADO!

Ste že slišali zanj? Seveda. Morda poizkusili? Niste? To morate doživeti. Ko enkrat začneš, enostavno ne moreš nehati. In pogosteje ko igraš, vedno boljši si. Pikado igralce in pikado klube v Sloveniji združuje Pikado Zveza Slovenije (PiZS), ki je bila ustanovljena leta 2002 in je od leta 2003 tudi polnopravna članica Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS), evropskih EDU, EDF in svetovnih IDF in WDF pikado zvez.

Slovenske reprezentance so ves čas v samem evropskem vrhu.

Pikado je nekoč veljal za gostilniško igro, zdaj pa to že dolgo ni več, kljub temu da ima večina ekip svoj sedež v gostinskem lokalu. Finančno stanje klubom namreč ne dovoljuje, da bi najeli svoje prostore in kupili svoje avtomate. V Makolah je generalni pokrovitelj pikado turnirjev Bar Lovrek, ki se mu člani ekip iskreno zahvaljujejo za sponzorstvo, saj bi brez le-tega ne dosegali tako odličnih rezultatov.

Vsa večja tekmovanja se odvijajo v športnih dvoranah. Če želi igralec pikada napredovati in doseči viden rezultat, mora prav tako kot športniki v drugih panogah trdno in načrtno trenirati, potovati, se odrekati svojemu prostemu času in koristiti dopust za tekmovanja in priprave nanje.

Pikado je šport, ki se v zadnjih letih v Sloveniji hitro razvija. Vedno več je klubov, ki se ukvarjajo z igranjem elektronskega in klasičnega pikada. V klubih delajo dobro, zato je vedno več kvalitetnih igralcev, ki se udeležujejo tekmovanj v Sloveniji in po Evropi. S tem se pikado vedno bolj uveljavlja, občine in pokrovitelji pa vedno pogosteje priskočijo na pomoč klubom in igralcem. Dokaz, da imamo

v Sloveniji kvalitetne in uspešne igralce pikada, je uspešno nastopanje slovenskih reprezentanc na evropskih prvenstvih, kjer so v samem vrhu.



Zaključek sezone 2017/18, regija Poljčane – april 2018

Regija Poljčane že dve leti v sodelovanju z občino Makole in ŠD Makole organizira v športni dvorani veliki pikado turnir MAKOLE OPEN. Tekmovanja se udeležijo igralci iz vse Slovenije in tujine, zato upajo, da jim bo uspelo organizirati tudi 3. Makole open februarja 2019, ki bo eden izmed največjih pikado turnirjev v Sloveniji.

PIKADO TURNIR V BARU LOVREK V MOSTEČNEM

V Baru Lovrek je v mesecu oktobru potekal mednarodni turnir v elektronskem pikadu pod vodstvom Pikado zveze Slovenije – regija Poljčane. Na turnirju je sodelovalo 48 igralcev in igralk iz Slovenije in BIH.

Igralci so se pomerili v več kategorijah, in sicer v izžrebanih dvojicah, ženske posamezno 501 DO in moški posamezno 501 MO.

V kategoriji izžrebanih dvojic sta zmagala domačin **Anton Dolenc** in Janko Turnšek s Ptuja, drugo mesto sta osvojila Miran Rihter in Irena Tretjak iz Slovenj Gradca, tretje mesto pa Benjamin Pratnemer iz Maribora in Dušan Goličnik iz Slovenj Gradca.

V ženski konkurenci posamezno je zmagala domačinka **Branka Krček**, drugo mesto je osvojila Jasmina Hartman iz Radelj ob Dravi, tretje mesto pa Patricia Vaukman iz Dravograda.

V moški konkurenci posamezno je zmagal Alihajder Hadžipasič (reprezentant BIH), drugo mesto je osvojil Dušan Goličnik iz Slovenj Gradca, tretje pa Miran Rihter prav tako iz Slovenj Gradca.

V Baru Lovrek trenirajo in imajo igralni prostor kar tri ekipe, ki igrajo v slovenski ligi, v regiji Poljčane. V ženski super ligi igra ženska ekipa POWER TEAM, ki so aktualne ekipe državne prvakinja. Moška ekipa BAR LOVREK igra v B (2) ligi in so državni podprvaki v tej kategoriji, še ena moška ekipa pa igra v C (3) ligi. Vodja lige in regije je **Miran Mestinšek** iz Poljčan, ki je tudi član predsedstva pikado zveze, selektor ženske reprezentance in vodja klasičnega pikada (steel dart) v Sloveniji. Vsem ekipam je glavni pokrovitelj Bar Lovrek, kjer imajo sedež dve moški in ženska ekipa. Lastnika sta jim omogočila odlične pogoje za trening in igranje tekem.

Najuspešnejša in najbolj znana igralca v Makolah sta zagotovo **Branka Krček** in njen mož **Peter**, ki se tudi redno udeležujeta regijskih, državnih in evropskih tekmovanj.

Branka vodi žensko ekipo POWER TEAM, ki so zmagovalke slovenske lige ter aktualne državne prvakinja. Uspešno pa so konec avgusta zastopale Slovenijo tudi na evropskem ekipnem prvenstvu, kjer so osvojile 4. mesto.



Moška ekipa BAR LOVREK – državni podprvaki v B kategoriji 2018

Ekipo, ki uspešno nastopa v C kategoriji, pa od te sezone vodi **Rudi Pinter**, pred tem pa je ekipo vodil **Slavko Krček**.

V posamezni moški konkurenci je Peter v zadnji sezoni na državnem ravni zelo napredoval in se vztrajno približuje najboljšim igralcem v Sloveniji.

Branka pa je zagotovo ena najuspešnejših igralk v Sloveniji. Pikado je pričela tekmovalno igrati pred približno 12 leti. V teh letih je bila večkrat državna prvakinja posamezno in ekipno, večkratna reprezentantka Slovenije pa tudi na evropskih prvenstvih ima kar nekaj izjemnih uspehov. Letos je na evropskem prvenstvu zmagala en turnir, postala pa je tudi evropska podprvakinja v mešanih parih. Branka pa vsa ta leta aktivno sodeluje tudi pri vodenju tekmovanj v regiji. Dela v vodstvu regije kot pomočnica vodje regije pri izvedbi tekmovanj.

Pikado je mogoče manj poznan šport, vendar pa je dobro vedeti, da imamo v Makolah izjemne športnike te privlačne igre, ki posegajo po najvišjih mestih. Ponosni smo na Branko, Petra in na celotno ekipo. Želimo jim še naprej odlične rezultate.

Miran MESTINŠEK in Marjeta KLAJNŠEK
Foto: arhiv PIZS, regija Poljčane



Ženska ekipa POWER TEAM – državne prvakinja

Peter Krček pa je vodja moške ekipe, ki nastopa v B kategoriji in so regijski prvaki ter državni podprvaki.

PIZS

PIKADO ZVEZA SLOVENIJE
Grlava 19a; 9242 Križevci pri Ljutomeru
www.pizs.si
pikado.zveza.slovenije@gmail.com

REGIJA POLJČANE

www.pizs-regijapoljcan.si
info@pizs-regijapoljcan.si
Facebook:Pizs Regijapoljcan

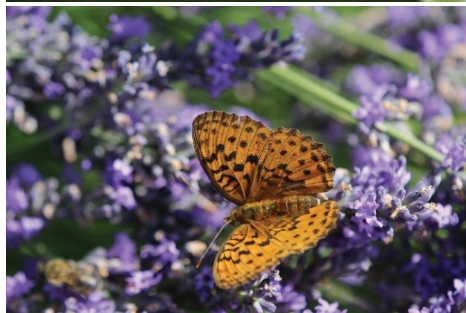
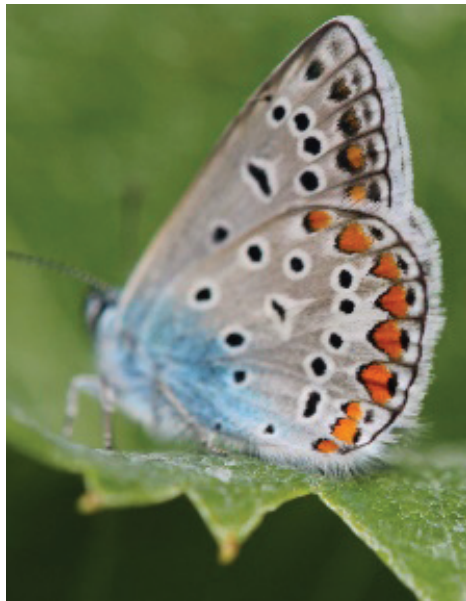
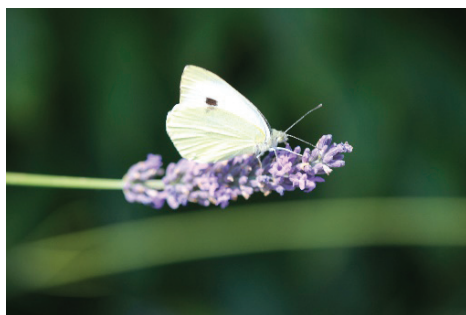
OD TU IN TAM

ENO SAMO VESELJE



Poletje v Hostlu Strug, razigrano, prijazno, veselih barv, po zaslugi naše prijateljice Mizyal.

METULJI



Do danes je za Slovenijo znanih okoli 3200 vrst metuljev, od tega nekaj manj kot 200 vrst, ki jih prištevamo med »dnevne metulje«. Tudi po naših travnikih se spreletavajo.

V ZAVETJU



Razkošje zelenih barv je nežno zaobjelo Pečke.

SPROŠČUJOČA TIŠINA



Kaj je lepšega, kot poslušati rahlo plivanje vode, si spočiti oči v zelenem, se nadihati svežega zraka in mogoče ujeti še kako ribo?

PRETEKLOST V SEDANJOSTI



Lepo se je za nekaj trenutkov »preobleči« v brezskrbno življenje na gradu. Se vam ne zdi, da mlade dame pogrešajo gospodiče?

CERKVICA



Pred leti je cerkev sv. Lenarta dobila prenovljeno zunanjo podobo, sedaj pa je na vrsti še notranjost.

SOŠOLCI IN NJIHOVA RAZREDNIČARKA JOŽICA KAUČIČ



Čeprav nas obletnice neusmiljeno opominjajo, kako hitro teče čas, je vedno zelo lepo in zanimivo obujati spomine in poklepetati, kam vse nas vodijo poti življenja.

FRANČEK



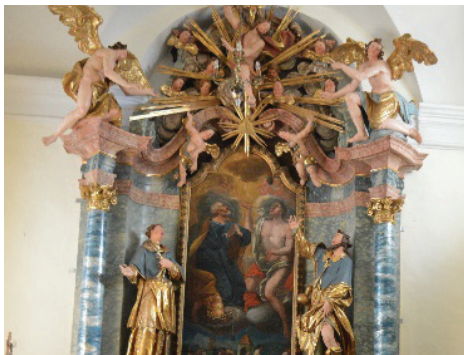
Človek skoraj težko verjame, da jih ima ta šarmantni gospod že osemdeset. Čestitamo!

BOGO



Še en slavljenec, ki mu nikoli ne zmanjka energije in volje doseči še več, ki nikoli ne vrže puške v koruzo ... Čestitke, Bogo Gajser!

PRENOVA



Čeprav sta na sliki na desnem stranskem oltarju v makolski župnijski cerkvi sv. Boštjan in sv. Rok, mu vsi pravimo kar Boštjanov oltar. Letos je dobil oltar svežo podobo. Restavratorji so opravili odlično delo, za plačilo pa so poskrbeli župljani s prostovoljnimi prispevki.

Sveti Boštjan spada med najbolj češčene svetnike. Je zavetnik proti kugi, patron umirajočih, železarjev, lončarjev, vrtnarjev, strojarjev, policistov, zaščitnik društev, vojakov, vojnih invalidov in kopalcev vodnjakov. Tudi sv. Rok je zavetnik proti kugi, pa še proti kačjemu piku, priporočajo se mu žanjice, šivilje, krojači in tesarji.

RJAVI LEPOTCI



Letošnje leto nas je bogato obdarilo s sadovi narave, ki zrastejo brez našega dela, le pobrati jih je treba, pa pripraviti in jesti.

Uspešen zakon je kot stavba, ki jo je treba vsak dan obnavljati. (Andre Maurois)



Tudi letos so se zakonci z okroglimi obletnicami v zakonu (5, 10, 15 ...) zbrali v makolski cerkvi in obnovili svoje zaobljube.

DAN SPOMINA NA MRTVE



Župan Franc Majcen je obiskal grobove in se poklonil spominu na umrle.

BARVE JESENI



Ni samo pomlad tista, ki nas navdušuje s svojo svežino, tudi jesen je polna lepote, barve jeseni nas božajo s svojo toploto.

TEKMA



Kdo je hitrejši? Kdo leti više? Kdo bo prvi priletel na cilj?

JESENSKI ARANŽMA



Takole so članice Društva gospodinj Makole polepšale središče naše občine z jesenskimi pridelki, ob njih pa počiva okostnjak, ki nas opominja, da je tuzemsko življenje minljivo.

MIKLAVŽ IN PARKELJ



Za pridne darila od Miklavža, za malo manj pridne pa šiba od parklja. To je običaj, ki ga ne smemo zavreči.

RAZSTAVA



Makolski fotograf Milan Sernad ponovno razstavlja svoje fotografije. Prikazujejo studeniške žive jaslice, kar tematsko lepo sovpeha z dogajanjem v mesecu decembru. Triindvajset fotografij si lahko ogledamo v avli poljčanske občinske stavbe.

Helena KOLAR

VRTNARSTVO FRIDRIH TUDI V MAKOLAH.



Letos oktobra smo bili kar malo presenečeni, ko smo sredi Makol opazili vse polno cvetja. Vrtnarstvo Fridrih je najelo prostore nekdanje trgovine od Marije Lončarič in ponujalo cvetlične aranžmaje za grobove. Makolčani smo bili zadovoljni. Izdelki lepi, zmerne cene, pa še voziti se nam ni bilo treba v mesto. Prodajalka Marija Tajnikar, bolj poznana pod imenom Mara, se je ljudem prikupila s preprosto in lepo besedo. In z enkratno ponudbo.

M. Klajnšek

Spodbujajmo in podprimo nosečnost brez alkohola

V Sloveniji že peto leto zapored obeležujemo mednarodni dan ozaveščanja o posledicah izpostavljenosti otroka alkoholu pred rojstvom. Dan fetalnega alkoholnega sindroma (FAS) obeležujemo 9. 9. ob 9.09. Štiri de-vetice (9 minut čez 9. uro 9. dne v 9. mesecu v letu) simbolizirajo 9 mesecev nosečnosti, saj ves čas nosečnosti obstaja tveganje za doživljenjske posledice zaradi izpostavljenosti alkoholu še nerojenega otroka. V nosečnosti ni varne alkoholne pijače, ni varne količine alkohola in ni varnega obdobja nosečnosti za pitje alkohola. To pomeni, da vsaka alkoholna pijača, v vsaki količini in v vsakem obdobju nosečnosti predstavlja zdravstveno tveganje za zarodek ali še nerojenega otroka. Zato na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) spodbujamo in podpiramo nosečnost brez alkohola.

Zdrav življenjski slog je pomemben za ohranjanje in krepitev zdravja za vsakogar izmed nas. Še posebej je to pomembno v obdobju nosečnosti. Nosečnica se z otrokom poveže tako čustveno kot tudi telesno preko posteljice in popkovine, kar pomeni, da vse, kar zaužije sama, zaužije tudi njen otrok.

Zakaj je izpostavljenost alkoholu pri še nerojenem otroku škodljiva?

Alkohol je teratogen, kar pomeni, da povzroča nepravilen razvoj organov ali delov organa pri zarodku, ki je zaradi materinega pitja alkohola v nosečnosti izpostavljen alkoholu. Alkohol se v človeškem telesu presnavlja v acetaldehid, ki je toksičen in škodljiv za vse organe ter sisteme v telesu. Pri zarodku in otroku so ti še na začetku razvoja. Poleg tega ima alkohol rakotvoren učinek in tudi psihoaktiven učinek. Slednje pomeni, da deluje na osrednji živčni sistem in ob dolgotrajni izpostavljenosti tudi vodi v sindrom odvisnosti od alkohola. Otroci, ki se rodijo nosečnici s sindromom odvisnosti od alkohola razvijejo odtegnitveni sindrom ali neonatalni abstinenčni sindrom, otrok je lahko razdražljiv, nespečen, se trese in ima krče. »Otroci, ki so bili pred rojstvom izpostavljeni alkoholu, so izpostavljeni tveganju za težave zaradi alkohola že ob rojstvu ali kasneje v življenju,« je povedala **prim. as. dr. Barbara Lovrečič, dr. med., specialistka javnega zdravja in specialistka socialne medicine z NIJZ** in dodala: »Ob navedenem je potrebno upoštevati, da alkohol prehaja v otroka skozi posteljico v nosečnosti in skozi materino mleko med dojenjem. Zarodek in še nerojen otrok ne moreta razgraditi alkohola kot odrasla oseba, zato se koncentracija alkohola v njegovi krvi veča in je lahko višja od koncen-

tracije alkohola v krvi matere in taka ostane tudi dlje časa. To otežuje tudi dotok hranljivih snovi in kisika, ki ga zarodek in otrok nujno potrebuje za zdrav razvoj.« Posledice pri otroku lahko zanesljivo preprečimo, če v času celotne nosečnosti ne pijemo alkohola. Zato svetujemo, da ne pijete alkohola, če ste noseči, če menite, da bi lahko bili noseči, ali če želite zanositi.

Priporočila glede alkohola za nosečnice, ženske v rodnem obdobju in doječe matere:

Brez alkohola v nosečnosti ne more priti do spektra alkoholnih fetalnih motenj pri otroku! Zato se izogibajte alkoholu ves čas nosečnosti.

Če morda pijete alkoholne pijače, prenehajte s pitjem alkohola takoj, ko izveste za nosečnost ali menite, da bi lahko bili noseči. Nikoli ni prepozno prenehati s pitjem alkohola v nosečnosti, vendar prej ko prekinete, bolje bo za vašega otroka.

Izogibajte se alkoholu v rodnem obdobju, če ste spolno aktivni in brez zaščite pred nosečnostjo. Mnogo nosečnosti je nenačrtovanih. Škoda, ki jo povzroči alkohol, lahko nastopi zaradi izpostavljenosti tudi v najzgodnejšem obdobju, tj. v prvih tednih nosečnosti oziroma takrat, ko nosečnost še ni prepoznana.

Če imate težave z opustitvijo pitja alkohola, poiščite pomoč.

Izogibajte se alkoholu tudi, če dojite, alkohol prehaja z materinim mlekom na otroka in mu škodi.

Kako se izpostavljenost otroka alkoholu pred rojstvom kaže kasneje v življenju?

Vseh posledic in njihove intenzitete zaradi izpostavljenosti alkoholu pred rojstvom otroka ne moremo predvideti vnaprej. Izražanje posledic se od posameznika do posameznika razlikuje in je odvisno od različnih dejavnikov; od tega, kdaj v nosečnosti je mati pila alkohol, do količine zaužitega alkohola, pogostosti pitja, presnove, ranljivosti ploda oziroma soodvisnosti več dejavnikov. Posledice so doživljenjske, neozdravljive in se kažejo v različnih oblikah. Zdravljenje, obravnavo in oblike pomoči je potrebno prilagoditi vsakemu posamezniku. Prizadeti niso samo posamezniki, temveč tudi njihovi svojci in širša družba. Izpostavljenost alkoholu pred rojstvom se lahko odraža kot primanjkljaj v telesnem in duševnem razvoju, in sicer kot prirojene telesne, duševne, vedenjske motnje in/ali učne težave, ki jih uvrščamo v spekter fetalnih alkoholnih motenj (SFAM), med katerimi je najtežja Fetalni alkoholni sindrom (FAS).

Možne posledice zaradi izpostavljenosti alkoholu:

Med nosečnostjo: spontani splav, odmrtje ploda, prezgodnji porod.

Ob rojstvu: prenizka telesna teža, podpovprečna rast, prepoznan FAS ob rojstvu, neonatalni abstinenčni sindrom, celo nenadna smrt dojenčka.

Opazni kasneje ob razvoju otroka in odraščanju: blažje oblike SFAM so pogostejše prepoznane kasneje v razvoju otroka – slabše kognitivne, govorne, motorične in socialne sposobnosti, vedenjske motnje, učne težave. Oseba s SFAM ima večje tveganje za pridružene psihične težave in duševne motnje.

Značilnosti in posledice FAS (Fetalni alkoholni sindrom):

- prirojene napake in okvare možganov, srca, ledvic, jeter, kosti in druge zdravstvene težave;
- duševna manjrazvitost (manjši, delno razviti možgani);
- prizadet sluh, vid in govor;
- težave s sledenjem navodilom in učenjem preprostih stvari;
- motnje spanja, pozornosti, spomina, učenja in govora;
- motnje vedenja (impulzivnost, hiperaktivnost, kljubovalnost);
- značilen videz obraza;
- prekinitev in opustitev šolanja,
- nezmožnost samostojnega življenja;
- dodatne psihične težave ali duševne motnje;
- večje tveganje za odvisnost od alkohola in drugih drog;
- večje tveganje za težave zaradi prekrškov in kaznivih dejanj.

Razširjenost problematike

Pri porodnicah z zabeleženo odvisnostjo od alkohola so bila v nosečnosti pogostejše zabeležena tudi druga tvegana vedenja, 27 % jih je v nosečnosti kadilo, 11 % pa uživalo prepovedane droge, kar njihovo ogroženost še povečuje. Novorojenčki mater, ki so imele zabeležen sindrom odvisnosti od alkohola, so bili skoraj dvakrat pogostejše prezgodaj rojeni (14,6 % v primerjavi s sicer 7,8 %) ter v povprečju 130 gramov lažji od novorojenčkov ostalih porodnic.

»Spletna raziskava NIJZ o trenutnih praksah glede obravnave alkohola in nosečnosti v letu 2017 med specialisti ginekologije in porodništva v Sloveniji je potrdila razširjenost pitja alkoholnih pijač med ženskami v rodni dobi in s tem tveganja izpostavljenosti še nerojenih otrok alkoholu.

lu. Po ocenah ginekologov, ki so sodelovali v omenjeni raziskavi, skoraj tretjina nosečnic, ki obiskujejo njihove ambulate, pred nosečnostjo pije alkoholne pijače. Do zanositve in prvega pregleda v nosečnosti se sicer delež pivk med njimi zniža, vendar alkoholne pijače v tem obdobju še vedno pije skoraj ena od desetih nosečnic, ob koncu nosečnosti pa ena od dvajsetih. Po rojstvu otroka delež pivk poraste, ocenjujejo, da v obdobju, ko dojijo otroka, po alkoholnih pijačah posega približno 1 od 8,« je povedala **mag. Marjetka Hovnik Keršmanc, dr. med., specialistka javnega zdravja in specialistka socialne medicine z NIJZ** in dodala: »Zato imajo zdravstveni delavci, ki se pri svojem delu srečujejo z ženskami, ki so ali bodo lahko noseče, pomembno vlogo pri odkrivanju ogroženih nosečnic in pri promociji zdravega življenjskega sloga med bodočimi materami, vključno s svetovanjem abstinence od alkohola v času načrtovanja nosečnosti, med nosečnostjo in v obdobju dojenja, oziroma z nudenjem pomoči no-

sečnicam, ki ne zmorejo opustiti tvegane vedenja, vključno z usmerjanjem k drugim strokovnjakom.« Že omenjena raziskava je pokazala, da se ginekologi zavedajo te svoje vloge, vendar pa predvsem zaradi pomanjkanja časa, nemalokrat pa tudi zaradi nezainteresiranosti nosečnic, tega področja pri svojih pacientkah ne obravnavajo vedno. Pomoč pri prepoznavanju ogroženih, svetovanju in drugih intervencijah na področju rabe alkohola vidijo tudi v enotnih slovenskih strokovnih smernicah. **Sava Rant Hafner, dr. med. spec. ginek. in por. iz Zdravstvenega doma Kranj** je povedala: »Uživanje alkohola v nosečnosti povzroča različne doživljenjske motnje v razvoju ploda, ki jih praktično ne moremo odkriti tako zgodaj. Lahko pa jih prepreči bodoča mama. Zgolj in edino ona. Enostavno in brezplačno: ne pije alkohola pred nosečnostjo, med nosečnostjo in med dojenjem.«

Starši, ki so pogosto pod vplivom psihoaktivnih snovi, v obdobju otrokovega zgodnjega

razvoja ne zmorejo dovolj dobro prepoznavati njegovih potreb, razumeti in začutiti njegovega čustvovanja in ga primerno uravnati. Raziskave dokazujejo, da se pri otrocih, ki se razvijajo pod takimi pogoji, možgani razvijajo na drugačen način, kot pri otrocih, ki odraščajo v zdravem odnosu, in da imajo tako razviti otroci močno povečano tveganje za razvoj različnih duševnih in vedenjskih motenj. Otroci s FAS so že od rojstva bolj zahtevni za nego, so bolj nemirni, manj ritmični, se težje uspavajo in hitreje razburijo kot zdravi otroci. Starši, ki se tudi sami soočajo z duševnimi motnjami, težje skrbijo za takšnega otroka. Zato je poleg svetovanja bodočim materam o vplivu psihoaktivnih snovi na nerojenega otroka pomembno opozarjati tudi na vpliv rabe psihoaktivnih snovi pri vseh za otroka pomembnih odraslih (mama, oče, dedek, babica ...) na razvoj otroka tudi po porodu.

NACIONALNI INŠTITUT ZA JAVNO ZDRAVJE (NIJZ)

Priporočila staršem za zmanjšanje tveganja za pojav duševnih motenj pri otrocih in mladostnikih

Med slovenskimi otroki in mladostniki v zadnjih letih opazamo porast anksioznih motenj, medtem ko poseben trend depresije ni opazen. Porast opazamo predvsem pri dekletih in starejših mladostnikih. Zaskrbljujoča ostaja razlika med deležem mladih, ki poročajo o depresiji in anksioznosti oziroma njunih simptomih, in deležem tistih, ki poiščejo strokovno pomoč ter prejmejo ustrezno obravnavo. Ker starši lahko bistveno pripomorejo k preprečevanju in obvladovanju duševnih motenj mladih, smo na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) pripravili priporočila za zmanjšanje tveganja za razvoj in boljše obvladovanje depresije in anksioznih motenj otrok in mladostnikov.

Po podatkih zadnje raziskave Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju (HBSC), ki je zajela slovenske 11, 13 in 15 letnike, je leta 2014 o subjektivnih občutjih depresivnosti (ki ne pomenijo nujno diagnoze klinične depresije) poročala dobra petina sodelujočih. Po podatkih ankete o zdravju in zdravstvenem varstvu (EHIS) pa je istega leta okoli 5,6 % 15 do 19 letnikov poročalo o anksioznosti v zadnjem letu in 7,7 % o depresiji. Glede na diagnostične kriterije so se vsaj blagi simptomi depresije pojavljali pri skoraj tretjini (29%) mladih.

Na razvoj anksioznih motenj in depresije vplivajo številni dejavniki, in sicer individualni, družinski, družbeni, okoljski, skupnostni in kulturni dejavniki. Medtem ko imamo na nekatere dejavnike manj vpliva, lahko na druge z različnimi ukrepi vplivamo v večji meri. Na dobro duševno zdravje otrok in mladostnikov pomembno vpliva predvsem toplo in spodbudno družinsko okolje ter podporni in ljubeči starši. Anksiozne motnje in depresijo prepoznavamo po nekaterih tipičnih znakih oziroma spremembah, ki odstopajo od običajnega vedenja in se pri otrocih ter mladostnikih lahko nekoliko razlikujejo od odraslih. Za obe motnji je značilno, da otrok oziroma mladostnik kaže nekatere spremembe, ki odstopajo od njegovega običajnega stanja, in da te spremembe trajajo skozi daljše obdobje, npr. nekaj tednov ali več. Doživljanje anksioznosti prepoznamo po občutku tesnobe, ner-

vznosti, živčnosti oziroma pretirani zaskrbljenosti. Četudi so ta občutja doživljajsko neprijetna, so tudi koristna, saj nam pomagajo, da se izognemo življenjsko nevarnim situacijam, poleg tega pa nas motivirajo tudi za reševanje vsakodnevnih težav. Doživljanje anksioznosti je povsem običajno v t. i. prehodnih oziroma novih življenjskih situacijah, kot so npr. vključevanje v vrtec, pričetek šole, prehod iz osnovne v srednjo šolo, ob selitvi in drugih spremembah v posameznikovem življenju. Anksioznost pa lahko postane resna težava, kadar je močna, dolgo traja in moti vsakodnevno življenje.

Kako se kaže anksioznost pri otrocih in mladostnikih?

Izraža se kot (nepojasnen) strah pred nekaterimi situacijami, nenehna in nepotrebna skrb, premlevanje, občutljivost na kritiko, hitra osramočenost. Otroci oziroma mladostniki potrebujejo nenehno pomirjanje ali tolažbo, zdi se pretirano sramežljiv, se izogiba družabnim dogodkom, lahko joka pred odhodom v šolo, ne želi iti v šolo ali zavrača odhod na šolske dejavnosti. Prisotne so lahko nervozne navade, kot je npr. grizenje nohtov in sesanje prsta. Hitro se lahko prestraši, se trese, je nemiren, diha hitro. Lahko kaže tudi vedenja, ki niso običajna za njegovo starost in stopnjo razvoja.

Depresija ima nekoliko drugačne znake, najbolj značilno je žalostno razpoloženje oz. potrtost, ki traja dlje časa, in zmanjšano zanimanje in občutek zadovoljstva pri dejavnostih, ki so posameznika navadno veselile.

Kako se kaže depresija pri otrocih in mladostnikih?

Kaže se kot umik (iz sodelovanja v skupnosti, športu, družbi). Otroci oziroma mladostniki se ne želi družiti oziroma se izogiba družabnim dogodkom, je tišji in manj opazen. Lahko se zdi razdražljiv ali jezen, se več prepira s sorojenci in drugimi družinskimi člani, ima napade trme ali joka. Ima nepojasnjena obdobja žalosti in se ni zmožen koncentrirati dlje časa (sanjari, zre v prazno). Ne uživa v stvarih, v katerih je užival običajno, se zdi manj navdušen in ima težave z odločanjem že pri preprostih odločitvah. Lahko ima manj energije kot običajno oziroma je upočasnen, pojavljajo se stalna občutja krivde ali manjvrednosti.

Obe motnji se kot nepojasnjene telesne bolečine in težave lahko odražata tudi na telesnem nivoju. Prisotni so lahko ponavljajoči glavoboli, bolečine v trebuhu, slabost in druge težave, ki nimajo jasne vzroka, večji ali manjši apetit kot običajno; spremembe v spalnih vzorcih (preveč/premalo spanja, težave z uspanjem, prebujanjem ali nočne more).

NIJZ je v letošnjem letu pripravil dve spletni publikaciji s splošnim naborom priporočil staršem za zmanjšanje tveganja otroka (6–11 let) oziroma mladostnika (od 12. leta naprej) za razvoj depresije in anksioznih motenj. Ta priporočila so pomembna tudi za starše otrok oziroma mladostnikov z že prisotnimi nekaterimi simptomi. Mag. Maja Bajt z NIJZ navaja, da »v priporočilih staršem svetujemo, kako otrokom izražati naklonjenost in spre-

jemanje, na kakšne načine biti vključen v njihovo življenje, kako jim pomagati pri vzpostavljanju zdravih navad, podpornih medosebnih odnosih in razvijanju samostojnosti, na kakšen način določati družinska pravila, kako ustvarjati toplo in podporno družinsko vzdušje«. In dodaja, da je »velik poudarek namenjen tudi različnim načinom spodbujanja zdravega čustvenega razvoja in socialnih spretnosti, kar nedvomno pripomore k dobremu duševnemu zdravju otroka in mladostnika«. Obe publikaciji sta opremljeni tudi s seznamom virov pomoči, kjer lahko starši poiščejo pomoč, kadar zaradi težav v duševnem zdravju pomoč potrebuje njihov otrok oziroma mladostnik ali oni sami.

NACIONALNI INŠTITUT ZA JAVNO ZDRAVJE (NIJZ)

CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA SLOVENSKA BISTRICA (CKZ)

V **Zdravstvenem domu Slovenska Bistrica** smo z 11. 4. 2018 začeli z nadgradnjo zdravstveno-vzgojnega programa. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. Zdravstveno-vzgojni program znotraj **Centra za krepitev zdravja (CKZ)** zajema preventivno obravnavo v vseh starostnih obdobjih: Priprava na porod in starševstvo, Zdravstvena vzgoja otrok in mladostnikov, Zobozdravstvena vzgoja otrok in mladostnikov in Program za krepitev zdravja.

V CKZ udeleženci pridobijo strokovno podporo, ustrezne informacije in znanja, oblikujejo stališča, osvojijo veščine in pridobivajo nove vedenjske vzorce za bolj zdrav način življenja ter krepitev duševnega zdravja. Po tej poti lahko napredujejo in se opolnomočijo ter sčasoma v svoje življenje vnesejo tudi kakšno dolgotrajno spremembo življenjskega sloga. Če pa so že bolni (na primer bolniki s sladkorno boleznijo, z visokim holesterolom ali z visokim krvnim pritiskom), lahko s izkušnjami in znanji iz delavnic s kronično boleznijo lažje živijo.

Program za krepitev zdravja je namenjen posameznikom od 19. leta naprej, ki so kakorkoli zdravstveno ogroženi zaradi življenjskega sloga, kroničnih nenalezljivih bolezni ali težav v duševnem zdravju. Na voljo so **številne delavnice in individualna svetovanja glede telesne dejavnosti, zdrave prehrane, tveganega pitja alkohola, opuščanja kajenja, življenja s sladkorno boleznijo, sproščanja in obvladovanja stresa ter spoprijemanja s tesnobo in** z depresijo. Vse storitve so za udele-



žence brezplačne, saj jim pripadajo iz pravic osnovnega zdravstvenega zavarovanja. Strokovni tim, ki izvaja delavnice in svetovanja, vključuje: diplomirane medicinske sestre, univerzitetno diplomirano psihologinjo, diplomirano fizioterapevtko, magistro dietetike in magistro kineziologije.

PREDSTAVITEV DELAVNIC

Kratke delavnice (so enkratne in trajajo 90 minut)

- ZDRAVO ŽIVIM: pomen zdravega življenjskega sloga za krepitev zdravja ter preprečevanje kroničnih bolezni.
- ZVIŠAN KRVNI TLAK: znanja in veščine za obvladovanje zvišanega krvnega tlaka.
- ZVIŠANE MAŠČOBE V KRV: znanja o

nastanku holesterola ter pomenu ciljnih in mejnih vrednosti krvnih maščob za zdravje.

- ZVIŠAN KRVNI SLADKOR: znanja o mejni bazalni glikemiji in moteni toleranci za glukozo.
- SLADKORNA BOLEZEN TIP 2: znanja o sladkorni bolezni tipa 2.
- ALI SEM FIT: preizkus telesne zmo-

gljivosti, učenje nordijske hoje, svetovanje o ustrezni telesni dejavnosti.

- TEST TELESNE PRIPRAVLJENOSTI ZA ODRASLE/STAREJŠE: ocena telesne pripravljenosti in svetovanje ustrezni telesni dejavnosti.
- TEHNIKE SPROŠČANJA: osnovne značilnosti sproščanja in preizkus treh različnih tehnik sproščanja.

- Poglobljene delavnice (so večkratne in trajajo več tednov)
- ZDRAVO JEM: znanja o pomenu prehrane za zdravje ter veščine za postopno uvajanje sprememb v prehranjevanje.
- GIBAM SE: ocena telesne pripravljenosti ter znanje in veščine za varno in ustrezno izvajanje različnih vrst telesne dejavnosti.
- ZDRAVO HUJŠANJE: znanje in veščine za spreminjanje prehranskih in gibalnih navad ter podpora v procesu hujšanja in pri vzdrževanju zdravega življenjskega sloga.
- S SLADKORNO BOLEZNIJO SKOZI ŽIVLJENJE: znanja o SB tipa 2 ter veščine za postopno uvajanje sprememb v vaše vsakdanje življenje.
- SKUPINSKO/INDIVIDUALNO SVETOVANJE ZA OPUŠČANJE KAJENJA: informacije in strokovna podpora pri opuščanju kajenja.
- INDIVIDUALNO SVETOVANJE ZA OPUŠČANJE TVEGANEGA IN ŠKODLJIVEGA PITJA ALKOHOLA: informacije in podpora pri opuščanju tveganega in škodljivega pitja alkohola oz. abstinence.
- SPOPRIJEMANJE S STRESOM: značilnosti doživljanja stresa, vzroki zanj in načini njegovega obvladovanja.
- PODPORA PRI SPOPRIJEMANJU S TESNOBO: osnovne značilnosti tesnobe, vzroki zanjo ter potek in načini zdravljenja ter znanja in veščine, s katerimi si boste lahko pomagali sami in izboljšali svoje počutje.
- PODPORA PRI SPOPRIJEMANJU Z DEPRESIJO: osnovne značilnosti depresije, vzroki zanjo ter potek in načini zdravljenja ter znanja in veščine, s katerimi si boste lahko pomagali sami in izboljšali svoje počutje.

O različnih aktivnostih CKZ in terminih delavnic poročamo v različnih medijih: časopisi, Facebook (Center za krepitev zdravja Slovenska Bistrica), spletna stran Zdravstvenega doma Slovenska Bistrica, radijske postaje. Vsak delovni dan smo dosegljivi osebno v drugem nadstropju Zdravstvenega doma v prostorih CKZ. Prav tako bomo veseli Vašega klica na telefonsko številko: 02 843 27 19 ali 041 682 288 ali na spletnem naslovu: ckz@zd-sb.si

**Pripravila: Silvija Lunder, dipl. m. s.,
vodja Centra za krepitev zdravja
Foto: arhiv CZK**

AKTUALNI TERMINI DELAVNIC ZA JANUAR 2019

(za udeležbo se je potrebno naročiti):

- ZDRAVO ŽIVIM: 16. 1. 2019 ob 9.00 in 30. 1. ob 17.00
- ZVIŠAN KRVNI TLAK, ZVIŠANE MAŠČOBE V KRVNI IN ZVIŠAN KRVNI SLADKOR: 15. 1. in 29. 1. ob 9.00 ter 30. 1. ob 16.00
- TEHNIKE SPROŠČANJA: 22. 1. ob 16.00
- ZDRAVO JEM: 9. 1. ob 16.30 in 21. 1. ob 8.00
- SKUPINSKO SVETOVANJE ZA OPUŠČANJE KAJENJA: 22. 1. ob 18.00
- SPOPRIJEMANJE S STRESOM: 28. 1. ob 9.00 in 29. 1. ob 16.00

Veselim se srečanja z vami!

MAJHNI NASVETI ZA NAŠE ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE

Tokrat pa nekoliko drugačna tematika, ki pa je prav tako povezana s stopali – Nega športno aktivnih stopal. Gibanje je v današnjem modernem in stresnem času še kako pomembno. Naša stopala so pri športni aktivnosti zelo obremenjena, zato je prav, da dobro poskrbimo zanje, še preden nastane kakšen problem (žulji, otiščanci ...).

Med športniki so posebej razširjeni žulji. Pri aktivnosti nastane velik upor zaradi trenja in stopalo je s tem zelo izpostavljeno tovrstnim neprijetnostim. Z redno nego se lahko izognemo nepotrebnim poškodbam kože.

Že tanek nanos kreme tvori nekakšno zaščitno plast na koži, izboljša njeno drsno sposobnost v čevlju, tako nastane manj upora zaradi trenja in stopalo je zaščiteno pred nastankom žuljev.

Prav tako je pomembna regeneracija kože stopal po aktivnosti. Zaradi potenja in pogostega tuširanja je koža stopal nagnjena k suhosti, zato je pomembno, da damo stopalu vlago in maščobo.

Imejte v mislih, da imate samo dve nogi, in da vi sami lahko naredite največ zanje, zato ste vabljeni v salon za nego telesa Apolonija, kjer vam bomo z veseljem svetovali. Ker pa se bliža praznični december, lahko svoje bližnje obdarite z našimi **darilnimi boni**.

Vse dobro pa zdravja vam želim v letu 2019.

Polonca Doberšek, med. sestra in pedikerka



(Ilustracija: OŠ Frana Kranjca Celje)



(Ilustracija: Nogometna šola Korant)

PROGRAM PRIREDITEV

PROGRAM PRIREDITEV v Občini Makole od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019

datum in ura	naziv prireditve oz. aktivnosti	kraj prireditve	predvidena sodelujoča društva	Opomba oz. kontakt organizatorja: telefon, GSM, e-mail
Januar	POHOD ČEZ BOČ	MAKOLE		TURISTIČNO DRUŠTVO MAKOLE, Romana Sagadin, GSM: 041 495 604
02/01/19	Kum (1220m) – Posavje – tradicionalni pohod	Kum	PD Trbovlje, PD Makole, Slovenija	Jožica Kolar: 041 923 705
04/01/19	Vojnik – Kunigunda – nočni pohod	Šentjurgert	PD Vojnik, PD Makole in drugi	Jožica Kolar: 041 923 705
12/01/19	40. pohod po poteh Pohorskega bataljona / Rogla (1517 m) – Osankarica	Zreče, Osankarica	PD Zreče, PD Makole in ljubitelji pohodov	za Makole – Jožica Kolar: 041 923 705
Februar	PRIKAZ REZI VINSKE TRTE	STARI GRAD		DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
Januar-februar 2019	SEJEM ALPE ADRIA	LJUBLJANA		TURISTIČNO DRUŠTVO MAKOLE, Romana Sagadin, GSM: 041 495 604
02/02/19	18. tradicionalni makolski pohod – Po makolskih gričih	Makole – makolski griči	PD Makole in vsi, ki želijo na pohod	PD Makole, Jožica Kolar: 041 923 705
07/02/19	Proslava pred slovenskim kulturnim praznikom	OŠ Anice Černejeve Makole	Glasbena šola Harfa	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
Februar	Slovenski kulturni praznik - Prešernov dan	DOM KRAJANOV MAKOLE		OBČINA MAKOLE in PD ANICE ČERNEJEVE MAKOLE, Tel.: 02 80 29 200
16/02/19	31. zimski pohod na Peco (2125 m)	Peca	PD Mežica, PD Makole in ljubitelji zimskih pohodov	Jožica Kolar - jozicakolar1@gmail.com
23/02/19	8. zbor članstva PD Makole	Makole	člani PD Makole, ljubitelji pohodov in vabljeni društva	predsednica PD-Jožica Kolar: 041 923 705
24/02/19	8. Pohod po obronkih Makol, po zboru	Makole	PD Makole in ljubitelji pohodov	Polonca Doberšek
Marec	Revija otroških folklornih skupin	OŠ Zg. Ložnica	JSKD	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
Marec	Turizmu pomaga lastna glava	Mercator center Ptuj		OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
Marec	KONCERT DEKLE, ŽENSKA, MATI	MAKOLE	GEMAJ	TURISTIČNO DRUŠTVO MAKOLE, Romana Sagadin, GSM: 041 495 604
02/03/19	Pustno rajanje	Dvorec Štatenberg	Vsi zainteresirani	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
10/03/19	REZ POTOMKE 400-LETNE TRTE	MAKOLE	PD ANICE ČERNEJEVE MAKOLE, DRUŠTVO KMETIC LOŽNICA	DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
19/03/19	Bistriški vintgar - Urh – Ančnikovo gradišče	Bistriški vintgar	vsi, ki želijo na pohod, vsa društva iz Makol	za PD Makole Jožica Kolar: 041 923 705
predv. sobota 30.03.2019	Izbor zimske snežne ture vodnika – Zelenica, Begunjščica (dereze, cepin)	Karavanke	PD Makole	Edvard Kolar GSM: 041 923 705
30/03/19	Občni zbor društva	Dvorec Štatenberg	Za člane društva in povabljeni gostje	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
April	Revija otroških pevskih zborov	Sp. Polskava ali Slov. Bistrica	JSKD	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
April	Revija mladinskih pevskih zborov	Slov. Bistrica	JSKD	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
April	Predavanje za starše	OŠ Anice Černejeve Makole		OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
April	Varnostna olimpijada	?		OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
April	VELIKONOČNE DELAVNICE	MAKOLE		TURISTIČNO DRUŠTVO MAKOLE, Romana Sagadin, GSM: 041 495 604
05/04/19	DRUŠTVENO OCENJEVANJE VIN	MAKOLE		DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
predv. sobota 06.04.2019	Izbor zimske snežne ture vodnika – Turski žleb, Turska g. (dereze, cepin)	Kamniško -Savinjske Alpe	PD Makole	Edvard Kolar, GSM: 041 923 705
13/04/19	Spominska svečanost – Sagadinova vila	Sreče	Zveza borcev za ohranjanje vrednot NOB	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101

PROGRAM PRIREDITEV

13/04/19	Delavnica-pirhi, velikonočna butara	Dvorec Štatenberg	Člani in ostali zainteresirani	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
20.4.2019 ob 13. uri	Velikonočni žegen	Ternovškova kapela	Vsi zainteresirani	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
22/04/19	26. velikonočni pohod – Oplotnica – Črno jezero (1196 m) – Trije kralji	Pohorje	PD Makole in ljubitelji pohodov	Polonca Doberšek polona.dobersek@gmail.com
22.4.2019 ob 11. uri	Velikonočni pohod	Dvorec - Sv. Ana - Dvorec	Vsi zainteresirani	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
April	Dan upora proti okupatorju in praznik dela	DOM KRAJANOV MAKOLE		OBČINA MAKOLE in PD ANICE ČERNEJEVE MAKOLE, Tel.: 02 80 29 200
27.4.2019 od 16:00 ure dalje	Postavitev majskega drevesa skupaj z vaško skupnostjo	Dvorec Štatenberg	Vaščani Štatenberga in člani društva	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
Maj	Sprejem prvošolcev v mlade člane Rdečega križa	OŠ Anice Černejeve Makole	Območno združenje RK	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
Maj	PIKA POKA – otroška folklor	Rogaška Slatina	ZŠ	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
Maj	Tkanje prijateljstva z nitkami turizma (medobčinsko srečanje turističnih podmladkov)	Trg Slovenska Bistrica	RIC Slov. Bistrica TZS	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
Maj	Državno srečanje Orffovih skupin	?	ZŠ	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
Maj	OTVORITEV TENIŠKE SEZONE	PEČKE 15/A		TENIŠKI KLUB ŠTATENBERG - BRDO, POLONCA DOBERŠEK, GSM: 041 778 331
Maj	ZAČETNI TENIŠKI TEČAJI	PEČKE 15/A		TENIŠKI KLUB ŠTATENBERG - BRDO, POLONCA DOBERŠEK, GSM: 041 778 331
01/05/19	Prvomajski pohod	Štatenberg	Vsi zainteresirani	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
Maj	Srečanje starejših	Po vasi Štatenberg	Vsi zainteresirani	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
Maj	Grajska pravljica za otroke in odrasle	Turistična kmetija Ačko	Člani društva, Knjižnica, Otroški vrtec, Osnovna šola in drugi zainteresirani	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
11/05/19	Brveno - Sv. Ana – spominski pohod	Makolski griči	PD Makole in ljubitelji pohodov	Polonca Doberšek, GSM: 041 778 331
18/05/19	8. pohod pred piknikom, 8. piknik	Makole – Pečke, Brdo	PD Makole in planinski prijatelji	Polonca Doberšek, GSM: 041 778 331
25/05/19	Golica (1835m)	Karavanke	PD Makole in ljubitelji pohodov	Polonca Doberšek, GSM: 041 778 331
26/05/19	SVETI URBAN	JELOVEC		DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
Junij	TURNIR V ODBOJKI	PEČKE 15/A		TENIŠKI KLUB ŠTATENBERG - BRDO, POLONCA DOBERŠEK, GSM: 041 778 331
Junij	Kresovanje in noč pod nebom	Dvorec Štatenberg	Vsi zainteresirani	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
Junij	STROKOVNA EKSURZIJA			DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
Junij	ZELENA DELA V VINOGRADU	STARI GRAD		DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
Junij	IDI NA MAKOLE	MAKOLE		TURISTIČNO DRUŠTVO MAKOLE, Romana Sagadin, GSM: 041 495 604
Junij	STROKOVNA EKSURZIJA NA PRIMORSKO	PRIMORSKA		TURISTIČNO DRUŠTVO MAKOLE, Romana Sagadin, GSM: 041 495 604
14/06/19	Podelitev županove petice	Knjižnica OŠ Anice Černejeve Makole	Občina Makole	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
15/06/19	Dan planinskih doživetij	PZS	PD Makole, ljubitelji pohodov in Slovenija	Polonca Doberšek, GSM: 041 778 331
24/06/19	Proslava za dan državnosti in podelitev spričeval	Telovadnica OŠ Anice Černejeve Makole		OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur, Tel.: 02 80 33 101
Junij	Dan državnosti			OBČINA MAKOLE in PD ANICE ČERNEJEVE MAKOLE, Tel.: 02 80 29 200
29/06/19	Mrzla gora (2203m)	Kamniško -Savinjske Alpe	PD Makole	Edvard Kolar, GSM: 041 923 705



Julij - december 2018 Ljudje - narava

